

AKT

6

1.10.2024

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

Luottamusmiesvaalit
käydään juuri nyt:

Vesa Koivisto ja kahden luottamustehtävän haastava rasti **s. 4**

12 MINUN TYÖNI

Chief Purser Anna Kujala on
lempeä mutta jämäkkä lentopomo

16 SATAMAPÄIVÄT

Helteinen Hamina ja kuumaa
keskustelua työmarkkinakierroksen alla

30 LINJA-AUTOPÄIVÄT

Tes-kierroksen mediapeli
pitää aloittaa heti

SISÄLTÖ

AKT

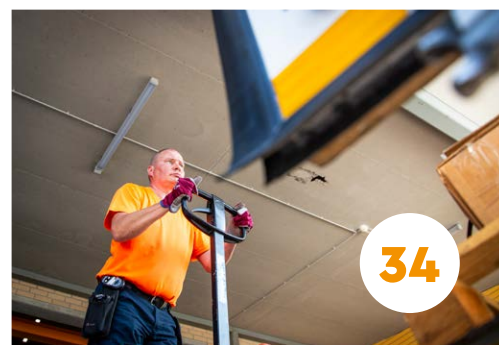
AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

6 | 2024

KANNESSA

Vesa Koivisto

KUVA Jussi Partanen

- 4 Luottamustehtävien yhdistelmä on tiukka rasti
- 8 Innokkaita nuoria EuroSafety -messuilla
- 8 Jännitystä koulupäiviin linja-autoihin tutustumalla
- 9 Lakiuudistus vie koko työelämää koskevaan "taksiauudistukseen"
- 10 AKT:n kannanotto yhteistoimintalakiin
- 12 Minun työni: Lempeä lentopomo Anna Kujala
- 14 Työnantajat yrittävät luistaa koulutusmaksuista

- 16 Satamapäivät Haminassa 20 vuoden tauon jälkeen
- 18 Jokainen jäsen on osa liiton viestintää
- 20 Ammattiosastolla on merkitystä, 70-vuotias osasto 100
- 22 Palkkavarkaus – allekirjoita kansalaisaloite
- 24 Mieluummin syrjäkylillä kuin Helsingin keskustassa
- 27 Luottamusmiesbarometri: Kuljetusalalla rikotaan tessiä eniten

- 28 Korjausvelka jatkaa kasvuaan
- 30 Linja-autopäivät Yterissä: "Tes-kierroksen mediapeli aloitettava heti"
- 32 Maahan viilletty raja – ahtaajanaisen tarina
- 34 Hellre i avlägsna byar än i Helsingfors centrum

VAKIOT: 3 Pääkirjoitus | 9 Takkunen | 11 Liiton kolumni | 15 Maailmalta | 23 Puhetta taloudesta | 25 Juristic Park | 36 Koulutuspalsta | 37 AKT:n alueorganisaatio | 38 Osastot toimivat | 40 Mökit | 41 A-kassa | 42 Viihdevaihte

TOIMITUS

John Stenbergin rantaa 6,
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

• Aineistot toimitukseen:
toimitus@akt.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Sini Silvén
044 412 3009
sini.silvan@akt.fi

ULKOASU

Rohkea Ruusu Oy
Seidi Guzejev
050 320 7907
seidi@rohkearuusu.fi

PAINO

Botnia Print Oy Ab,
Kokkola 2024

ILMOITUKSET

Kiitos- ja kuolin- sekä
muut ilmoitukset:
ilmoitukset@akt.fi
tai jäsenrekisteri
09 6131 1244

Osastojen toiminta-
ilmoitukset aluetoi-
mistojen kautta.

Osoitemuutokset
jäsenrekisteriin
09 6131 1244

MUISTATHAN
AKT 7/2024
ilmestyy
5.11.

TILAUSHINTA

25 e / vuosikerta / 8 nroa

Tilaukset:

jasenrekisteri@akt.fi

ILMESTYMISAIKATAULU 2024

Nro	DL avustajat & osastot	Aineisto- päivä	Ilmestyy
1	18.1.	23.1.	6.2.
2	29.2.	5.3.	19.3.
3	11.4.	16.4.	30.4.
4	6.6.	11.6.	26.6.
5	15.8.	20.8.	3.9.
6	12.9.	17.9.	1.10.
7	17.10.	22.10.	5.11.
8	21.11.	26.11.	11.12.

Sini Silvàn
päätoimittaja

Maahanmuuttajat, meidän työkaverimme

Kuljetusalan suurimmissa työpaikoissa pääkaupunkiseudulla on äidinkieleltään jopa 40 eri kieltä puhuvia kuljettajia. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:lle on tärkeää, että jokaiselle kuljettajalle tarjotaan aivan samanlaiset työehdot.

Kaikki kuljettajat tarvitsevat tasavertaisen työehtosopimuksen. Kaikki tarvitsevat myös tasavertaista kohtelua. Maahanmuuttajia tarvitaan kuljetusalalla ja suomalaisessa yhteiskunnassa. Pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kaupungeissa joukkoliikenne ei edes toimisi ilman heitä.

Vaikka AKT ei pysty tarjoamaan palveluita kaikilla kielillä, se voi kuitenkin tarjota jotain tärkeämpää eli avoimen ja hyväksyvän ilmapiirin. Liittoon kaikki ovat tervetulleita mukaan. AKT:n linja-autopäivillä yhden suuren työpaikan luottamusmies totesi, ettei heidän työpaikallaan ole rasismia. Maahanmuuttajakuljettajat nähdään tällä työpaikalla yksinkertaisesti – työkavereina, jotka hoitavat oman hommansa.

SUOMEN VALTIONEUVOSTON ja hallituspuolueiden edustajien tulisi näyttää esimerkkiä siitä, miten käyttäytyään. Yhteiskunnan kaikkien jäsenten tulee voida kokea itsensä arvokkaiksi. Ihan yhtä lailla kuin jokaisella työpaikalla työkaverit on nähtävä tasavertaisina niin maahanmuuttotautasta, sukupuolesta, sukupuolisesta suuntautumisesta – tai vaikka savolaisuudesta – riippumatta.

Nyt Suomen hallitus toteuttaa tavoitteitaan sulle mulle -periaatteella. Näin yksittäisetkin rasistiset heitot tahrivat koko valtioneuvoston. Joka kerta se tuntuu yhtä käsittämättömältä.

Sanat ja teot menevät pahasti ristiin. Hallitus on juuri ennättänyt julkaista rasisminvastaisen ”Me puhumme teoin” -kampanjan. Pian hallituspuolueen kansanedustaja aloittaa teot: Facebookiin syntyy päivitys, jossa tietoisesti viitataan maahanmuuttajiin ja heidän kulttuuriinsa loukkaavalla tavalla. Kuin jatkona yksi ministereistä kieltäytyy liittämästä Suomea Ukrainan jälleenrakentamiseen liitty-

vään tasa-arvoliittoumaan, koska samalla edistyisivät seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeudet. Rasismi ja suvaitsemattomuus ovat hallituksen ja pääministeri **Petteri Orpon** erityissuojeluksessa.

MEILLÄ AIKUISILLA EI OLE NIIN VÄLIÄ. Mutta tällä ilmapiirillä kasvatetaan maahanmuuttajanuorten ja lasten henkistä pahoinvointia. Heillä ei ehkä koskaan ole ollut sitä ”entistä kotimaata” ja uuteen he eivät koe olevansa tervetulleita. Kaikkien nuorten on saatava tuntee ylpeyttä suomalaisuudesta. Tästä näytti esimerkkiä Ruotsi-Suomi maaottelussa turun murteella Suomea ylpeästi edustanut **Mustafe Muuse**. Hän on henkilö, josta poliitikot voisivat ottaa esimerkkiä.

ME TARVITSEMME myös maahanmuuttajia työkavereiksi. Ihmisten kannattaa nyt ajatella omilla aivoillaan. Poliitikkojen Suomen ei tarvitse olla työntekijöiden Suomi. ●

Invandrarna, våra kollegor

ÖVERSÄTTNING
Kenneth Liukkonen

På de största transportbranschens arbetsplatserna i huvudstadsregionen, finns förare med 40 olika språkbakgrund. För Bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT, är det viktigt att varje förare erbjuds exakt samma arbetsvillkor.

Alla förare behöver ett jämlikt kollektivavtal. Alla behöver också likabehandling. Invandrare behövs på transportbranschen och i det finska samhället. I huvudstadsregionen och andra storstäder skulle kollektivtrafiken inte ens fungera utan dem.

Även om AKT inte kan erbjuda service på alla språk, kan den erbjuda något viktigare, nämligen en öppen och accepterande atmosfär. Alla är välkomna att ingå i facket. På AKT:s bussdagar konstaterade en förtroendeman hos en stor anställare, att det inte finns någon rasism på deras arbetsplats. Invandrarna uppskattas på den här arbetsplatsen helt enkelt som arbetskamrater som sköter sin uppgift.

FINSKA REGERINGENS och regeringspartiernas representanter borde visa exempel på hur man ska bete sig. Alla samhällets medlemmar ska kunna känna att de är viktiga. Likaså som alla arbetskollegor på arbetsplatsen ska ses som jämlika oavsett invandrarbakgrund, kön, sexuell läggning – lika oavsett som om man är savolaxare.

Nu utövar den finska regeringen sina mål enligt dig-mig -principen. Även enskilda rasistiska utsläng nedsmutsar hela regeringen. Varje gång känns det lika obegripligt.

Ord och handlingar går tvärs. Regeringen har precis utfärdat ”Handlingar, inte bara ord” -kampanjen mot rasism. Snabbt därefter började regeringspartiets riksdagsledamot handla: ett inlägg skapas i Facebook, där man medvetet hänvisar till invandrare och deras kultur på ett förolämpande sätt. Som fortsättning vägrar en av ministrarna att ansluta Finland i jämställdhetsalliansen för åter-

uppbyggnaden av Ukraina, eftersom rättigheterna för sexuella och könsminoriteter samtidigt skulle gå framåt. Rasism och otolerans är i särskilt skydd av regeringen och statsminister **Petteri Orpo**.

DET ÄR INTE LIKA VIKTIGT OM VUXNA. Men med denna anda skapar man psykiskt illamåendet hos invandrarungdomar och barn. De har kanske aldrig haft det där ”före detta hemlandet” och det nya känner de inte sig välkomnade till. Alla unga måste få känna sig stolta över sin finländskhet. Exempel visade **Mustafe Muuse**, som stolt representerade Finland i Sverige-Finland fotbollslandskampen talande Åbo-dialekt. Han är en person som politikerna kunde ta exempel av.

VI BEHÖVER även invandrare till kollegor. Folk borde tänka med eget huvud. Politikernas Finland behöver inte vara arbetarnas Finland. ●

Luottamustehtävien yhdistelmä on kova rasti

"Olisi se hyvä, jos olisi toinen henkilö rinnalla apuna", sanoo yhdistetty luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVAT **Jussi Partanen** ja **Jorma Yrjölä**

Luottamusmiesvaaleja
käydään jälleen syksyn aikana
työpaikoilla.

↑ Tänä syksynä äänestetään jälleen uusista luottamusmiehistä. Vesa Koivisto on yksi niistä, jotka ovat hoitaneet sekä työsuojeluvaltuutetun että luottamusmiehen tehtävää. Tuplapesti ei ole optimaalinen, toinen henkilö rinnalla olisi Koiviston mukaan hyvä.

Harjavaltaalainen Vesa Koivisto on työpaikallaan Valtasiirrossa sekä työsuojeluvaltuutettu että pääluottamusmies. Tehtävien yhdistäminen ei ollut alun perin tarkoitus, vaan niin vain kävi.

– Olin ensin pelkästään työsuojeluvaltuutettu ja luottamusmiehenä vain varalla. Sitten silloinen luottari lähti muun alan hommiin, ja tehtävä vain jäi minulle. Nyt olen työpaikan AKT:läisten pääluottamusmiehenä toista kautta, Koivisto kertoo.

Luottamustehtävien yhdistelmä ei ole Koiviston mielestä mikään optimaalinen tilanne. Hommaa on helposti turhan paljon.

– Olisi se hyvä, jos olisi toinen henkilö rinnalla apuna. Ajankäytön kanssa on omat haasteensa. Toisaalta joissain tilanteissa tehtävät sivuavat toisiaan, ja silloin on ihan kätevää, että hoidan ne molemmat, Koivisto sanoo.

Koiviston työpaikalla AKT:n porukka on melko pieni ja toisen liiton porukalla eli teollisuusliittolaisilla on omat luottamushenkilönsä. Koko työpaikkaa koskevilla asioilla Koivisto ei siis ole yksin, vaan toiset luottamushenkilöt ovat apuna ja tukena.

"En suosittele isossa firmassa"

Myös hämeenlinnalaisella Miikka Valtosella on kokemusta luottamustehtävien yhdistämisestä. Hän oli pitkään työpaikkansa Pekolan Liikenteen työsuojeluvaltuutettu ja pääluottamusmies. Vuodenvaihteessa toiseen tehtävään löytyi toinen henkilö, ja nykyisin Valtosen saa keskittyä pääluottamusmiehen hommiin.

– Yhdistelmäpesti oli mielenkiintoinen kokemus. Päivääkään en vaihtaisi pois mutta päivääkään en ottaisi lisää. En suosittele tehtävien yhdistämistä varsinkaan isossa firmassa, Valtosen sanoo.

Raskaimmaksi hän koki työmäärän ja tuen puutteen.

– Oli hirveän rankkaa, että kaikki piti hoitaa yksin. Vähänkin isommassa työpaikassa se olisi ollut jo mahdotonta. Tai jos tämä lakkokevät olisi pitänyt toimia molemmissa tehtävissä, olisi tullut työuupumus, Valtosen sanoo.

Yhdistelmäpesti tuotti Valtosen mukaan myös käytännön hankaluuksia. Työnantaja ei aina tiennyt, kummissa roolissa Valtosen oli liikkeellä, ja

Päivääkään en vaihtaisi pois mutta päivääkään en ottaisi lisää

työkaverit eivät olleet varmoja, milloin hän edusti myös liittoon kuulumattomia ja milloin ei.

Toisaalta joitakin hyötyjäkin oli.

– Jotkut asiat pystyi hoitamaan helposti ja nopeasti, kun ei tarvinnut sanoa, että hetkinen, soitan työsuojeluvaltuutetulle ja kysyn. Arvostin myös sitä, että pääsin käymään molempien tehtävien kaikki koulutukset, Valtosen sanoo. ●

Hämeenlinnalaisella Miikka Valtosella on myös kokemusta luottamus-
tehtävien yhdistämisestä.

↑ Miikka Valttonen ei suosittele työsuojeluvaltuutetun ja luottamusmiehen tehtävien yhdistämistä varsinkaan isossa firmassa.

"Parempi kuin että jompikumpi puuttuu"

AKT:N TYÖSUOJELUTOIMITSIJA Pasi Ritokoski kertoo, että työsuojeluvaltuutetun ja luottamusmiehen pestien yhdistäminen ei ole yleistä. Joillakin pienillä työpaikoilla niin joudutaan kuitenkin tekemään.

Ritokoski ei suosittele yhdistelmätehtävää, jos vaihtoehtoja vain on.

– Jos suinkin saadaan valittua molemmat erikseen, pienelläkin työpaikalla kannattaa niin tehdä. Luottamusmies on työsuojeluvaltuutetulle tuki ja turva, ja toisin päin.

– Mutta jos molempiin tehtäviin ei löydy henkilöä, yhdistäminen on ehdottomasti parempi kuin että jätetään toinen valitsematta. Jos toinen puuttuu kokonaan, se on kaikista huonoin tilanne.

Ritokosken kokemusten mukaan työsuojeluvaltuutettu-luottamusmiehen homma käy helposti turhan kuormittavaksi. Jo pelkkä kouluttautuminen ottaa paljon ai-

kaa, jos molemmat tehtävät aikoo hoitaa kunnolla.

– Kouluttautuminen on helposti tuplamäärä, Ritokoski sanoo.

Mitä vinkkejä Ritokoskella on niille, jotka ovat syystä tai toisesta saaneet molemmat tehtävät kontolleen?

– Kyllä se tärkein on, että rakentaa itselleen tukiverkoston. Yksin ei kukaan pysty hoitamaan kaikkea, nämä ovat porukkahommia.

Molempiin tehtäviin kannattaa valita varahenkilöt ja ottaa heidät aktiivisesti mukaan.

– Neljä silmää näkee enemmän kuin kaksi, ja neljä korvaa kuulee enemmän kuin kaksi, Ritokoski sanoo.

Omien työkavereiden lisäksi tukea saa esimerkiksi ammattiosastosta muiden työpaikkojen työsuojeluvaltuutetuilta ja luottamusmiehiltä.

Nuorten innokkuus näkyi EuroSafety-messuilla

TEKSTI Hannele Siika-aho KUVA Pasi Ritokoski

– Oli ilo huomata nuorten innokkuus ja tiedonhalu työelämän asioihin, kertovat ATK:n messupisteellä päivystäneet työsuojelutoimitsija **Pasi Ritokoski** ja Sisä-Suomen alueen aluetoimitsija **Vili-Petteri Adamsson**.

AKT oli mukana messuilla EuroSafety Tampereella 10.11.2024. Liiton pisteellä tarjottiin paitsi jäse-

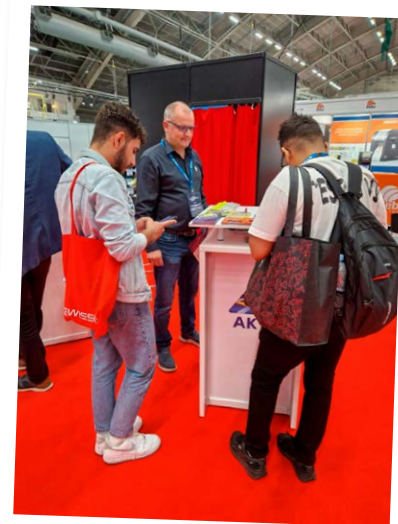
nyttä myös tukea työelämään. Nuoria näkyikin messuilla paljon ja heille oli suunnattu myös oma opiskelijapäivä.

Nuoret ovat kiinnostuneita omasta terveydestään ja turvallisuudestaan, ja he voivat nostaa näitä tärkeitä teemoja esiin myös työpaikoilla, Suomen Työturvallisuuden Liiton puheenjohtaja **Hannele Nyholm** tiivistää.

EuroSafety on Pohjoismaiden laajin turvallisuusalan messutapahtuma.

Se kokosi Tampereen Messu- ja Urheilukeskukseen turvallisuusalan, työhyvinvoinnin ja henkilöstöhallinnon ammattilaisia. Tapahtuma on myös monipuolinen työkyvyn ja työhyvinvoinnin tapahtuma.

Kolmipäiväisille messuilla keskusteltiin turvallisuudesta, riskienhallinnasta sekä käytännön suojavarusteista ja myös tekoälyn mahdollistamista uusista innovaatioista työntekijöiden

turvallisuuden parantamiseksi. Tapahtuman kävijämäärä oli kasvanut tänä vuonna 20 prosentilla. ●

Jännitystä koulupäivään säiliö- ja linja-autoihin tutustumalla

AKT:n Lappeenrannan osasto 062 tempaisi valtakunnallisella liikenneturvallisuusviikolla Kaukaan koululla. Ekaluokkalaiset pääsivät tutustumaan sekä säiliö- että linja-autoon ja turvalliseen matkustamiseen.

TEKSTI Hannele Siika-aho KUVAT Sanna Peuhkuri

Yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Antti Puhakainen** oli jo jonkin aikaa pohtinut koululaistapahtuman järjestämistä. Hän oli aiemmin käynyt esittelemässä säiliöautoa päiväkodissa ja saanut sieltä innostuneen vastaanoton. Jatkumona tälle oli mielekästä järjestää vastaava tapahtuma koululaisille.

Kaukaan koululla idea otettiin hyvin vastaan ja myös yhteistyökumppanit, hänen oma työnantajansa Kuljetusliike O. Hämäläinen sekä paikallisliikennettä Lappeenrannassa ajava Savonlinja oli helppo puhua mukaan.

– Koululla lapset olivat innoissaan ja erittäin aktiivisia osallistujia. Hei-

dän kanssaan puhuttiin paljon yleensä liikenteen turvallisuudesta. Lapset olivatkin myös hyvin tietoisia esimerkiksi puhelimenkäytöstä liikkuesssa. Heidän mielestään pitää pysähtyä, jos haluaa käyttää puhelinta, iloitsee Antti Puhakainen lasten asenteesta.

– Lapset itse muistuttivat, että pitää olla tarkkana liikenteessä, hän jatkaa.

Puhakainen kertoo, että tapahtuma sujui muuten hyvin, mutta aikaa olisi pitänyt varata enemmän. Itse autoihin tutustuminen jäi ajanpuutteen takia vähemmälle. Jokainen oppilas pääsi kuitenkin istumaan ratin taakse hetkeksi.

– Se, että sai istua linja-auton kuljettajan paikalla ja painaa äänimerkkiä

kruunasi monen lapsen päivän, kertoo myös osaston puheenjohtaja **Kari Virinsalo**, joka ajoi paikalle Savonlinjan linja-auton.

– Päivä oli todella onnistunut ja myös opettajat kiittelivät, tiivistää Virinsalo.

Eräs päivän anneista olikin muistuttaa, että AKT:ssä tehdään muutakin kuin lakkoillaan, Kari Virinsalo toteaa ja jatkaa, että liikenneturvallisuus on kaikkien tienkäyttäjien yhteinen asia. Nyt lapset saivat päivän päätteeksi mukaansa AKT:n putkihuivit sekä osaston omalla logolla varustetut heijastinliivit. Näin he saavat turvallista näkyvyyttä liikenteessä.

Huippuhetkiä lapsille oli päästä itse ratin taakse. Ehkä se oli jollekulle alku tulevalle kuljettajanuralle?

Tapahtuma liittyi valtakunnalliseen liikenneturvallisuusviikkoon, jota vietettiin 9. – 13.9.2024. Viikon tarkoitus on muistuttaa päiväkotikäisiä sekä koululaisia turvallisesta liikkumisesta. Sekä Kari Virinsalo että Antti Puhakainen kannustavat muita osastoja järjestämään vastaavia tapahtumia. Osasto saa helposti positiivista näkyvyyttä ja tapahtuma on mutkaton järjestää. Koulut ottavat mielellään vastaan ja yhteistyökumppaneita saa heidän kokemuksensa mukaan helposti. Lappeenrannan osasto 062 aikoo olla mukana myös syksyn 2025 liikenneturvallisuusviikolla, toteaa Antti Puhakainen. ●

Lakiuudistus vie koko työelämää koskevaan "taksiuudistukseen" ja romuttaa työehtoja

AKT on erittäin huolissaan, mitä tapahtuu työehtosopimuksien yleissitovuudelle ja kaikille työehdoille, mikäli paikallista sopimista laajennetaan tuoreessa lakiesityksessä esitetyllä tavalla. Todellisenä pelkona on se, että nyt toteutetaan "koko työelämän taksiuudistus". Paikallisen sopimisen laajentaminen on pelkästään työnantajan etu. Se vyöryttää työelämään isoja ja arvaamattomia muutoksia. Näin kasvatetaan merkittävästi työnantajien valtaa työpaikoilla ja uhataan työsuhteiden minimiehtoja.

TEKSTI Sini Silvän

Työministeri **Arto Satonen** esitteli 5. syyskuuta eduskunnalle lähtevän lakiehdotuksen paikallisen sopimisen laajentamisesta. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto katsoo, että lakiehdotuksella heikennetään merkittävästi työntekijöiden asemaa työmarkkinoilla. Erityisesti uhataan

kahta asiaa eli yleissitovuutta ja luottamusmiehen asemaa.

Kun paikallinen sopiminen laajennetaan järjestäytymättömään kenttään – yritysten tarve järjestäytyä työnantajaliittoihin vähenee. Tämä on selkeä uhka yleissitovalle työehtosopimusjärjestelmälle. Yleissitovat työehtosopimukset taas ovat turvanneet Suo-

nessa työehtojen minimitasen. Mikäli ei ole riittävää määrää järjestäytyneitä yrityksiä, yleissitovuuden ehdot eivät täyty. Jo nyt on aloja, joilla yleissitovia työehtosopimuksia ei ole. Näistä esimerkkinä taksiala, jolla työehdot ovat kirjavat tai olemattomat.

– Nyt on todellinen pelko siitä, että syntyy sellaisia alueita tai aloja Suomeen, jossa ei ole minkäänlaisia työehtoja. Yleissitovat työehtosopimukset ovat tarjonneet minimityöehdot suu- relle osalle suomalaisia. Se on perustava osa suomalaista työmarkkinajärjestelmää, AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** painottaa.

Työelämän taksiuudistus kuvaa hyvin nykyistä kehitystä. Jos yleissitovuus menetetään, työpaikalla ei ole velvoitetta toimia minkään työehtosopimuksen mukaan tai noudattaa sitä. Jos yleissitovuus poistuu esimerkiksi kuorma-autoalalta, ei ole enää "suomalaisia työehtoja" joiden mukaan Suomen maanteillä ajetaan.

– Pelkäämme, että lakia säättävät kansanedustajat eivät ymmärrä muutosten merkitystä. Lakimuutoksella on kauaskantoisia seurauksia jokaisen suomalaisen työehtoihin.

Luottamusmiehillä on sopijaosapuole- na koulutusta ja osaamista esimerkiksi työlaissäädännöstä ja työehtosopimuk- sista. Irtisanomissuoja on merkinnyt, ettei luottamusmiehen ole esimerkiksi tarvinnut pelätä työpaikkansa puolesta ottaessaan kantaa toisten työntekijöi- den puolesta. Kun työpaikan sopijaosa- puoleksi voidaan jatkossa valita myös muu henkilö kuin luottamusmies, va- litulta henkilöltä puuttuu kokemusta, ammattiliiton osaamista ja tukea. Näin työnantaja saa heti enemmän valtaa.

Yksi myönteinen asia lakiehdotuk- sesta kuitenkin löytyy. Lakiehdotus vahvistaa sen, että myös järjestäytymät- tömässä yrityksessä voidaan valita am- mattiliittoa edustava luottamusmies.

– Jotain hyvääkin lakiehdotukses- sa on. AKT:llä on kokemusta useista tapauksista, jossa luottamusmiehen asema on jouduttu ratkaisemaan oi- keudessa. Nämä tapaukset on ratkais- tu AKT:n eduksi ja luottamusmiehen asema on vahvistettu. Nyt lakiehdo- tuksella kuitenkin poistetaan epä- selvä tilanne ja ammattiliiton luotta- musmies voidaan valita jatkossa myös järjestäytymättömässä työpaikassa, Ismo Kokko sanoo. ●

AKT: Yhteistoimintalain muutoksilla romutetaan yt-lain periaatteita

TEKSTI Sini Silvän

AKT on ottanut kantaa työ- ja elinkeinoministeriön luonnokseen yhteistoimintalain muuttamisesta. Liitto katsoo, että muutoksilla romutetaan vuonna 2022 tehdyn yt-lain muutosten periaatteita.

Keskusjärjestöt SAK, Akava ja STTK jättivät jo aiemmin eriävän mielipiteensä yhteistoimintalain luonnokseen.

AKT muistuttaa lisäksi omassa lausunnossaan siitä, että yt-lain tarkoitus ja tavoite on edistää vuoropuhelua työnantajan ja henkilöstön välillä ja vahvistaa yhteistoimintaa. Viimeisimmässä uudistuksessa 2022 tavoiteltiin vuorovaikutuksen parantamista. Näin olisi myös voitu vahvistaa osapuolten luottamusta, parantaa neuvotteluteitse saavutettavia ratkaisuja ja edistää kestäväällä tavalla työhyvinvointia kuin myös esimerkiksi toiminnan tuottavuutta.

Nyt ehdotetut muutokset ovat yhteistoimintalain tarkoituksen vastaisia. Lakimuutoksen jälkeen neuvotteluveto on enää yli 50 henkeä säännöllisesti työllistäviin yrityksiin. Näin suuri osa yrityksistä jää yt-menettelyn ulkopuolelle. Lisäksi neuvotteluajoja lyhennetään.

– AKT ei kannata ehdotettuja muutoksia, ne heikentävät merkittävästi työntekijän asemaa pienemmissä yrityksissä, liiton vastaava lakimies **Sara Seppänen** painottaa.

Yt-lain muutoksista aiheutuu merkittävä säästö yrityksille ja vastaavasti mahdollisia palkkatu-

lojen menetyksiä työntekijöille tilanteessa, jossa myös työttömyysturvaa on heikennetty. AKT katsoo, että esitys on varsin yksipuolinen.

AKT näkee ongelmallisena sen, että yt-lain muutosten vaikutuksia ei ole keritty eikä edes pyritty arvioimaan ennen muutosesitystä. Työlainsäädännön tulisi olla harkittua ja perustua huolelliseen vaikutusarviointiin. Nyt lakia uudistetaan pilkkotuina kokonaisuuksina, ilman huolellisuutta ja ilman laajempaa kokonaisharkintaa. Lainsäätäjällä ei saisi asettaa lain ennakoitavuutta ja tulkintakäytännön perusteita vaaraan.

Sara Seppänen summaa, että nyt muutetaan keskeisiä asioita vasta uudistetusta yhteistoimintalain. Käytännössä yt-lailla vasta luodut vuoropuhelun tavat ja velvoitteet romuttuisivat. Samanaikaisesti lainsäätäjällä haluaa edistää paikallista sopimista.

– Tavoitteet ovat ristiriidassa keskenään, Seppänen kritisoi.

Vuoden 2022 data osoittaa, että merkittävä joukko yrityksiä eli jopa 2/3 yrityksistä jäisi yt-lain ulkopuolelle. Toisaalta sivuutetaan selvitykset, joiden mukaan vuoropuhelun ja neuvotteluvetojen hallinnollinen taakka ei ole ollut iso. Yhteistoiminta on koettu jatkuvana työyhteisön toimintaa kehittävä prosessina.

– Lain uudistamistarpeet eivät vaikuta perustelluilta. Yt-laki tulisi säilyttää ennallaan. Lisäksi lausunnolla olevan esityksen uudistukset pilkkovat lain menettelyt ja sekavoittavat sen

Yt-lain muutosten vaikutuksia ei ole keritty, eikä edes pyritty arvioimaan.

soveltamista. Näin vaarantuu työlainsäädännön ennakoitavuus – joka on työntekijöiden ohella myös yritysten etu.

Lakimuutos johtaisi käytännössä neuvottelun ja vuoropuhelun lakkaamiseen 20-49 työntekijää työllistävässä yrityksissä. Esimerkiksi kuljetusalalla toimivien yritysten osalta vaikutus on merkittävä.

AKT ry:n mielestä näin merkittävä heikennys työntekijöiden osallistumisoikeuksiin ja vuoropuheluun työnantajan kanssa ei ole perusteltu – säännöksiä ei ole aihetta muuttaa alle 50 työntekijää työllistävässä yrityksissä.

AKT vastustaa neuvotteluajojen puolittamista, eikä niitä voida pitää perusteltuna. Erityisesti lyhimmillään 7 päivän neuvottelu aika on liian lyhyt että asiat ehditään käsitellä kunnolla. Lisääntyy myös riski siihen, että esimerkiksi irtisanomisperusteita joudutaan riitauttamaan. ●

JAPE LOVÉN

AKT:n valtuuston 1.vpj ja ahtausalan työehtosopimusneuvottelukunnan jäsen

Winter is coming, työmarkkinatalvi edessä

Työehtosopimusten neuvottelemisen ei ole muuten ihan simppele juttu. Ei riitä, että jotain tahdotaan. Myös vastapuolen pitää hyväksyä asiat, jotta sopimus voidaan saada aikaiseksi.

Tämän lisäksi muuttuneessa tilanteessa, jossa solidaarisuuttakin on lailla rajoitettu, tulee olemaan myös lisähaasteita joillakin aloilla. Ratkaisuna tähän on mielestäni vahvempi järjestäytyminen. Työnantajillakin on vakaammat olot harjoittaa liiketoimintaa, kun yhteiset pelisäännöt ovat kunnossa. Siksi yrityksillekin tuo järjestäytyminen on hyvä asia.

Haasteena ovat ne yrittäjät, joiden pitää alittaa työehtosopimusten taso työehtojen minimien osalta pitääkseen yrityksensä toiminnassa. Siihen tämän maan hallitus on laittanut eniten paukkuja koko toimintansa ajan. Sen sijaan, että ratkoisi hoitojonoja tai muita inhimillisesti kiireellisempiä asioita, hallitus turaa työmarkkina-asioilla, joihin sen ei pitäisi sotkeutua lainkaan. Aiemmin näihin sotkeutuneille ministereille on näytetty ovea.

KOLMIKANTA ON KOKONAAN toinen asia. Suomessa ei ole minimipalkkoja missään muualla kuin työehtosopimuksissa. Riittävän järjestäytymisen kautta työehtosopimuksilla on yleissitovuus, joka takaa kaikille alan työntekijöille minimityöehdot. Samalla yleissitova

järjestelmä suitsii osaltaan epäterveen kilpailun riesaa työehtojen osalta.

Paikallista sopimista eivät työehtosopimukset kiellä. Työehtosopimusten taso on minimitaso, jonka päälle työsuhteen ehdoista voidaan sopia. Nyt valmistelussa olevien lakien muutoksia tarvitaan vain siihen, että järjestäytymätön yritys saisi painostaa henkilöstönsä työhön alle minimityöehtojen. Muuhun niitä lakimuutoksia ei tarvita.

Hallitus turaa
työmarkkina-asioilla,
joihin sen ei pitäisi
sotkeutua lainkaan

Ellei yritys pysty työehtosopimusten minimiehtoihin, on liiketoiminnassa jotain vikaa. Joko on niin että liikeidea, toimintamalli tai yrityksen johtaminen ovat vialla. Mielestäni sellaista liiketoimintaa ei tulisi jatkaa, vaan korjata virheet ja toimia yhteisillä pelisäännöillä korjaustoimien jälkeen.

TÄTÄ KIRJOITTAESSA ei ole vielä aivan selvää, milloin maan hallituksen uusi sovittelujärjestelmän sotkeva lainsäädäntö on voimassa – jos edes on. Se tulee sitomaan sovittelijän käsiä entisestään. Esimerkkinä, jos paljon puhutuilla ventialoilla (mitä ne sitten laintulkinnassa lopulta ovatkaan) on olemassa 10 prosentin palkankorotus, niin mikä on sellainen kompromissi, joka sovitellaan työnantajan 10 prosentin tarjouksen ja työntekijäpuolen 20 prosentin vaatimuksen välille? Se on 10 prosenttia. Lakia kiireellä värkkäävä taho on ilmeisesti tätä mieltä. Onko sovittelijalla silloin työkaluja sovitella? Aika vähän. Silloin saatetaan ruveta Helsingin Bulevardilla repimään auki asioita, joista ei ole ollut kiistaa sinne tullessa osapuolilla lainkaan, koska jostain pitäisi tuo työriita sovitella sovittelijankin. En kadepdi ketään tuossa tilanteessa.

OMALLA SOPIMUSALALLANI on ollut pitkään hyvä sopimisen kulttuuri. Samaa olen kuullut monilta muiltakin sopimusaloilta, myös AKT:n ulkopuolelta. En ymmärrä miksi sitä pitää yrittää pilata lain voimalla. Toivon kuitenkin, että sama sopimisen kulttuuri jatkuisi jatkossakin, sillä riidoissa ei yleensä ole varsinaista voittajaa. Neuvottelemalla saavutetut ratkaisut ovat pääsääntöisesti molemmille osapuolille parempia kuin ehtojen kuin taloudenkin kannalta. ●

PALSTALLA KIRJOITTAVAT vuorotellen AKT:n puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, valtuuston puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen.

MINUN
TYÖNI

AKT:n jäsenet kertovat
työnsä merkityksestä.

Anna Kujala, Helsinki

IKÄ: 50 vuotta

AMMATTI: chief purser eli
matkustamohenkilökunnan esimies

TYÖNANTAJA: Finnair

OSASTO: Suomen Lentoemäntä- ja
stuerttiyhdistys 208 jäsen

Lempeä lentopomo

Matkustamohenkilökunnan työstä on takavuosien glamour
kaukana, sanoo Anna Kujala. Hänen keskeinen tehtävänsä
on vastata siitä, että lentäminen on matkustajille turvallista.

TEKSTI JA KUVA Sami Turunen

”**T**arjoilut ja turvaesittelyt ovat vain pieni osa työtämme. Työvuoron alussa briiffaan matkustamohenkilökunnan kanssa lennon kulun, palvelun ja turva-asiat. Sen jälkeen teemme lähtövalmistelut, ja niiden jälkeen voimme ottaa matkustajat kyytiin. Vaikka johdankin toimintaa, teen ihan samoja töitä kuin muukin matkustamohenkilökunta.

Kun matkustajia tulee koneeseen, tarkastelemme, missä kunnossa he ovat. Finnair kuljettaa ai-noastaan terveitä ihmisiä. Jos ovelta seulaan jää ihminen, joka ei terveytensä tai alkoholinkäyttönsä vuoksi pysty matkustamaan, häntä ei ole järkevää ottaa koneeseen pilaamaan sadan tai jopa kolmen-sadan ihmisen matkaa. Nämä ovat ikäviä tilanteita, ja kun sitten joudutaan myös poistamaan ihmisen matkatavarat ruumasta, se tietää myöhästymisiä. Aina mennään kuitenkin turvallisuus edellä, ja on-neksi näitä on harvoin.

Se, että ihmiset eivät jaksa katsoa turvaesittelyjä, ei turhauta. Minä teen työni ja kyllä heille varmaan jää aina tietoa takaraivoon. On kuitenkin tärkeää tuntea turvaohjeet, koska jos jotain sattuu, on paljon parempi mahdollisuus pelastautua.”

”MEILLÄ KAIKKI LENTÄVÄT kaikkia reittejä. Lennämme usein alle kahden tunnin reittejä ko-timaassa tai naapurimaihin saman vuoron aikana kerran tai pari, mutta työvuoro voi olla myös kau-kolento Euroopan ulkopuolelle.

Vakiotiimejä ei ole. Finnairilla on matkustamo-henkilökuntaa noin 1700, joten miehistön kokoon-pano on joka lennolla erilainen.

Briiffauksen jälkeen on jotenkin käsittämätön-tä, että vaikka porukka on taas uusi, tiedän, että ‘hei, tämä onnistuu!’ Työn merkitys tulee siitä, kun näen, miten ihmiset, joita johdan, onnistuvat työssään. Se on makea tilanne ja tuntuu hienolta ja palkitsevalta.”

”Kaukolennot lennetään viranomaisen mää-rittämällä minimimiehistöillä. Se tarkoittaa, että usein 100–300 matkustajan turvallisuudesta vastaa kahdeksan miehistön jäsentä. Se on kuormittavaa, koska minulla on vastuullani matkustamohenkilös-tön lisäksi 3–4 pilottia. Minulla on oltava koko ajan mielessäni aikajana, jotta osaan ennakoita, mitä tapahtuu ja että saamme koneessa esimerkiksi työ-ehtosopimuksen mukaisen levon.

Hoidan myös yhteistyön ohjaamon kanssa, kos-ka myös heillä pitää toteutua tessien ja määräysten mukaiset ruokatauot ja levot.

Itse olen usein se, joka syö viimeisenä, koska esimiehenä haluan pitää mahdollisimman hyvää huolta miehistöni jaksamisesta. Kun joskus joku on jättänyt minulle vaikka ylimääräisen vesipullon, se tuntuu tosi hyvältä, että ‘hei joku huomioi mi-nutkin!’

Koneessa olemme yhtä perhettä. Meille opetettiin purserikoulutuksessa, että kapteeni on purserin pa-ras kaveri. Kun on joskus tiukkoja hetkiä, ohjaamo on se paikka, mihin voin mennä kertomaan tilan-teista, joihin haluan mielipiteen.”

”NE AJAT, JOLLOIN työhön kuului ulkomailla rentoutumista, jäivät jonnekin 80-luvulle. Tämä on raakaa duunia.

Napojen yli lentäessä on säteilyvaara, yötyö on kuluttavaa ja jatkuva tärinä ei ole hyväksi keholle.

Myös kuumuus, kylmyys, ilmanlaatu ja moottorei-den melu rasittavat.

Me saamme vuorolistat viikkoa ennen kuun vaih-detta, joten voin vasta siinä vaiheessa kertoa perheelle tai kavereille, että voidaanko tavata tai onko jouluna vapaata.

Varsinkin nuorten olisi hyvä miettiä työssäjaksamista pitkällä tähtäimellä. Elämässä on paljon muu-takin kuin työ ja Finnair.”

”OLIN AKTIIVISESTI MUKANA Lentoemäntä- ja stuerttiyhdistyksen toiminnassa ja myöhemmin AKT:n osaston 208 toimikunnassa. Olen myös AKT:n hallituksen toinen varajäsen.

Mielestäni olisi tärkeää, että luottamuspaikoilla olevien ihmisten keskuudessa olisi sopivasti vaihtu-vuutta. Se on työtä, jonka oppii matkan varrella, ja toivon, että mahdollisimman moni nuori rohkais-tuisi asettumaan ehdolle.

Vaihtuvuus takaa, että myös hiljainen tieto siirtyy konkareilta nuoremmille ja nuoremmat tuovat tuo-reita näkökulmia.”

”MINULLA ON ITSELLÄ pari suosikkimatkakoh-detta. Miamissa paistaa aina aurinko ja siellä on upeat rannat. Amerikka on helppo valinta. Kun osaat small talkin, kaikki sujuu.

Bangkokissa taas on ihanaa ruokaa, ihmisiä, ystä-vällinen ilmapiiri ja uskomaton lämpö. Siellä voi viet-tää yhtä aikaa ikään kuin ranta- sekä kaupunkilomaa.

Työssä ykkösasia ovat työkaverit. Olemme aina sa-maa joukkuetta. Asiakaskohtaukset ovat yksi hieno osa mahtavaa työtä. Tykkään työstäni ja koska olen upseerin tytär, minun on helppoa noudattaa lentämi-seen liittyviä sääntöjä.” ●

"Kuntosaliharrastukseni alkoi korona-aikana, kun elämään piti saada ryhtiä. Vaikka muu maailma kaatuisi, kaikki järjestyy, jos vaan pääsen treenaamaan säännöllisesti. Harrastan paljon myös kulttuuria, kuten teatteria, musikaaleja ja konsertteja", sanoo Anna Kujala. Hänet kuvattiin Elixia Circuksessa Helsingin keskustassa.

Työnantajat yrittävät luistaa koulutusmaksuista

AKT:n tietoon on tullut useita tapauksia, joissa työnantaja on vaatinut työntekijöitä maksamaan ammattipätevyyskortin tai -kurssit itse.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

Järjestän työntekijöille tarvittavat ammattipätevyyskoulutukset, mutta palkkaa en näiltä päiviltä maksa. Hyvin on sopinut työntekijöille ainakin meillä!”

Näin kehuskelee kuljetusalan yrittäjä nimimerkin takana keskustelupalstalla. Kommenttia voisi luulla peläksi provokaatioksi, mutta sitä se ei välttämättä ole.

Suomessa on useita yrityksiä, joissa työnantaja kieltäytyy maksamasta kuljettajien ammattipätevyyskursseja,

palkkaa kurssien ajalta tai pätevyyskortin hankkimisen tai uusimisen kustannuksia.

– Lyhyen ajan sisällä olen saanut kaksi puhelua tällaisista tapauksista, kertoo AKT:n Pohjois-Suomen alue-toimitsija **Tero Anttonen**.

– Valitettavan tutulta kuulostaa, sanoo AKT:n Etelä-Suomen aluetoimitsija **Jari Korhonen**.

Tietoista huijaamista

Ammattikuljettajien työssä vaadittujen pätevystodistusten hankkimis- ja

uusimiskulut kuuluvat yksiselitteisesti työnantajan maksettaviksi. Näin sanoo sekä kuorma-auto- että linja-autoalalla työehtosopimus.

Työntekijä- ja työnantajaliiton välisen koulutussopimus määrää lisäksi, että työnantaja kustantaa vakituudessa työsuhteessa oleville ammattipätevyysdirektiivin mukaiset jatkokoulutukset ja maksaa koulutusten ajalta palkkaa vastaavan rahan. Yleensä koulutukset käydään työajalla.

Anttonen ja Korhonen ovat saaneet vaikutelman, että työnantajat kyllä

tietävät velvollisuutensa. Silloin, kun maksuista yritetään luistaa, se tehdään tietoisesti.

– Ei vain suostuta maksamaan. Kuulemma etenkin koulutukset aiheuttavat niin isot kulut, että ei niin sanotusti pyllä kestä. Jotkut työnantajat myös pitävät koko koulutuksia turhana byrokratiana, Korhonen kertoo.

Tietämättömyyttäkin voi olla – ainakin työntekijöillä itsellään. Jotkut eivät tunne oikeuksiaan ja suostuvat mukisematta, kun työnantaja käskää maksamaan viulut itse.

Kuljettajan ammattipätevyys

TYÖSSÄÄN KUORMA- tai linja-autoa ajavalla täytyy olla voimassa oleva ammattipätevyys.

Ammattipätevyyden saamiseen vaaditaan koulutus tai koe. Pätevyys on voimassa viisi vuotta kerrallaan, ja sen jälkeen se pitää uusua.

Pätevyyden uusimiseen vaaditaan viisi jatkokoulutuspäivää (35 tuntia). Nämä voi suorittaa milloin vain viiden vuoden jakson aikana.

Jatkokoulutuksessa ennakoivan ajon koulutus on pakollinen, muut aiheet voi valita. Kurssit voivat käsitellä esimerkiksi työturvallisuutta, kuljettajan terveyttä tai ensiaputaitoja.

Työnantajan kuuluu kustantaa kaikki sellaiset pätevyystodistukset, joita kuljettajan työ vaatii.

Myös työntekijällä itsellään on velvollisuus seurata pätevyksiensä voimassaoloa ja hakeutua koulutuksiin.

Kuulemma ei niin sanotusti pylly kestä

– Olen huomannut, että pienillä paikakakunnilla on vaikeampi lähteä vaatimaan omia oikeuksia. Pelätään hankalan työntekijän mainetta, Korhonen sanoo.

Liitto auttaa, jos tarve vaatii

Monessa kuljetusalan yrityksessä ammattipätevyyden jatkokoulutukset on

tapana suorittaa viiden vuoden välein kertarysäyksellä. Koulutuksia on kuitenkin mahdollista käydä tasaisesti viiden vuoden aikana. Jari Korhonen pitää tätä parhaana tapana.

Huonoin skenaario on se, että koulutukset jätetään viime tinkaun, ja kun ne jäävät hoitamatta, syytetään vain työntekijää.

Mitä sitten pitää tehdä, jos työnantaja yrittää vältellä ammattipätevyyteen liittyviä maksuja?

– Kannattaa ensin itse vaatia niitä. Ne kuuluvat työnantajan maksettaviksi, siitä on aivan selvät pykälät. Jos ei ala tapahtua, kannattaa ottaa yhteyttä ammattiliittoon. Surkein tilanne on niillä, jotka eivät kuulu liittoon. Heidän etujaan ei aja kukaan. Mutta se on tietysti oma valinta, Korhonen sanoo. ●

MAAILMALTA

ANU HIETALA

NTF:n pääsihteeri

anu@nordictransport.org

Tuupataan maailmaa eteenpäin

Loma oli ihanaa, ja onnistuin kerrankin nauttimaan siitä ilman liian tiukkaa ohjelmaa. Loman jälkeen vauhti on kuitenkin ollut kova, eikä tahti tule hidastumaan taas kuukausiin. Kansainväliset kokoukset ajoittuvat enimmäkseen syyskuulta marraskuulle ja helmikuulta kesäkuulle. Onneksi työkiireet vievät mielenkiintoisiin tapahtumiin.

Syksyn ensimmäinen oma tapahtumamme oli Tukholmassa järjestetty tukilakkoseminaari, jossa 43 pohjoismaista kollegaa 22 liitosta kokoontui hiomaan yhteisiä strategioita toistemme tukemiseen. Mukana myös AKT. Järjestimme seminaarin yhdessä pohjoismaisten keskusjärjestöjen edustavan PAY:n ja Pohjoismaiden Teollisuustyöntekijöiden kanssa. Tämä oli ensimmäinen kokeilu yhteisestä seminaarista, mutta tuskin jää viimeiseksi. Palautteen perusteella keskustelut yli liitto- ja maaraajojen koettiin erittäin hyödyllisiksi.

Syksyn suurrutistus tulee olemaan kuljetustyöntekijöiden maailmanlaajuisen kattojärjestön International Transport Workers' Federation (ITF) kongressi, joka järjestetään lokakuussa Marokossa. Kongressiin on ilmoittautunut 2000 kollegaa ympäri maailmaa, ja AKT:n delegaatio tulee olemaan osa 140 pohjoismaisen kollegan ryhmää. Edessä on intensiivinen viikko tiukalla kokousohjelmalla. Kongressin teema on "Moving the World Forward" – kuljetustyöntekijät maailman eteenpäin vievänä moottorina.

Tunnen ylpeyttä siitä, että seisomme maailman kriiseissä ihmisen puolella. Vastustamme systemaattisesti sotia, riistoa, dikta-

tuureja ja ylikansallisten yhtiöiden ahneutta maasta ja mantereesta riippumatta. Vaikka globaalin järjestön strategiat ja julistukset ovat usein yleisluontoisia, ovat ne systemaattisesti työntekijöiden puolella ja soveltuvat myös kansallisiin tilanteisiin. Vastustamme lakko-oikeuden rajoittamista niin diktatuureissa kuin Suomessa. Taistelemme oikeudenmukaisten työolojen puolesta niin kehittyvissä maissa kuin Pohjoismaissakin. Esimerkiksi vessojen ja taukojen puute linja-autoliikenteessä koskettaa kuljettajia ympäri maailmaa. Yhteisillä argumenteilla ja asian näkyväksi tekemällä voimme yrittää korjata tilannetta.

Vaikka kongressiviikko tulee olemaan kiireinen aamusta iltaan, minulle kongressi aiheuttaa eniten työtä jo ennen tapatumaa. Olen mukana erilaisissa työryhmissä valmistelemassa kongressin ohjelmaa ja asiakirjoja, autan jäsenliittoja koordinoimaan kantojaan, osallistun pohjoismaisten kongressidelegaatioiden briiffauksiin ja vaikutan monin tavoin taustalla.

Paikan päällä koordinoimme hallituspaikkojen valinnat ja järjestämme kaikille pohjoismaisille edustajille avoimen valmistelukokouksen, jossa kongressiohjelma ja aloitteet käydään yhdessä läpi. Kongressiviikon aikana pidämme yllä pohjoismaista ryhmähenkeä WhatsApp-ryhmällä ja olemme teettäneet kaikille omat NTF-paidatkin. Kaikki toimintamme tähtää siihen, että kongressiin osallistuu yhtenäinen ja hyvin valmistautunut pohjoismaainen 140 hengen tiimi.

Yhdessä viemme maailmaa eteenpäin ja parempaan suuntaan. ●

SATAMAPÄIVÄT

Hyväntuulinen joukko
nautti syyskuisesta
hellepäivästä saassa.

Satamapäivät Haminassa 20 vuoden tauon jälkeen

AKT:n Satamapäivien 2024 ohjelma alkoi poikkeuksellisesti kulttuurilla. Haminan Pursiseuralla esiintyi Hyväntuulen Laulajien stemmakuoro, joka esitti meriaiheisia lauluja. Niissä laivat olivat puuta ja miehet rautaa, ja tottakai Junnu Vainio oli vahvasti mukana.

TEKSTI **Elina Talvio** KUVAT **Tero Talvio**

Lauluja Kotkasta kuunnellessa voi pohtia ajan muutosta: satama on vaihtanut nimensä uuden käytännön mukaisesti Hamina-Kotka Satama Oy:ksi. Hyväntuulen Laulajien jäsenistöön kuuluu myös haminalainen ahtaaja ja satamapäivien järjestäjätoimikunnan jäsen **Mikko Räsänen**, jolle laulaminen on yksi osa musiikin harrastamista.

– Kuoroon valitaan mukaan laulukokeiden perusteella. Stemmakuorossa osa laulaa melodiasa ja muut harmoniasa eli tukevia äänias, Räsänen kertoi. Kuoro sai raikuvat suosionosoitukset, ja vaatimuksesta huolimatta yleisö jäi ilman encorea.

Haminassa satamapäiväs vietettiin edellisen kerran vuonna 2004 eli 20 vuotta sitten. Porukan kokoonkutsujana toimi tällä kertaa Saimaa

Terminalsin päälouottamusmies **Jussi-Pekka Suomalainen**.

Suomalainen kertoo toimineensa itse ahtaajana 25 vuotta. Hän kertoi, että viime vuoden satamapäivillä Oulussa oli ollut hieman mutinasa siitä, että Hamina ei ole toiminut järjestäjänä pitkään aikaan. Niinpä Suomalainen ilmoitti, että ensi vuonna päivät pidetään Haminassa. Ja nyt päästiin sanoista tekoihin.

Haminassa syntynyt Suomalainen tuntee pikkupaikkakunnan läpikotaisin, joten hän osasi valita paikan. Pieni Vuohisaari, jossa satamapäiväs järjestettiin, on vain minuutin venematkan päässä mantereesta. Tervasaaren laiturilta vene kulki lahden yli koko päivän määränpäähän. Suomalaisen mukaan saassa saa olla rauhassa olematta syrjässä.

Ohjelmasa järjestäessä tutuille yrittäjille oli helppo soittaa ja sopia, että porukka tulee käymään.

Ensikertalaisia mukana

Ensimmäisäs satamapäiväs tulivat viettämään myös Rauman Satamamiesten rahastonhoitaja **Päivi Viljanen** ja Vuosaaren satamassa ahtaajana toimiva **Niko Sormunen**.

Viljaselle on kertynyt työvuosias alalla liki kolmekymmentä. 1990-luvulla hän oli alkuun haluton lähtemään alalle, koska hänen mielikuvissaan satamatyöllä oli huono maine. Sitten ala on modernisoitunut ja päässyt eroon leimastaan. Hän on iloinen siitä, että alalle on tullut nuoria ja naisias.

– Ahtaajat ovat ylpeitä ammatistaan, Viljanen sanoo. Hän kertoo, että työpaikalla puhuttavat täl-

↑ Osa vieraista tutustui vastarannalla paikallisen kuuluisuuden Patu Patasen ylläpitämään tullimakasiinin museoon, jota kuvaillaan maailman pienimmäksi merimuseoksi. Rakennus on täynnä tavaraa kahdessa kerroksessa ja yksittäisiä pienesineitä lienee jopa tuhansia.

lä hetkellä hallituksen toimet, joilla heikennetään koko työelämää. Ahtaaajien niskaansa saama kura vain nostaa me-henkeä.

Niko Sormunen on Helsingin Ahtaustyöntekijöiden nuorisovastaava ja edustaa satama-alaa AKT:n nuorisovaliokunnassa.

– On ollut positiivinen yllätys, miten monipuolista tekeminen on ollut, Sormunen sanoo.

Sormuselle on työoloissa tärkeää se, että työnteko olisi kannattavaa. Hänkin haluaisi osaltaan vaikuttaa siihen, että nuoria tulisi alalle ja he liittyisivät ammattiyhdistyksen jäseniksi.

Viime kevään ponnistelut saivat kiitoksia

Asiaosiossa puitiin viime kevään lakkoja. Kevät ei ollut helppo. Sopimusalavastaava **Juha Anttila** kiitti väkeä ponnisteluista ja muistutti, että myös muutosten neuvotteluissa pitää olla tiukkana.

Seuraava työehtosopimuskierron alkaa jälleen alkuvuonna 2025, ja silloin taisteluhenkä tarvitaan.

Satamapäivien puuhamies Jussi-Pekka Suomalainen kertoi, että on ottanut oppia siitä, mikä aiempien satamapäivien järjestelyissä on ollut onnistunutta ja mikä ei.

↑ Raumalta tullut Päivi Viljanen oli ensimmäistä kertaa satamapäivillä.

↑ Tervasaaren laiturilta vene kulki edestakaisin Pieneen Vuohisaaareen lahden yli koko päivän.

Anttila uskoo, että neuvotteluista tulee entistä hankalampia, sillä hallitus varmasti painaa Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n kanssa päälle.

– Jos ei mitään tehdä, turpaan tulee. Jos tehdään ja tulee silti turpaan, ainakin ollaan yritetty, Anttila sanoi jo edesmenneestä englantilaista ammattiliiton johtajaa **Bob Crowta** lainaten.

25 vuotta satamapäiviä nähnyt haminalainen **Teijo Töttö** kehuu järjestelyjä siitä, että tällä kertaa on oivallettu jättää kiire pois. Ahtaaajien ohjelma alkoi perjantaina kello 15 ja ensimmäinen ilta oli varattu yhdessäololle. Lauantaina ohjelma alkoi puolen päivän aikaan, ja jokainen sai saapua pursiseuralle omaa tahtiaan. Tötön mukaan yleensä ohjelma on alkanut aamuyhdeksältä. Satamapäivillä ei hänen mielestään tarvitsisi olla sellainen kiire kuin yhteiskunnassa yleensä, että ihmiset koettavat vain ehtiä kieli vyön alla seuraavaan paikkaan.

Vielä kun syyskuun aurinko paistoi täydeltä terältä, satakunta Haminaan tullutta ahtaaajaa viihtyi mainiosti. ●

↑ Haminalainen Teijo Töttö kävi satamapäivillä ensimmäisen kerran 25 vuotta sitten. Hän iloitsi nyt siitä, että Haminassa järjestäjät oivalsivat jättää kiireen pois ohjelmasta.

↑ Hyväntuulen Laulajien kuoro esitti ahtaaajille merellisiä lauluja. Laulajien joukossa oli kuorolaulua harrastava ahtaja Mikko Räsänen.

Jokainen jäsen on osa liiton viestiä

AKT:n viestinnässä tehdään tiedotteita, julkaistaan lehteä ja päivitetään sosiaalista mediaa. Mutta yhtä lailla jokainen jäsen, joka puhuu työpaikallaan liitosta, on yksi osa viestiä ja sitä miltä liitto näyttää.

TEKSTI JA KUVAT **Hannu Tuovinen**

AKT:n viestintäpäällikkö **Sini Silvän** tähdentää, että liiton viestintää ei harjoita pelkästään viestintätiimi vaan liiton henkilökunnalla on ketjussa tärkeä osuus.

– Eri tapahtumissa ja osastojen kokouksissa osallistujilla ja luottamusmiehillä on siinä supertärkeä rooli, Silvän lisää.

– Myös jokainen liiton jäsen on viestijä. Eli puhuesaan AKT:stä jäsen on osa yhteistä viestiä. Vahvuutemme perustuu siihen, että liitossa on paljon jäseniä. Suorin tie vaikuttaa on, että pyytää työkaveria liittymään mukaan porukkaan, Silvän kehottaa.

Hän on pannut merkille, että muiden silmissä AKT on profiloitunut aktiiviseksi ja vaikuttavaksi, kokoaan suuremmaksi liitoksi

– Sosiaalisessa mediassa tulee aika paljon kuraa, mutta sen kääntöpuoli on asemamme voimakkaana ja vaikuttavana liittona, Silvän huomauttaa.

Alkukesällä myös AKT-lehden päätoimittajaksi nimitetty Sini Silvän, on ollut akt:läisille tuttu jo parin vuoden ajalta väliaikaisena päätoimittajana. Toimittajan uraa hänelle on kertynyt vuodesta 1991 alkaen niin sanomalehdistä, aikakauslehdistä kuin

← Liiton ilmettä ja liiton viestintää pitää viestintäpäällikkö Sini Silvän mielestä kehittää nettisivuja ja mediasuhteita myöten. AKT on vahva liitto ja sen jäsenet ja luottamusmiehet tekevät yhdessä paljon töitä hyvien työehtojen eteen. Tämä kaikki pitää saada esiin, mikä on helpommin sanottu kuin tehty, mutta yksi asia kerrallaan.

Lukijatutkimuksen mukaan ihmiset ovat AKT-lehteen tyytyväisiä, mutta aina on kehitettävää.

freelancerina lukuisista liittojen lehdistä, sanomalehdistä ja esimerkiksi Yle Akuutin tekijänä. Omaa ay-uraa löytyy mm. Journalistiliiton valtuuston varapuheenjohtajana.

AKT:n viestintää ovat parin viime vuoden aikana sävyttäneet vuorotellen tes-kierrokset, niihin valmistautuminen, lakot sekä ay-liikkeen #PainavaSyy-kampanja. Myös liiton someilmettä on yhdenmu-kaistettu ja viestinnässä aktivoiduttu. Alkava syksy

↑ Yksi tärkeä viesti liitosta on se, mitä paidassakin näkyy. On ihan OK kuulua mukaan liittoon hyvillä mielin.

on jälleen työehtosopimusneuvotteluihin valmistautumista ja hallituksen politiikan seuraamista. Viestintätiimillä ei tule olemaan pulaa seuranta-aiheista.

– Lukijatutkimuksen mukaan AKT-lehteen ollaan aika tyytyväisiä, mutta aina on kehitettävää. Lehdessä pyritään kirjoittamaan asioista, joita ei muissa lehdissä ole ja tuomaan työntekijöiden arkipäivän asioita esille esimerkiksi teemalla "Ihan tavallinen työpäivä", päätoimittaja linjaa.

– Samalla seurataan työmarkkinapolitiikkaa, ei vain mitä tes-kierroksella tehdään vaan miten hallitus vaikuttaa lainsäädännöllä suoraan työntekijöiden asioihin. Siihen pitää ottaa aktiivisesti kantaa, Silvän luonnehtii.

Syksyn mittaan on odotettavissa kiivasta menoa, painimatsi lakiesitysten kanssa, kun ajetaan lisää uudistuksiksi nimitettyjä heikennyksiä.

– Harmi, että vain leikkauksia on tulossa, kun talous tarvitsisi enemmänkin investointeja, Silvän tiivistää.

Kiivaassa syksyssä riittää kipinöintiä.

Paperilehti vahvoilla

Päätoimittaja näkee kotiin kannettavan jäsenlehden merkityksen isona. – Paperinen AKT-lehti sinnittelee vielä pitkään.

– Verkossa seuraamme nopeasti vaihtuvia aiheita, mm. kesä- ja talvipäiviä ja edustajakokouksen reaaliaikaisia tapahtumia. AKT-lehti kotiin kannettuna muistuttaa, että vastaanottaja on liiton jäsen. Kun paperilehtien määrä vähenee koko ajan, omasta liiton lehdestä tulee suhteessa arvokkaampi, Silvän sanoo.

Laulu sparraa ryhtiä

Päätoimittaja Silvän on kotoisin Puumalasta ja asuu Turussa. Lähipiirissä on miesystävä, aikuinen poika ja oma talo. Harrastuksiin kuuluvaa laulua Silvän harjoittaa Journaleidit lauluyhtyeen jäsenenä, käymällä laulutunneilla ja osallistumalla kilpailuihin.

– Laulaminen kehittää myös ilmaisua, kun saa harjoittaa hengitystä, äänenkäyttöä ja ryhtiä. Samalla joutuu miettimään miten asiat esittää ja miten tulkinta koskettaa toista, Silvän sanoo.

Paikallisen sopimisen suuret kysymykset

PÄÄTOIMITTAJA SINI SILVÄN näkee paikallisen sopimisen laajentamisen syksyn isoimpana työlänsäädännön kysymyksenä. Hän haastaa paikallisen sopimisen laajentamisesta päättäviä kansanedustajia ajattelemaan tulevaisuuden sopimuskulttuuria. Vaikka hallitus on vähätellyt asiaa, se voi merkitä hallituksen kaikista lakimuutoksista jopa isointa muutosta työelämään.

– Ne, jotka päättävät työelämän lakiuudistuksista, eivät ehkä tajua mikä päätöksen merkitys on.

– Tai sitten he ihan oikeasti haluavat purkaa yleissitovuuden, Silvän pohtii.

Silvän pelkää, että paikallisen sopimisen laajentamista haluavat eivät ymmärrä, mitä muutos merkitsee. Yleissitovuuden tilalle voivat tulla yrityskohtaiset sopimukset – tai se uhkakuva, ettei työpaikalla ole työsopimusta lainkaan. Silloin tuntipalkka voi olla vaikka viisi euroa. Työelämästä katoaisivat nykyiset minimiehdot. Näin avataan ovi kilpailulle ihan uudella tavalla.

– Tähän asti on voitu luottaa siihen, että kuljetusalalla on AKT:n tessi (työehtosopimus) olipa työnantajana minkäläinen yritys tahansa. Tähänkin asti on voitu sopia tessiä paremmista ehdoista.

Silvää eivät vakuuta työministeri **Arto Satosen** (kok) vakuutukset siitä, että tessi pysyy raamina jatkossakin.

Lähellä sydäntä on myös kestävyysliikunta, pyöräily, hiihto ja juoksu.

– Kestävyysurheilussa päänsisältö menee järjestykseen, jos se on mennyt epäjärjestykseen monen asian yhtäaikaisesta tekemisestä, Silvän naurahtaa. ●

Ammattiosastolla on merkitystä

Seitsenkymppisiä juhliva Turun Seudun Linja-autohenkilökunnan ammattiosaston lähihistoria kertoo, että osasto voi vaikuttaa eikä kuvia tarvitse kumartaa.

TEKSTI **Arto Jokela** KUVAT **Arto Jokela ja Mikko Ahomäen** leikekirja

Turun Seudun Linja-autohenkilökunta osasto 100 juhlii lauantaina 5. lokakuuta 70-vuotista taivaltaan. Koska osaston historia on toistaiseksi kirjoittamatta, otetaan vauhtia osaston viisikymmenvuotisjuhlista. Juhlapuheen piti silloin AKT:n puheenjohtajana toiminut **Timo Rätty** ja vaati, että ”myös kuntien on kannettava vastuunsa kilpailutuksen haitoista”. Hän totesi myös, että ammattiosasto 100 on monella tavalla vaikuttanut koko AKT:n kehittämiseen.

Osaston puheenjohtaja **Pentti Laukkanen** puolestaan piti juhlassa kiitospuheen. *AKT-lehden* juhla-

tussa haastateltiin myös silloista nuoremman polven aktiivia, Vainion liikenteen varapäälähtämismiestä **Mikko Ahomäkeä**. Häntä huolestuttivat mm. kilpailutus ja kuljettajien suuri vaihtuvuus. Ahomäki valittiinkin 2006 osaston puheenjohtajaksi.

Kirjelmä työsuojelupiiristä ministeriöön

Kun palataan nykyhetkeen, Laukkanen muistelee pitkän puheenjohtajakautensa isoiksi asioiksi lakkoja, yhteistariffipalkkaa ja ns. Turku-liitettä, joka ammattiosaston vaikutuksesta on laajentunut kattamaan Turun lisäksi koko Föli-alueen.

↑ Keväällä 2006 Turun seudun linja-autohenkilökunnan ammattiosaston puheenjohtaja Pentti Laukkanen, sihteeri Petri Sanaksenaho ja varapuheenjohtaja Mikko Ahomäki olivat AKT-lehden artikkelissa huolissaan siitä, miten käy työntekijöiden ja liikenneturvallisuuden, jos kilpailu lähtee epäterveille linjoille.

Myös kuljettajien turvallisuus oli vahvasti esillä. Vuosituhannen alussa osaston epäluottamus työsuojelupiiriin oli niin suuri, että se kirjelmöi vuonna 2005 piirin toiminnasta sosiaali- ja terveysministeriöön. Kirjelmässä todettiin, että tarkastukset ovat sinällään asiallisesti tehtyjä, mutta niiden jälkeen ei tapahdu mitään. Näin koko toiminnalta oli tipahnut pohja.

Työtaisteluista Laukkaselle on jäänyt mieleen etenkin vuoden 1991 neljän viikon lakko. Siihen liittyy myös ay-uran ehkä huvittavin muisto. Hän oli lakkovahtina Turun satamassa, jolloin paikalle ajoi turistibussi. Lakkovahdit ja Viking Linen henkilökunta

Turku irtisanoi Oy Anderssoi

bussisopimuksen
20 AKT:n jäsenlehti 6/2024

AKT:laiset valmiita poliittiseen lakkoon

Lännen Media lähetti kyselyn Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n 196 vaikuttajalle ja aktiiville. Henkilökohtaisen vastauslomakkeen avasi 149 vastaajattajaa (76 %), joista 75 (50 %) vastasi kyselyyn. Vastausaika oli 14.12 - 21.12.

Pitäisikö AKT:n jäsenten ryhtyä

81,3 %
Kyllä

Turkulaiselle liikennöitsijälle lukuisia huomautuksia työsuojelumääräysten rikkomisista

Turun kaupunki on hoitanut sialliset wc:t bussikuskille

kunta kieltäytyivät päästämästä bussia laivaan. Pian paikalle tuli liikennöitsijä, joka sai luvan ajaa auton laivaan. Koska laiva oli jo kymmenisen minuutta myöhässä, nostettiin lankonki saman tien ylös ja laiva irtautui laiturista ennen kuin liikennöitsijä ehti poistua. Hänen oma autonsa jäi käymään satamaan ja liikennöitsijä teki vastahakoisen matkan Maarianhaminaan.

Tapaus Andersson

Työsuhteen ehtoja polkeneen linja-autoyhtiö Anderssonin tippuminen Turun kilpailutuksesta oli ammattiosastolle merkittävä voitto. Toimitusjohtaja saikin mm. sakkoja työsyrynnästä. Yritys oli

On paras tavata kasvotusten kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa.

syyttäjän mukaan maksanut liian matalaa palkkaa virolaisille kuljettajille. Kuljettajat jäivät esimerkiksi ilman ilta- ja viikonloppulisiä ja ylityökorvauksia, tai korvaukset maksettiin sentti- eikä prosenttiperusteisesti. Esimerkiksi 100 prosentin korotus oli korvattu sadalla sentillä.

Viimein vuonna 2015 *Turun Sanomissa* uutisoitiin, että "Turku irtisanoi Oy Andersson Ab:n bussisopimuksen". Ennen kuin tähän päästiin, oli ammattiosasto tehnyt töitä kymmenen vuoden ajan ja mm. kirjelmöinyt kaupungin ja joukkoliikennelautakunnan kanssa, pitänyt asiaa esillä julkisuudessa ja tehnyt valituksen Turun kilpailutuskuviosta Hallinto-oikeuteen sekä valittanut sen päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen vuonna 2009. Voittoa ei KHO:sta tullut, mutta tulipa näytettyä, että osastossa taistelutahtoa riittää.

Vessat ja taukotilat

Yksi osaston pitkäikäisistä murheenkryyneistä on vessojen ja taukotilojen puute sekä kunto. Asia oli esillä jo Laukkasen puheenjohtajakaudella. Urakkaa riitti myös Ahomäellä, ja riittää jatkossakin.

AKT-lehden lisäksi asiasta kirjoitti mm. kaupunkilehti *Turkulainen* uutisoimalla 27.3. 2013 "Linja-autonkuljettajat valittavat vessa-asioista". Lehti kertoi, että linja-autonkuljettajat ovat osalla

reiteistä ilman vessoja. Närrä aiheutti myös wc-tilojen siisteys. Turun joukkoliikennejohtaja **Sirpa Korte** väitti vastineessaan, että Turku on hoitanut kuljettajille asialliset wc-tilat. Hän väitti myös, että tämä on viranomaisen, ei AKT:n toiminnan ansioita. Asian "hienosti hoitaneet" viranomaiset saivat sapiskaa *Turun Sanomissa* 16.10. 2016. Artikkelissa kerrottiin, ettei Föli-liikenteen kuljettajilla ole kaikilla reiteillä mahdollisuutta käyttää wc-tiloja. Lehti perusti artikkelinsa aluehallintoviraston tarkastusraporttiin, jossa ongelmia oli paljastunut yli kymmenellä linjalla.

Osasto oli edustajiensa kautta mukana myös valtakunnan tes-politiikassa. Edellisen edustajakokouksen (2018-2022) Ahomäki toimi AKT:n linja-autojaoston puheenjohtajana.

Kohti tulevaa

Takana 70 vuotta, mutta mitä edessä? Oikea henkilö sitä pohtimaan on osaston sihteeri ja Nobinan Turun ja Oulun pääluottamusmies, vuonna 2011 alalle tullut **Niko Holm**, 32.

Holm uskoo, että mikäli sopimuspolitiikassa onnistutaan, niin jäsenmäärä kasvaa. Jäsenkehitykseen vaikuttaa hyvin paljon myös se, miten osasto on paikallisesti onnistunut vaikuttamaan asioihin ja järjestämään toimintansa.

Tulevaisuuden kannalta keskeisenä Holm pitää nuorten saamista mukaan. Toinen iso haaste on kuljettajien monet kansalliset ja kulttuuriset taustat. Tässä hän toivoo liitolta esimerkiksi monenkielistä materiaalia ammattiliiton ja ammattiosaston toiminnasta ja merkityksestä.

Digitalisaation hän ei usko ratkaisevan toimintaan kohdistuvia ongelmia osastotasolla, vaikka uudet viestintäkanavat hyviä ovatkin. Osaston kotisivut ovat kuitenkin tärkeä kanava tiedon jakamisessa.

– Uskon edelleen, että on paras tavata kasvotusten kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa.

Hän painottaa avoimuutta osaston viestinnässä ja toiminnassa. Perinteisen edunvalvontatyön ohella hän uskoo tarvittavan edelleen myös vapaa-ajan toimintaa.

– Voisi ajatella, että aamupäivä olisi koulutusta ja iltapäivä jotain muuta, hän pohtii.

Tulevaisuudessa hän näkee ammattiosaston merkityksen korostuvan.

– Ammattiosasto on lähellä ja siellä on aina joku, joka tietää, sanoo Niko Holm. ●

Artikkeli perustuu Mikko Ahomäen kokoamaan leikekirjaan ammattiosaston toiminnasta sekä Pentti Laukkasen, Mikko Ahomäen ja Niko Holmin haastatteluun.

Palkkavarkaus on väärin – allekirjoita kansalaisaloite

Epärehellisten työnantajien on helppo saada kilpailuetua jättämällä maksamatta työntekijöille oikeaa palkkaa. Myös kuljetusalalla tilanne on valitettavan tuttu. Kansalaisaloite kerää allekirjoituksia palkkavarkauden kriminalisoimiseksi.

TEKSTI Jonny Smeds ja Hannele Siika-aho

KUVA Seidi Guzejev ja Getty Images

Jos työntekijä varastaa työnantajaltaan, hän voi saada potkut ja jopa sakkoja tai vankeutta. Työnantajalle sen sijaan ei tule rangaistusta, jos hän varastaa työntekijältä eli jättää palkan maksamatta osittain tai kokonaan. Työnantaja voi tuki joutua maksamaan palkan, joka työntekijälle olisi kuulunut joka tapauksessa, mutta mitään varsinaista rangaistusta siitä ei seuraa.

Tämä epäkohta halutaan korjata kansalaisaloitteella, jonka mukaan

rikoslakia pitäisi täydentää palkkavarkautta, törkeää palkkavarkautta ja palkanäpistystä koskevilla säännöksillä. Lievemmissä tapauksissa rangaistus olisi sakko, vakavimmissa tapauksissa enintään neljä vuotta vankeutta.

Myös kuljetusalalla tilanne tunnetaan ja vähintään sadat AKT:läiset saavat vuosittain liian pientä korvausta tekemästään työstä. Tämä liittyy esimerkiksi läpityöntekijäongelmaan. Tällöin työnantaja jättää työehtosopi-

muksen mukaiset sunnuntai- tai yli-työkorvaukset maksamatta ja väittää virheellisesti isomman tuntipalkan kompensoivan ne.

Palkkoihin liittyviä riitoja liitossa käsitellään jopa pari sataa joka vuosi mutta on syytä epäillä, että osa riidoista ei koskaan tule liiton tietoon.

Työntekijän kannalta on tärkeää, että palkka maksetaan oikein ja tarvittaessa liiton avustuksella sekä oikeuden päätöksellä. Tärkeää olisi toimia myös siten, että ennaltaehkäistään näi-

den tilanteiden syntyminen. Tämä onnistuu helpommin, mikäli alipalkkaus on rikoslain mukaan rangaistava teko.

Allekirjoita kansalaisaloite alipalkkauksen kriminalisoimiseksi qr-koodin takaa. ●

Uusi t-paita – mistä näitä saa?

Osastoille tarjotaan mahdollisuutta tilata jäsenilleen maksua vastaan uusi mustavalkoinen t-paita teemalla "On OK kuulua liittoon". Tekstin alareunassa on myös jälkikirjoitus: "ps. työnantajatkin kuuluvat".

Selkäpuolella paidassa on AKT:n logo. Paidan viesti on se, että liittoon kuuluminen on myönteinen asia. Kun

menet töihin, ilman muuta kannattaa myös liittyä ammattiliiton jäseneksi ja ajaa näin omia sekä yhteisiä etuja ja varmistaa, että arki on siltä osin kunnossa.

Samalla muistutetaan, että myös työnantajat kuuluvat liittoihin eli liittoon kuulumisen on juuri se fiksu tapa ajaa yhteisiä etuja.

Kuvassa t-paitaa esittelee jäsenpalveluneuvoja **Hannele Lehto**.

qr-koodilla linkki alueosastoihin ja sitä kautta yhteystiedot omaan osastoosi.

Osastojen ensimmäisten t-paitojen tilausajat päättyvät 4.10. Uusia tilauksia voidaan tehdä myös sen jälkeen. Ole siis aktiivinen, ota yhteys omaan osastoosi ja ole vaikka ensimmäinen, joka haluaa pistää osastonne yhteisen paitatilausten liikkeelle.

Osastoille on lähetetty ohjeet mahdollisiin tilauksiin osastokirjeessä 19.9. ●

ELINA PYLKKÄNEN

alivaltiosihteeri
työ- ja elinkeinoministeriö

Yksi askel eteen – kaksi taakse

Megatrendit ovat globaaleja suuria muutosaltoja, jotka etenevät vääjäämättä ja määrittävät tulevaisuuden suunnan. Ne ilmenevät suurina muutosprosesseina yhteiskunnallisessa, poliittisessa ja taloudellisessa kehityksessä. Tärkeä ja kirjaimellisesti iholle tunkeva megatrendi on ilmastonmuutos ja luontokato. Muutoksen ja tuhon vääjäämättömyyttä ja nopeutta yritetään puolestaan jarruttaa toisella megatrendillä, joka on kestävyysajattelu.

EKOLOGISTA KESTÄVYYTTÄ edistetään lainsäädännön, suositusten sekä hyvien käytäntöjen ja toimintamallien avulla. Tunnettu kansalaisaktivointi on ”älä osta mitään” –kampanja, joka voi olla yhden päivän tai jopa kuukauden mittainen tauko ostamiseen. Suomi on myös edelläkävijä erilaisten materiaalien kierrätyksessä. Esimerkiksi romutettavista autoista kierrätetään 97 prosenttia. Samoin ruokahävikkiä on onnistuttu vähentämään merkittävästi kauppojen alekampanjoilla pois heittämisen sijaan.

Romutettavista
autoista kierrätetään
97 prosenttia.

Iloinen ilmiö on myös kirpputorien yleistyminen. Jokaisessa pienemmässäkin pitäjässä on oma kirppiksensä tai jopa kaksi viereksin. Sen tarjoamalla yhteisellä markkinapaikalla voi myydä itselle tarpeettomaksi jäänyttä tavaraa ja vaatetta. Ihan kuten nettikirppiksillä, joita on ilmestynyt kuin sieninä sateella Tori.fi viitoittamana.

Tekstiilijätettä on maailmassa paljon, sillä pikamuoti valtasi markkinat jo parikymmentä vuotta sitten. Halpaketit pystyvät tuottamaan monta eri sesonkia vuodessa, joilla samat kouduttuneet asiakkaat saadaan takaisin kauppaan ennen kuin ovat kunnolla ehtineet perehtyä aikaisempiin ostoksiinsa. Pikkuhiljaa ympäristötietoisuus on tavoittanut meidät kunnioittamaan kestävää ja käytettyä. Nuoret eritoten löysivät kirpputorien kaikenkirjavien vaateparsien äärelle. Se antoi lupauksen uskoa kerskakulutuksen loppumiseen.

MITÄ VIELÄ? Emme ehtineet tottua vastuulliseen kulutustapaan, kun nenämme alle ilmestyi houkuttelevat ultrapikamuodin mainokset: halvat hinnat ja huipputrendikkäät vaatteet. Kiinalaiset Temu ja Shein tunkeutuivat härskesti hivelemään heikkoja kohtiamme. Mainokset esittelivät tekoälyn avulla laskelmoidun tietoisesti suunniteltua pukeutumisen uutta trendiä, jonka elinkaari on lyhyempääkin lyhyempi. Mukaan on helppo lähteä, sillä vaatteet ja asusteet ovat todella halpoja ja kotiinkuljetus hoituu muutamassa päivässä Kiinasta saakka.

Nämä kiinalaiset verkkokauppajätit ovat lyöneet itsensä läpi. Ruotsalaisista 71 prosenttia on ostanut Temulta vaatteita tai muita hyödykkeitä. Asiakkaiden määrä on siten käsittämättömän suuri. Ja tavaralahetysten volyymi aivan valtava koko maailman mitassa. Temun omistaja kuuluu maailman rikkaimpiin ihmisiin. Uhkana menestykselle näyttää olevan vain kiinalaisten jättien keskinäinen kisa maailmankaupasta.

NUORTEN AHDISTUSHÄIRIÖT ovat lisääntyneet räjähdysmäisesti. On kohtalon ivaa, että ilmastonmuutos on yksi merkittävimmistä nuorten ahdistuksen aiheuttajista ja samalla juuri he ovat suurin kohderyhmä pikamuodille. Kiinalaiset jätit eivät ympäristöarvoista piittaa valmistaessaan tuotteita. Sikäläisten työntekijöiden olosuhteet ovat irvokkaan huonot. Tästä johtuu pilkkahinnat, joita on vaikea vastustaa.

Kemikaali- ja mikromuovikuorma kasvavat, vaikka kehitystä piti ohjata juuri päinvastaiseen suuntaan. Päästökauppa, ennallistaminen ja tiukat kemikaalivaatimukset eivät näköjään ole globaalia kauppaa sitovia sääntöjä. Ne voi ohittaa uskomattoman helposti ja antaa markkinavoimien näivettää omat kivijalkakaupat ja kestävyttä tavoittelevat kotimaiset vaatemerkit. Monet laittavat pillegiä pussiin ja nuppineulat tynnyyn.

On surkukupaisaa tehdä yhtäältä tiukkenevaa ilmastopolitiikkaa ja toisaalta sallia kaiken sen vesittäminen silmiemme alla. ●

Tero Hyvönen saa tehdä ison osan työstään maalaismaisemassa. Vaikka välillä tiet ovat kapeita ja talvella hankaliakin, ei hän vaihtaisi työympäristöä esimerkiksi kaupunkiin.

Mieluummin syrjäkylillä kuin Helsingin keskustassa

Tero Hyvösen työpäivä kulkee yleensä totuttuja reittejä – ja se on tässä vaiheessa elämää vain ja ainoastaan hyvä asia.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

KELLO 2.20 kello soi Tero Hyvösen kotona Huittisissa. 47-vuotias yhdistelmäajoneuvonkuljettaja on tottunut aikaiseen herätykseen.

– Moni hämmästelee, kun lähdän niin aikaisin, mutta varsinkin kesällä se on oikeastaan tosi mukavaa. Ei minua yleensä harmita aamulla lähteä töihin, Hyvönen sanoo.

– Olen myös todella nopea lähtijä, siinä ei kauaa nokka tuhise.

Ja se pitää paikkansa:

KELLO 2.30 hän nimittäin nousee jo rekan rattiin. Kuskia vaihdetaan tänään lennosta, kun Turun suunnasta Huittisiin ajanut kuljettaja lopettaa vuoronsa.

Huittislaisella Sampukiidolla on yhteensä kymmenen autoa ja 14 kuljettajaa. Hyvönen itse aloitti yrityksessä vuonna 2008, ja on nyt toiminut nelisen vuotta myös luottamusmiehenä. Kuljettajan ura alkoi kuitenkin jo vuonna 1995.

– Ensimmäiset vuodet ajoin Pohjoismaissa ja satunnaisesti muualla Euroopassa, ja sen jälkeen

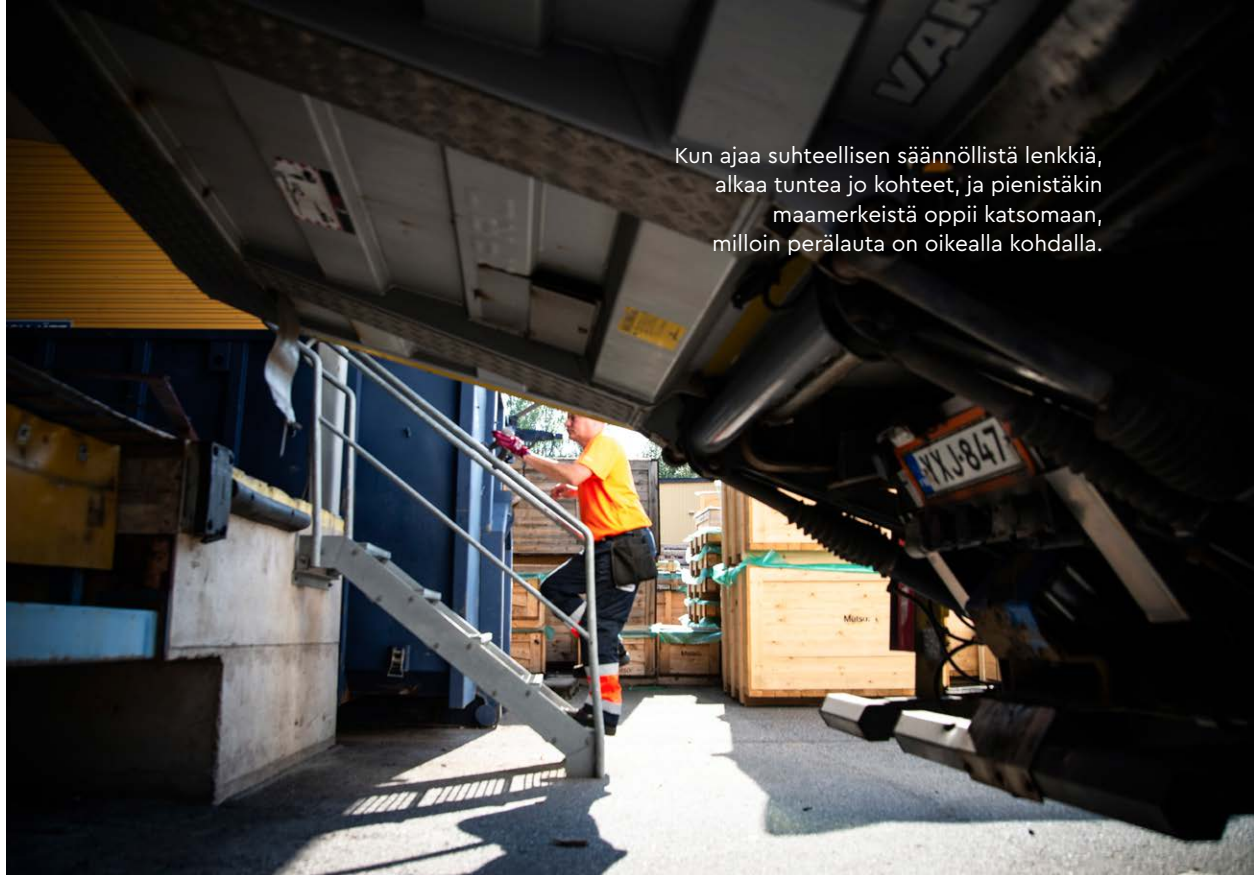
velipojan kanssa lentorahtia Turun ja Vaasan välillä, Hyvönen muistelee.

KELLO 4.00 Hyvönen saapuu Lempäälän terminaaliin, johon hän jättää Turun suunnasta tullutta kappaletavaraa ja vastaavasti keräilee kyytiin Sastamalaan päin menevän kuorman. Terminaalissa hän myös suunnittelee tietokoneella päivän jakoreittinsä.

– Kun tekee kuormaa ja sovittelee jakojärjestystä, pitää esimerkiksi tietää, missä kohteessa on truk-

↑ Jakelussa ei useinkaan tule istuttua pitkään yhtämittaisesti ratin takana. Purkaminen ja lastaaminen tuo työhön fyysisyyttä, ja vapaa-ajallaan Tero Hyvönen pitää huolta kunnostaan pyöräilemällä ja uimalla.

Kun ajaa suhteellisen säännöllistä lenkkiä, alkaa tuntea jo kohteet, ja pienistäkin maamerkeistä oppii katsomaan, milloin perälauta on oikealla kohdalla.

kipaikka ja missä perälautapaikka. Jokainen päivä on jakojärjestyksen suhteen erilainen, ja kuorman määräkin tietysti vaihtelee, Hyvönen sanoo.

Hyvönen on kuljettaja kolmannessa polvessa. Jo hänen isoisänsä oli autoilija, ja isä puolestaan papalla aikanaan töissä. Perhe oli Rautalammita, mutta isä pysähtyi aikanaan Huittisiin kysymään töitä Vaanolta, ja pian edessä olikin muutto Satakuntaan.

–Isä ajoi pitkään ulkomailla, ja pikkupoikana pyörin hänen matkassaan. Kun vanhempani erosivat, jäimme kaikki isän luokse, joten olemme osittain kasvaneet autossa. Kesälläkään ei ollut koskaan lomamatkoja vaan työmatkoja.

Traumoja tuo aika ei jättänyt – päinvastoin: Hyvönen hakeutui koulun jälkeen Kokemäelle opiskelemaan kuljettajaksi, eikä jäänyt kauaksi aikaa lepämään laakereillaan.

– Minulla oli koulun loppuessa työpaikka tiedossa, ja kun koulu päättyi lauantaina, lähdin iltalaivalla heti Ruotsiin.

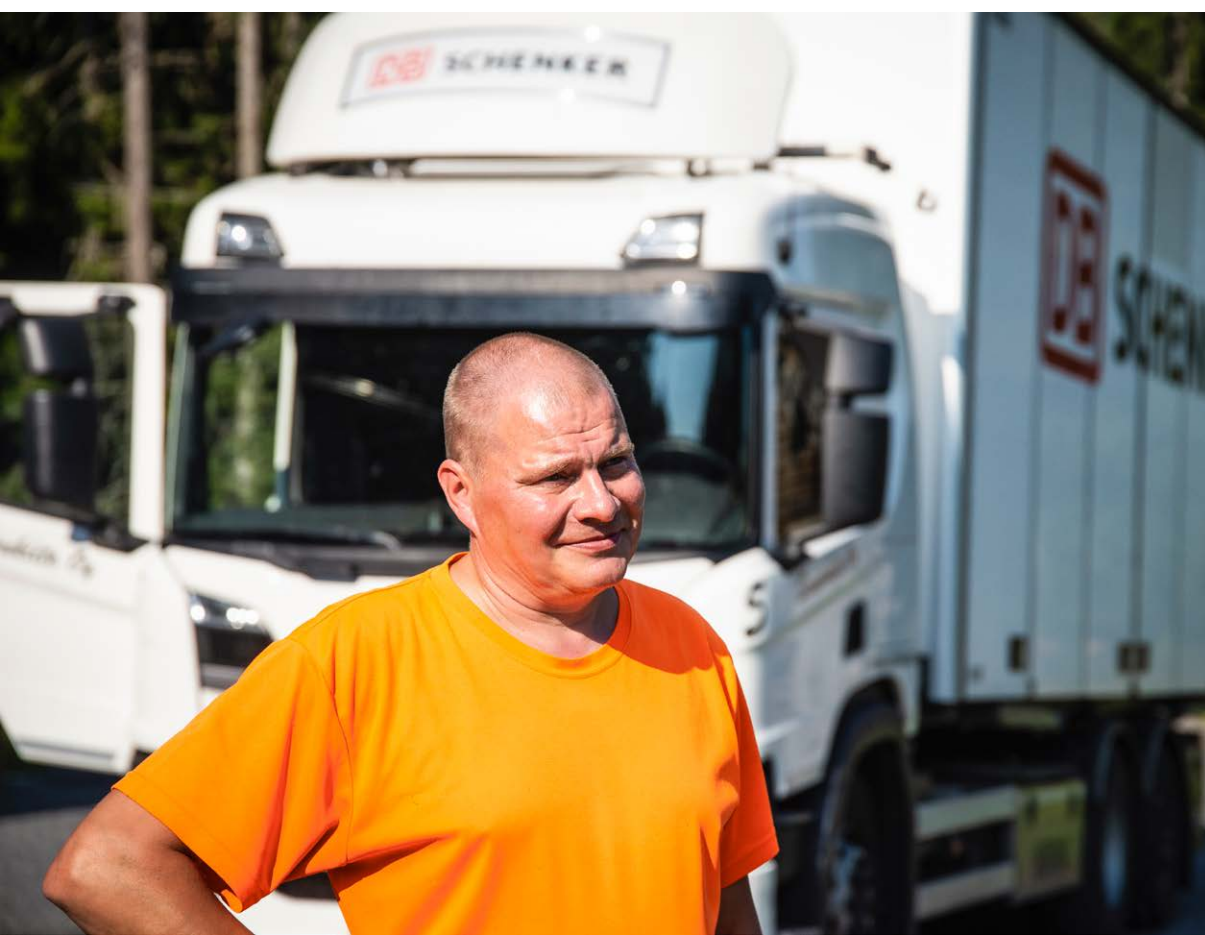
KELLO 7.30 Kuorma Lempäälässä on valmis ja Hyvönen lähtee kohti Sastamalaa, jossa lasti jaetaan muihin autoihin.

– Tällä alueella on ajossa kolme Schenkerin autoa, joista tämä on ainoa yhdistelmä, Hyvönen sanoo.

Hän ajaa neljänä päivänä kahden viikon aikana kyseistä isoa yhdistelmää ja kahtena päivänä Huittisten jakelua. Lisäksi jaksoon mahtuu vielä yksi yövuorokeikka. Rotaatio on kuitenkin säännöllinen.

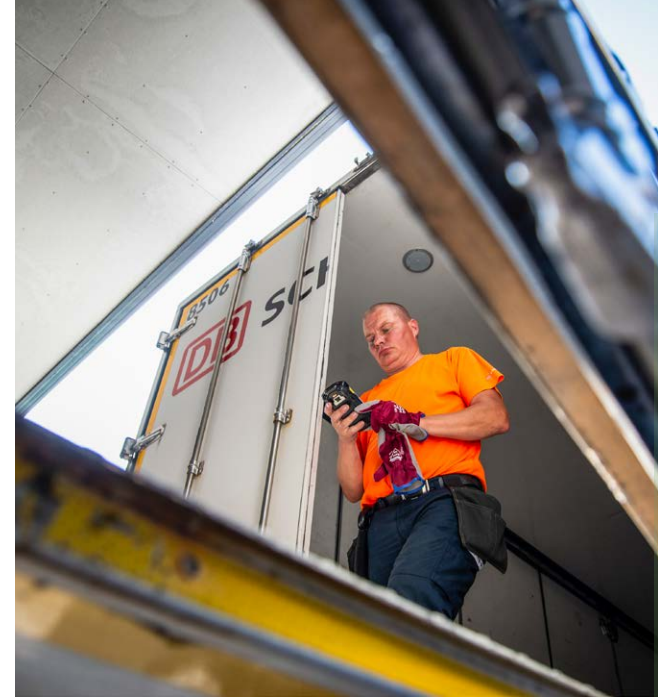
– Ensi vuodenkin osalta jo tietää, että mitä ajaa ja milloin. Se on niin selvää.

KELLO 8.30 Hyvönen on jo ensimmäisellä purkupaikalla Sastamalassa. Hyvösen jakelualueena ovat nykyisin Sastamalaan kuuluva entinen Äetsän kunta sekä osia Sastamalan keskustaajama Vammalasta. Tänä listalla on 17 jakopaikkaa – isompia ja pienempiä. >>

↑ Tero Hyvönen lähes kasvoi rekassa, sillä hänen isänsä ja isoisänsä olivat myös autoilijoita. Hyvösen isä ajoi pitkään ulkomaanrahtia, ja pikku-Tero oli usein matkassa mukana.

← Tero Hyvönen on viihtynyt työssään pitkään – ja viihtyy edelleen. ”Päivääkään ei ole työttömänä tarvinnut olla, siinä mielessä olen onnellisessa asemassa”, Hyvönen toteaa.

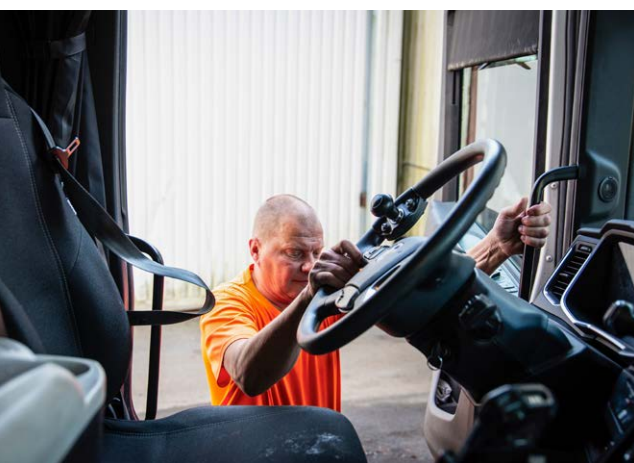

↑ Paperiset rahtikirjat ovat mennyttä aikaa. Nykyisin kaikki tapahtuu digitaalisesti kapulalla.

← Pienellä kylällä työskennellessä monet naamat tulevat tutuiksi. Yksi työn positiivisista puolista onkin uusiin ihmisiin tutustuminen. Monesti kuljettajan työ nimittäin saattaa olla yksinäistä.

↑ Muutama paketti menee myös paikallisen markkin noutopisteeseen.

↑ Säännöllinen työskentelyalue tuo työhön rutiinia.

– Muutama paikka on aikataulutettu, ja ne hoidetaan heti aamusta. Aika paljon on päivittäin samoja paikkoja, joissa käydään.

– Ja kyllä minä mieluummin näitä pikkukyliä ajelen kuin vaikka Helsingin keskustassa, Hyvönen jatkaa.

KELLO 11.15 Hyvönen vie lounaan jälkeen rahtia paikalliseen kumiteollisuuden yritykseen. Sastamalan alueella on paljon teollisuutta, ja esimerkiksi Äetsä oli aikanaan Suomen teollistuneimpia kuntia. Mukaan otetaan samalla myös lähtevää tavaraa.

– Aamupäivällä on usein isompia paikkoja, ja yhteen kohteeseen saattaa mennä puolen kärryä tavaraa.

Välillä rekka kulkee kuitenkin melkoista kinttopolkua. Hyvönen nostelee asiakkaille kyydistä pieniä paketteja, joiden kuljettaminen isolla autolla tuntuu ehkä hieman hassulta.

– Tällaiset pikkupakettipäivät ovat aika harvinaisia, mutta kun täällä joka tapauksessa ajetaan, niin ei ole järkeä lähteä erikseen pakettiautolla tuomaan näitä.

KELLO 13.30 Äetsän alueen toimitukset alkavat olla hoidossa, ja on kahvitauon paikka. Samalla Hyvönen odottaa, josko alueelta tulisi vielä noudettavaa.

– Tämän on rauhallinen päivä. Yleensä torstaisin lähtee aika paljon tavaraa ulkomaille, Hyvönen sanoo.

Vuosien ja vuosien jälkeen juuri varsinainen ajaminen on se asia, mikä Hyvöstä työssä kiehtoo. Nuorempana saattoi ammatinvalinnassa painaa myös seikkailunhalu, mutta nykyäänkin maiseman pitää vaihtua tarpeeksi.

– En varmaan pystyisi olemaan vaikkapa jossain tehdastyössä. Tässä päivät rullaavat niin, ettei huomaakaan.

KELLO 16.00, liki 14 tuntia heräämisestä, Hyvösen työpäivä päättyy. Säännöllinen työaika miellyttää Hyvöstä nykyisessä elämänvaiheessa.

– Tämä homma tuntuu nyt kodilta. Kun aloitin työt, olin aina viikon reissussa, eikä se oikein toiminut, kun oli pieniä lapsia kotona. Nyt lapset ovat kyllä muuttaneet omilleen, mutta arvostan silti säännöllisyyttä, ja sitä, että työ alkaa ja loppuu tiettyyn aikaan ja viikonloput ovat vapaina. Kun päivä päättyy, haluan vetää käsijarrun päälle ja mennä kotiin.

Hyvönen nostaa silti hattua ulkomaankuljettajille. Hän itse asiassa jatkaa veljensä kanssa isänsä 60-vuotissyntymäpäivistä alkanutta perinnettä kut-

Tässä päivät
rullaavat niin, ettei
huomaakaan.

sua kasaan entisiä ja nykyisiä ulkomaankuljettajia Ex-ulkomaankuljettajatapahtumaan.

– Viimeksi osallistujia oli satakunta. Vanhin taisi olla 91-vuotias ja nuorin parikymppinen. Suurin osa on kuitenkin 75–85-vuotiaita, ja se on heille tärkeä tapahtuma, koska vaikka he aikanaan näkivät tietysti kavereita tien päällä, ei koskaan koolla ollut näin paljoa kuljettajia kerrallaan. Tällä tavoin kannamme myös isän perintöä, Hyvönen sanoo. ●

Veera Lehtinen
lakimies

Työsopimuksen tärkeys

Miksi kirjallinen työ sopimus kannattaa aina?

Työsopimus on yksi työsuhteen keskeisistä rakennuspalikoista. Se määrittelee työntekijän ja työnantajan väliset oikeudet ja velvollisuudet, tarjoten suojaa molemmille osapuolille.

Kirjallisen sopimuksen hyödyt?

Miksi työ sopimus kannattaa laatia nimenomaan kirjallisesti? Ensimmäinen ja tärkein syy kirjallisen työ sopimuksen tekemiseen on selkeys. Kun sopimus on kirjallinen, työsuhteen ehdot määritellään tarkasti, mikä vähentää mahdollisia epäselvyyksiä ja väärinkäsityksiä. Työntekijä tietää, mitä häneltä odotetaan, ja työnantaja tietää, mitä on sovittu.

Kaikki työnantajat eivät välttämättä halua tehdä työ sopimusta kirjallisena, mutta suullisten sopimusten kohdalla on huomattavasti vaikeampaa todistaa, mitä on sovittu, jos erimielisyyksiä ilmenee. Vaikka varsinaista kirjallista työ sopimusta ei tehtäisi, työnantajalla on silti velvollisuus antaa työsuhteen keskeiset ehdot kirjallisena.

Mitä työ sopimuksessa tulisi sopia?

Mitä ehtoja on hyvä sopia ennen työsuhteen aloittamista? Työ sopimuksessa on hyvä sopia ainakin seuraavista asioista: työnteon alkamisajankohta, työntekopaikka, työtehtävät, noudatettava työaika sekä koeaika. Lisäksi sopimuksessa tulisi määritellä palkka tai sen määräytymisen perusteet, palkanmaksukausi, vuosiloman määräytyminen, irtisanomisaika sekä työhön sovellettava työehtosopimus. Työ sopimuksessa on myös oltava työnantajan ja työntekijän tiedot sekä tiedot vakuutuksista, kuten työntekijän työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta, sekä siitä vakuutuslaitoksesta, jonne työnantaja on järjestänyt työntekijän eläketurvan.

Mikäli työ sopimus on tehty määräaikaisena niin määräaikaisuudelle pitää olla hyvä peruste. Esimerkiksi opintovapaan sijaisena toimiminen voi olla hyvä peruste. Tämän lisäksi nollatuntisopimuksissa tulee antaa selvitys missä tilanteissa ja missä määrin työnantajalle syntyy työvoiman tarvetta sekä viikonpäivät ja kellonajat, joina työnantaja voi työaikalain 30 a §:n mukaisesti teettää

työtä ilman työntekijän kutakin kertaa varten antamaa suostumusta.

Työntekijän asema neuvottelutilanteessa

Työntekijällä ei aina ole paljoa neuvotteluvalltaa työ sopimusta tehtäessä, mutta jos jokin sopimuksen kohta herättää kysymyksiä, kannattaa kysyä apua luottamusmieheltä tai liitosta. Jos mahdollista, pyydä työ sopimusta etukäteen nähtäväksi ennen allekirjoittamistilannetta.

Mitä tehdä, jos työ sopimuksessa on ongelma?

Ei kannata hätäntyä, vaikka työ sopimuksesta löytyisi jokin erikoinen kohta. Laiton työ sopimuksen ehto on lähtökohtaisesti pätemätön. Lisäksi, jos ehto on laillinen mutta kohtuuton, sitä voidaan sovitella.

Haastetta tuntuu olevan erityisesti vakuutusten mainitsemisessa, määräaikaisuuden perusteissa sekä selvityksissä nollatyötuntisopimuksissa.

Ennen kaikkea, älä allekirjoita työ sopimusta ennen kuin olet lukenut ja tarkistanut sen ehdot huolellisesti! ●

Luottamusmiespaneelin tulos:

Työehtosopimusta rikotaan eniten kuljetusalalla

Kaikista SAK:n luottamushenkilöistä 30 prosenttia arvioi, että hänen työnantajansa on rikkonut viimeisen 12 kuukauden aikana työehtosopimusta tai lakia. Kuljetusalalla tilanne on tätäkin heikompi, sillä lähes puolet luottamushenkilöistä kertoo työnantajan syyllistyneen johonkin rikkeeseen.

Kuljetusalalla rikkeiden määrä on myös noussut viime vuosina, kun muilla aloilla rikkeitä on ollut suurin piirtein saman verran. Rikkeitä on monenlaisia. On jätetty maksamatta palkkoja sekä ylityö- ja vuorotyö- sekä sunnuntailisiä. On rikottu työaikalakia, työturvallisuuslakia, yhteistoiminta- sekä tasa-arvolakia ja myös paikallisesti tehtyjä sopimuksia.

Noin neljäsosa kaikista SAK:laisista luottamushenkilöistä kertoo, että voimassa olevaa työehtoso-

pimusta on rikottu. Lisäksi kuudesosa kertoo, ettei työaikalakia ole noudatettu eli esimerkiksi lepoaikasäädöksiä on rikottu. Lähes saman verran rikkomuksia kohdistuu työturvallisuuslakiin. Myös palkkoja on jätetty maksamatta noin joka kuudennen työpaikalla ja noin joka kymmenennellä työpaikalla on jätetty ylityölisää maksamatta.

Palkanmaksun puutteet ovat puhuttaneet AKT:n jäseniä viime aikoina. Kuljetusalalla tutkimuksessa esiin tulivat erityisesti palkanmaksun epäselvyydet sekä lepoaikojen noudattamatta jättäminen.

– Palkoissa käy toisinaan punakynä, tunneista nipistetään tai muutetaan tunteja palkkalajista toiseen, jotta ei kertyisi ylitöitä. Myös esim. sunnuntaitöitä teetätetään ”laskutusmiehillä”, eli oman yrittäjänsä kautta työskentelevillä, jolloin ei tarvitse

maksaa sunnuntailisiä, kertoo luottamushenkilö tutkimuksen avoimissa vastauksissa.

Jonkin verran esiintyy myös painostusta. Kuljetusalalla lähes joka seitsemäs luottamusmies kertoo, että työnantaja on painostanut sopimaan työehtojen heikennyksistä ja joka kolmannessa tilanteessa tämä painostus on johtanut työolojen heikentymiseen.

– Kaikkia palkkioita ei ole maksettu vieläkään ja osa palkkioista on maksettu todella myöhässä. Ainahan työnantaja sopii heikennyksistä, ei ole meillä juuri ikinä saatu mitään parempaa. Lepoajat tai tauot on vitsi meidän firmassa, paneeliin vastannut luottamushenkilö kertoo. ●

Lähde: SAK:n luottamushenkilöpaneeli syyskuu 2024

Korjausvelka jatkaa kasvuaan

Suomen tiet rapistuvat nopeammin kuin niitä korjataan. Pieni lisärahoitus katoaa hintojen nousuun eikä riitä kääntämään suuntaa.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

Syyskuun alussa liikenne-, viestintä- ja sisäministeri **Lulu Ranne** (ps.) kertoi, että hallitus esittää ensi vuodelle yhteensä 200 miljoonaa euroa tiestön korjausvelan ”purkamiseen”. Samassa tiedotteessa ministeri sanoi, että kuluvana vuonna korjausvelkaa ”puretaan” 250 miljoonan määrärahalla, joka on kohdennettu ”korjausvelan vähentämiseen”.

”Olemme sitoutuneet parantamaan kumipyöräliikenteen arkea”, ministeri hehkuttaa tiedotteessa.

Useat tiedotusvälineet toistivat ministerin viestin lähes sellaisenaan. Ei siis ihme, jos monikin suomalainen tällä hetkellä uskoo, että nykyinen hallitus pienentää korjausvelkaa tai satsaa tieverkkoon poikkeuksellisen paljon.

Teiden korjausvelka ei kuitenkaan mainituilla rahasummilla purkaudu eikä vähene eikä kumipyöräliikenteen arki keskimäärin parane. Päinvastoin korjausvelka jatkaa kasvuaan.

Katsotaan tarkemmin.

Millaisessa kunnossa tiet ovat?

TEIDEN KUNNOSTA julkaisee tietoa muun muassa liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Sen vuoden 2023 lopulla päivitettyjen tietojen mukaan Suomessa on noin 8800 kilometrin verran huonokuntoisia päällystettyjä teitä. Se on 17 prosenttia kaikista päällystetyistä teistä.

Huonokuntoisten päällysteiden määrä on noin kaksinkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Suurin osa kehuista teistä on vähäliikenteisiä. Pääteiden kunnan huononeminen saatiin pysäytettyä vuonna 2020, mutta pienemmät tiet ovat jatkaneet rapistumistaan.

Sorateistä on huonokuntoisia kymmenesosa eli noin 2800 kilometriä.

Lisäksi Suomessa oli vuoden 2023 lopulla noin

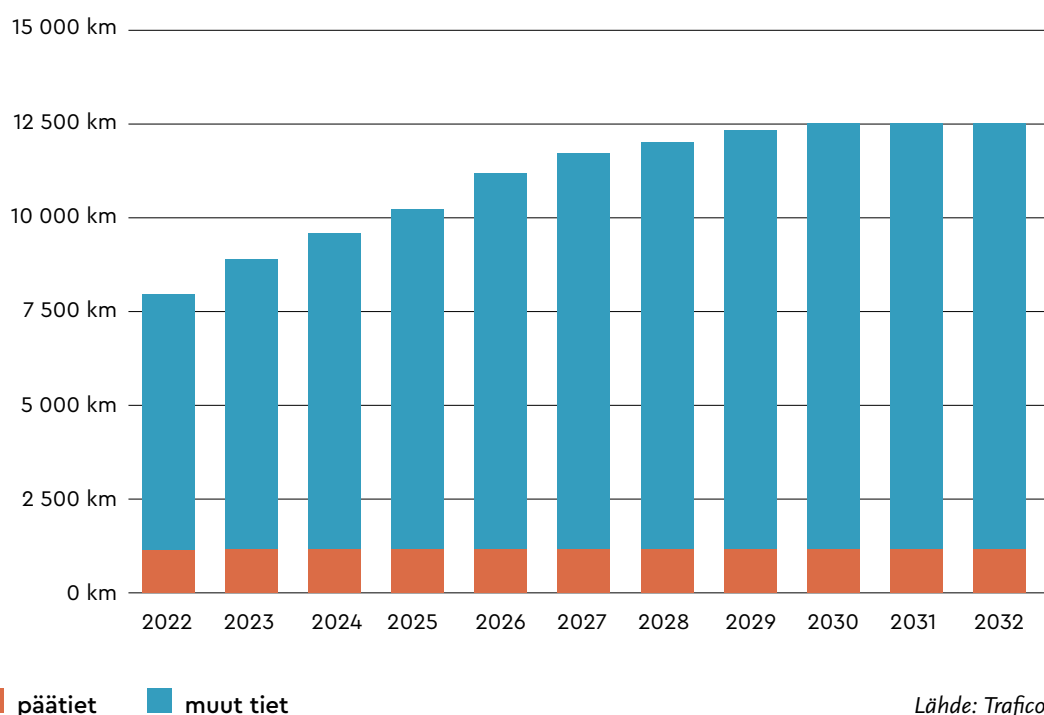
800 huonokuntoista siltaa. Niiden rapistuminen kiihtyy, ja iso osa silloista on tulossa lähivuosina peruskorjausikään.

AKT:n kesällä tekemässä kyselyssä vain alle 4 prosenttia kuljettajista oli sitä mieltä, että Suomen teiden kunto on hyvä. 44 prosenttia piti kuntoa huonona tai erittäin huonona, ja loppujen mielestä tiet ovat paikoin hyviä ja paikoin huonoja.

Suurin osa kuljettajista katsoi työturvallisuuden heikentyneen teiden kunnan takia.

Traficomin viime vuoden lopulla päivitetty ennuste ei lupaa ruusuista tulevaisuutta. Jos mahdollisia yllätyksiä perusväylänpidon rahoitukseen ei tule, vuonna 2032 huonokuntoisia päällysteitä on jo 12600 kilometrin verran.

Huonokuntoiset päällysteet, ennuste

Lähde: Traficom

Mitä on korjausvelka?

VÄYLÄVERKON KORJAUSVELKA tarkoittaa huonokuntoisten, korjaustarpeessa olevien valtion teiden, ratojen ja vesiväylien yhteenlaskettuja korjauskustannuksia. Korjausvelkalaskelmaa on päivitetty vuodesta 2016 alkaen, ja velka on siitä asti ollut koko ajan nousussa.

Jatkuva kasvu johtuu siitä, että perusväylänpidon rahoitus on koko ajan pienempi kuin tarve. Vaikka väyliä korjataan joka vuosi, ne myös kuluvat joka vuosi. Tällä hetkellä korjaustahti on hitaampi kuin kulumistahti.

Vuoden 2024 alussa väyläomaisuuden korjausvelka oli noin 4 168 miljoonaa euroa. Siitä maanteille kohdistui 2 539 miljoonaa, rautateille 1 599 miljoonaa ja vesiväyliin 29 miljoonaa.

Väyläviraston tuoreen ennusteen mukaan korjausvelka kasvaa tänä vuonna kokonaisuudessaan 52 miljoonalla eurolla. Kasvu on hidastunut edellisvuodesta mutta ei pysähtynyt.

Isoin kasvu tulee tänä vuonna radoista. Tieverkolla päällysteiden ja rakenteiden korjausvelka pysyy samana mutta siltojen korjausvelka kasvaa 12 miljoonalla.

Tieverkon korjausvelka (miljoonaa euroa)

	1.1.2023	1.1.2024	Ennuste 31.12.2024
Pintakunto	1 238	1 274	1 274
Rakenne	486	516	516
Sivukaltevuus	119	126	126
Kuivatus	148	141	141
Sillat	339	367	379
Tunnelit	4	14	14
Laiturit	9	8	8
Liikennemerkkit	25	24	24
Kaiteet	15	15	15
Pysäkkikatokset	3	3	3
Tievalaistus	48	50	50
Tieverkko yhteensä	2 433	2 539	2 552

Lähde: Väylävirasto

Paljonko tienpitoa rahoitetaan?

VALTION PERUSVÄYLÄNPIDON määräraha on tänä vuonna noin 1566 miljoonaa euroa. Tiet saavat siitä 925 miljoonaa euroa. Summa sisältää hallituksen päättämän ylimääräisen 250 miljoonan erän, ja sen ansiosta rahoitus kohenee viime vuodesta selvästi.

Maarakentamisen kustannukset ovat kuitenkin nousseet vuodesta 2020 tämän vuoden maaliskuuhun peräti 28 prosenttia. Se vähentää väylänpidon ostovoimaa sadoilla miljoonilla euroilla. Lisäraha katoaa siis isoksi osaksi hintojen nousuun.

Ensi vuodelle rahaa on tiedossa entistä vähemmän. Hallituksen ensi vuoden talousarvioesityksestä ei ollut tätä juttua tehtäessä saatavilla kaikkia tietoja, mutta niin tienpidon kuin koko väylänpidon rahoitus joka tapauksessa pienenee tästä vuodesta.

Hallituksen tekemän julkisen talouden suunnitelman eli niin sanotun kehyspäättöksen mukaan perusväylänpidon määräraha on kaudella 2025–2028 vuosittain 1285 miljoonaa euroa. Vaatimatonta perustasoa paikkaamaan hallitus on päättänyt 520

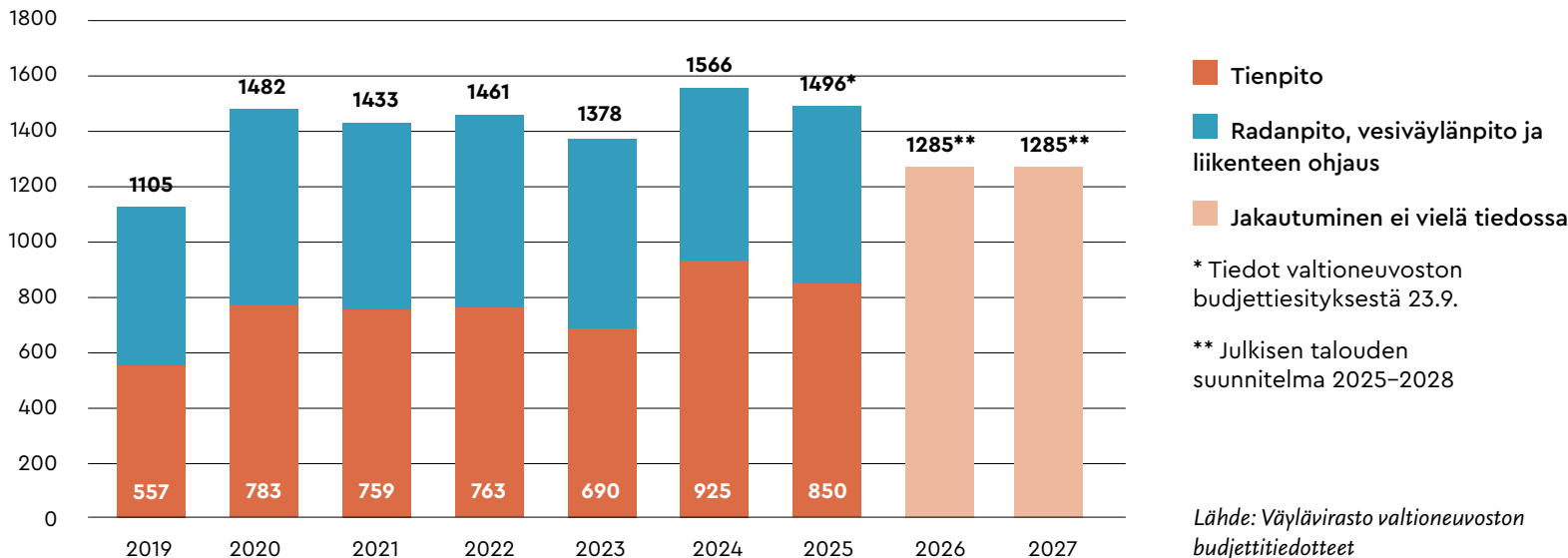
miljoonan euron rahoituksesta korjausvelan kasvun hillitsemiseen.

Tämän vuoden 250 miljoonan erä oli osa tätä pottia, samoin ensi vuodelle luvattu 200 miljoonaa.

Sen jälkeen lisäraha onkin pitkälti käytetty. Jos muutoksia suunnitelmiin ei tule, vuonna 2026 rahoitus laskee siis entisestään.

Väylävirasto on arvioinut, että suunnitellulla rahoitustasolla väylien korjausvelka kasvaa kehyskauden loppuun mennessä yli viiteen miljardiin euroon. ●

Perusväylänpidon määrärahat (miljoonaa euroa)

Lähteet: Väylävirasto, Traficom, valtion talousarvioesitykset, eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto julkisen talouden suunnitelmasta 2025–2028

Linja-autopäivät 2024:

"Tes-kierroksen mediapeli aloitettava heti"

AKT:n linja-autopäiville Yyteriin kokoontui runsaat 70 linja-autonkuljettajaa, luottamusmiestä ja työsuojeluvaltuutettua. Keskustelun ytimessä oli tuleva työehtosopimuskierrös ja siihen valmistautuminen myös työpaikoilla: jäsenyyttä tulee tarjota jokaiselle työkaverille.

TEKSTI **Sini Silvén** KUVAT **Jussi Partanen**

AKT:n linja-autopäivät järjestettiin Porin Yyterissä 21.–22. syyskuuta. Ajatusten ytimessä oli seuraava työehtosopimuskierrös, josta kertoivat niin sopimustoimitsija **Juha Ollas** kuin AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko**.

– Tes-kierroksen mediapeli on aloitettava heti. On kerrottava alan epäkohtia ja se, että meidän neuvottelumme ovat alkamassa ja mitä me odotamme, Helsingin Seudun Linja-autohenkilökuntaa, osastoa 009 edustava **Teija Multas** sanoi.

Jo viime tes-kierroksella työhyvinvointikysymykset olivat tapetilla, niiden parantamista ala tarvitsee.

– Oikeasti tämä on rankka ala, työhönsidonaisuusajat ovat hurjia. Mitä enää jää perheelle ja muulle elämälle?

Julkisuuteen voisi tuoda sen, mitä linja-autoja käyttävät asiakkaat oudoksuvat jo nyt:

– Aamulla viemme nämä ihmiset töihin ja illalla viedään samat ihmiset kotiin. He ihmettelevät, miten se on mahdollista?

Työehtosopimuksessa nähtiin korjausvelkaa -yhtä lailla kuin maanteiden kuopissa, Länsilinjoiden pääluottamusmies **Markku Peltola** Tampereelta pohti.

Työehtosopimuskierrös ei tule olemaan helppo. Se, mitä voitaisiin tekstikysymyksissä saada, voi olla palkankorotuksista pois. Kierrokselle valmistuvat paitsi työntekijät mutta myös työnantajat rankkoine "säkeineen".

– Ensisijaisesti pitäisi päästä neuvottelemalla maaliin, Ismo Kokko summasi.

Laajasti käytiin myös liiton sisäistä keskustelua tes-kierrokseen valmistautumisesta ja siitä, mitä voidaan kertoa julkisuuteen, mitä ei.

Työpaikalla odottaa reipas jalkatyö

Aluetoimitsija **Tuulikki Aikio** kertoi siitä, miten tes-kierrokseen valmistaudutaan työpaikalla. Aikion kanssa käytiin keskustellen läpi se, miten työpaikoilla kannattaa toimia. Jäsenhankinta ei ole helppoa, mutta ei myöskään mahdotonta.

– Hankaluudet kertovat varmaan jotain nykyhetken tilanteesta läpi yhteiskunnan. Mutta myös siitä, että työpaikalla on potentiaalisia jäseniä ja vielä tehtävää, Aikio kannustaa.

Keskustelussa tuli luottamusmiesten äänellä esiin, että monella työpaikalla on paljon ulkomaalaistaustaisia kuljettajia. On tärkeää mutta haastavaa saada heitä jäseniksi ja ylipäättään tajuamaan jäsenyyden merkitys. Toisaalta esimerkiksi Joensuussa Länsilinjoiden luottamusmiehellä **Tanja Kerosella** on kokemusta siitä, että ulkomaalaistaustaiset ovat jopa innokkaimpia liittymään jäseniksi – ja pääsemään mukaan porukkaan.

– Meillä on erilaisista taustoista ihmisiä, usein heidän keskuudestaan löytyy oman porukan nokkamies, joka voi viestiä toisille. Kaikkien ei tarvitse taipua kaikille kielillä, Aikio totesi.

Danny Barkho kertoo, että hän tekee työpaikallaan yhteistyötä luottamusmies Jouni Turpeisen kanssa. Näin hoidetaan työpaikan 175 kuljettajan asioita.

Aluetoimitsija Tuulikki Aikio muistutti, että työpaikalla työkaverin hokuttelemineen mukaan on ylipäättään paras tapa saada ihmisiä jäseniksi.

Työkaverukset Taru Ristolainen (oik.) ja Jarkko Salmela käyttivät hyväksi Yyterin maastot ja kävivät samalla etsimässä maisemista pari geokätköä.

Ismo Kokko pyysi linja-autopäivien osallistujia myös arvaamaan suurimman syyn, miksi joku ei ole jäsen. Syy ei ollutkaan esimerkiksi hinta.

– Yleisin syy on se, että kukaan ei ole kysynyt jäseneksi, Kokko totesi. Kysyminen kannattaa.

Kiinnostavaa asiasisältöä ja ihmisten kohtaamista

Pohjola-Liikenteen työsuojeluvuorustettu **Danny Barkho** Finnoon varikolta oli linja-autopäivillä ensimmäistä kertaa ja piti asiasisältöä kiinnostavana. Samalla se oli kertausta tuoreelta luottamushenkilökurssilta. Hänen työpaikallaan aiotaan ottaa puheeksi syksyn iso aihe, kansalaisaloite palkkavarkauden kriminalisoinnista.

– Hyvin meillä menee. Työpaikalla on tarkoitus keskustella kuljettaja kuljettajalta kaikki läpi. Vielä ei ole vielä ehditty. Keskusteluja meinataan kyllä käydä.

Linja-autonkuljettaja **Taru Ristolainen** on alun perin porilainen oli linja-autopäivillä Yyterissä kotiseudullaan. Työpaikkana on nyt Pohjolan Matka ja työt Kokkolan seudulla, palkkakuitissa työnantajayritys on Antti Kangas Oy. Ristolaisen työpaikalla jännitetään, sillä jälleen on yksi kilpailutus menossa.

– Ajan pääasiassa paikallisliikennettä sekä niitä kaupunkiliikenteen vuoroja, jotka pyörivät Kokkolan lähellä.

↑ Hienosti sujuneen tapahtumaan järjestämisessä päävastuun kantoi paikallisen osaston 060 Porin Autoalantyöntekijöiden linja-autonkuljettaja ja AKT:n hallituksen varapuheenjohtaja Johanna Honkaranta. (vas.)

Ristolainen pohtii, että oman työpaikan järjestäytymisastetta pitäisi saada isommaksi. Alalla uudet, niin nuoret kuin myös alalle koulutetut pitäisi saada ymmärtämään, että yleisestä työttömyyskassasta ei saada sitä mitä liitosta.

Pohjolan Matkan tuore varaluottamusmies **Jarkko Salmela** oli myös linja-autopäivillä mukana ensi kertaa. Hän seurasi keskustelua ja pohti, etteivät asiat eivät välttämättä ole niin jyrkkiä ja mustavalkoisia. – Asioissa on aina puolensa. ●

Nuoria myös mukana verkostoitumassa

NUORISTA KULJETTAJISTA mukana olivat esimerkiksi Heinolan Automiesten osaston 050 edustajina olivat mukana nuorisovastaava **Sofia Anttila** (oik.) ja **Paavo Manninen** molemmat Koiviston Auton linja-autonkuljettajia. **Sarianne Hellman** toimii saman osaston sihteerinä, ajaa linja-autoa Lehtimäen Liikenteellä ja on tästä porukasta ainut, joka on ollut aiemminkin linja-autopäivillä. **Pentti Anila** edustaa naapuriosastoa 003 Lahden Autoalan Työntekijöitä ja Lehtimäen Liikennettä. Anila on syksyllä lähdössä ehdolle myös luottamusmiesvaaleihin.

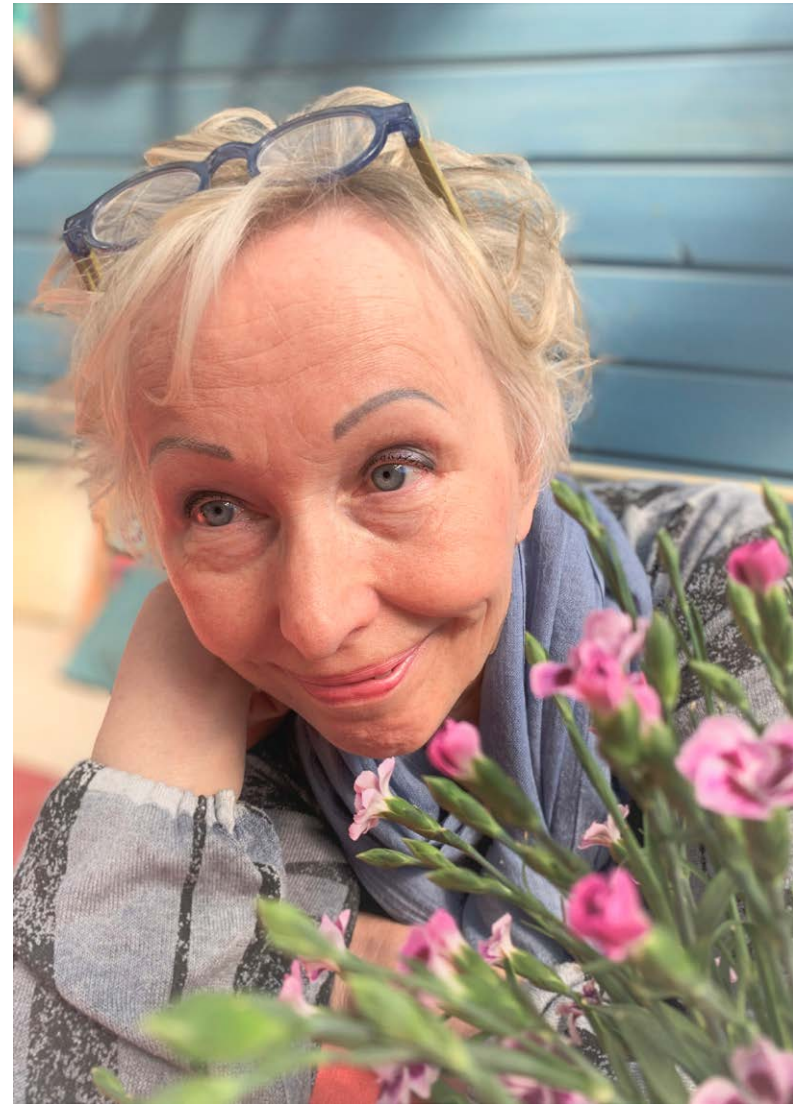
Nuoret AKT:n kuljettajat ovat itsekin jo pistäneet itsensä peliin ja kysyneet muita liiton jäseniksi. Aina se ei ole helppoa. Sofia Anttila kertoo, että välillä on tullut onnistumisia; uusia jäseniä on saanut mukaan.

– On ollut kiva tulla linja-autopäivillä. Tämä on yhteisöllistä touhua, verkostoitumista. Tutustua ihmisiin ei vain oman työpaikan ihmisiin.

Maahan viilletty raja – tositarina perustuva kirja ahtaajanaisten historiasta

Anne Vuori-Kemilä kuvaa kirjassaan Maahan viilletty raja köyhälistöön kuuluvan naisen elämää 1900-luvulla. Tarina alkaa, kun 7-vuotias Reeta menettää äitinsä ja isonsiskonsa, jotka olivat olleet lastaamassa laivaa. Väenkuljetusvene kaatui, kun kapteeni oli humalassa. Todellisiin henkilöihin perustuvan teoksen päähenkilöksi kasvaa Reetan tytär Signe.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Olli Kemilän kotiarkisto**

↑ Anne Vuori-Kemilä pelkää paluuta aikaan, jolloin työtä tehtiin ilman kunnan työehtoja eikä yhteiskuntaakaan tarjonnut sosiaaliturvaa edes lapsille tai vanhuksille

Maahan viilletty raja aloittaa tarinan Reetasta, joka oli työskennellyt lastaajana Kemin satamassa, mutta lapsen syntymän jälkeen ei kyennyt tätä työtä jatkamaan.

Naisen oli työssä pärjätäkseen oltava kovasanainen ja jätettävä erilaiset herjat ja kommentit huomioimatta. Huutokonttori tuli Reetalle ja myöhemmin myös hänen tyttärelleen Signelle tutuksi. Satamatyössä oli tuolloin paljon päivätyöläisiä eli työtä

haluavat kokoontuivat huutokonttorille, josta päällysmies valitsi sille päivälle työntekijät. Oli oltava ahkera ja nöyrä, jotta sai taas seuraavana päivänä töitä.

Teos pohjautuu todellisiin henkilöihin ja tapahtumiin – muun muassa mainittu onnettomuus tapahtui Oulunsalon edustalla ja siinä kuoli kaksikymmentä laivanlastaajana toiminutta tyttöä ja naista, nuorin heistä vain 8-vuotias. **Anne Vuori-Kemilä** kertoo, miten tämä tapahtuma innosti hänet tutkimaan aihetta erityisesti heikossa

asemassa olleiden naispuolisten tilapäistyöläisten näkökulmasta.

Sataman naiset pohjasakkaa?

– Sataman naiset olivat tuolloin kaikista alimpana. Heidän asemansa oli monin tavoin vaikea sekä taloudellisesti mutta muutenkin. Heidän kunniallisuuttaan epäiltiin ja myös naisten keskuudessa he olivat siellä pohjalla, kuvailee Vuori-Kemilä.

Naisahtaajien työ oli kaksiteräinen miekka: se tarjosi taloudellista turvaa ja yhteisöllisyyttä, mutta myös

fyysistä raskautta ja terveysongelmia.

– Naisahtaajilla oli kolme hierarkista roolia. Olit parhaimmillasi hyvä jätäk, siedit ja kestit. Jos vaadit oikeuksia, olit hankala eukko mutta pahan pohjimmalla olivat ne naiset, jotka hakivat alkoholista lohtua ankariin oloihin. Tuolloin muutuivat huonoksi naiseksi, hän tiivistää naisroolit.

Toinen maailmansota vedenjakajana

Kirja kertoo Reetan tyttären, Signen tarinan, joka nivoutuu suomalaisen

↑ Kirjan päähenkilö Signe lastaa laivaa Keminsatamassa 1940-luvun lopulla

yhteiskunnan muutoksiin ja jossa toinen maailmansota näyttelee myös suurta roolia ja vedenjakajaa. Signe törmää saksalaiseen sotilaaseen ja tulee tälle raskaaksi. Avioton lapsi oli vielä 1940-luvulla naiselle häpeä.

Myös Signe päätyy lopulta hakemaan töitä satamasta. Hän kulkee ”huutojen aikaan” paikalle, josta sataman työhönottaja poimii väkeä ja toivoo, että saisi edes päivätyötä. Lopulta hän pääsee mukaan lastausporukoihin ja koska hän oli ”vikkeläjalkainen ja riuska”, jatkossa töitä löytyy helpommin.

Jokaisen akan pittää täällä olla ainakin viis kertaa miestä kovempi työnteossa ja puhheissa.

Prikkakulttuurin kautta paremmille työehdoille

Ajat ovat sodan jälkeen muuttumassa ja niin sanottu prikkasysteemi vahvistui. Vakituudesta työstä ei vielä puhuta mutta työntekijöiden valintaan tuli oma sääntönsä. A-porukkalaiset olivat heitä, jotka valittiin ensimmäisenä ja jotka saivat varmimmin urakoita.

B-miehet ja naiset olivat kakkoskastia ja viimeisenä olivat prikattomat, joilla ei ollut tällaista luokitusta ja joille annettiin työtä, jos sitä vielä jäi. Tosin työhönottajalla oli edelleen valta valita haluamansa, vaikka prikattomien joukosta, jos halusi suosia tiettyä henkilöä.

– Prikkakulttuuri toi kuitenkin satamiin aavistuksen reilummat työehdot, kuvailee Anne Vuori-Kemilä.

Signe aloitti satamatyönsä ilman priikkaa, joten hän joutui aina jännittämään, löytyykö tänään työtä. Hänelle annettu työ johtaa siihen, että joku B-prikkalainen mies jää vaille sitä ja Signe kohtaa porukan vihamielisen asenteen.

– Jokaisen akan pittää täällä olla ainakin viis kertaa miestä kovempi työnteossa ja puhheissa, kirjoittaa Vuori-Kemilä Signen työkaverin, Inkerin muistuttaneen.

Jälleenrakennuskausi toi myös työläisen elämään parannuksia

Elämä 1950-luvulla on edelleen työväen kannalta nykymittakaavan mukaan puutteellista mutta parempaa kohti on jo mentä. Kaupasta löytyy lihaa, soke-ria, voita ja kahviakin. Silakkalaatikolla ja puurolla kuitenkin eletään, mitenkään loisteliasta ei satamatyöläisen elämä ole.

Työ on edelleen raskasta. Etenkin jos joutuu purkuhommiin, joista maksetaan vähemmän. Väenkuljetus-

veneellä kuljetaan laivoihin edelleen kylmässä tuulessa ja viimassa ja joskus vuoro venyy pikkutunneille. Urakan valmistuminen ilahduttaa silti ja etenkin tieto kohta saatavasta lastipullostaa saa ”väen hyvälle tuulelle”. Signekin tekee tuttavuutta lastipullojen kanssa.

Pikkuhiljaa Signen elämä tasoittuu ja hän voi uuden perheensä kanssa muistella sitä, miten on kiivennyt köysitikkaila laivan rautaista kylkeä, heilunut aaltojen armoilla, puristanut köyttä ja pelännyt putoavansa mereen. Lama-aika ja sotavuodet jäävät taakse ja Suomessa alkaa jälleenrakentamisen kausi. Sosiaaliturvaa ja työsuojelua kehitetään ja työ- sekä elinolot kehittyvät 1900-luvun loppupuolella tasa-arvoisemmiksi.

Paluu menneisyyteen?

Anne Vuori-Kemilä näkee nykyhetkessä paljon samaa kuin mitä kirjassaan kuvailee sadan vuoden takaa.

– On se porukka, joka saa etuja ja sitten vastapainona ovat ne poloiset, joilla ei ole mahdollisuutta parantaa asemaansa lainkaan. Polarisaatio on selvästi kasvussa, Vuori-Kemilä tuskailee.

Hänen mukaansa yksi syy siihen, miksi kirja on kirjoitettu, on huoli siitä, missä nyt mennään. Oli yksinkertaisesti pakko nähdä ja tuoda esiin ne poliittiset ratkaisut, jotka mahdollistivat kyykyttämisen 1900-luvulla ja nykyhetkessä olevat piirteet, jotka vievät samaan suuntaan.

– Suomessa ollaan nyt nivelkohdassa ja pitää olla todella tarkkana, että emme taas putoa tällaiseen vahvasti polarisoivaan, heikompia kyykyttävään kehitykseen, muistuttaa Anne Vuori-Kemilä ja kysyy keitä ovat tämän päivän Reetat ja Signet, jotka elävät jatkuvassa putoamisen pelossa? Keitä ovat ne lapset ja nuoret, joilta viedään mahdollisuuksien tasa-arvo? ●

TULEVAISUUS TÄNÄÄN

5.10.2024
PIKKU-FINLANDIA, HELSINKI

Tule mukaan maksuttomaan ja kaikille avoimeen tapahtumaan.

Suuntana maailman paras työelämä

Tero Hyvönen får utföra sitt jobb huvudsakligen i landsvy. Fast vägförbindelserna ibland är krävande, skulle han inte byta arbetsomgivningen mot stadsmiljö.

Hellre i avlägsna byar än i Helsingfors centrum

Tero Hyvönens arbetsdag följer vanligtvis bekanta vägar – och i detta skede av livet är det endast en bra sak.

TEXT OCH BILD **Mikko Perttunen** ÖVERSÄTTING **Kenneth Liukkonen**

KLOCKAN 02.20 ringer klockan hemma i Vittis hos **Tero Hyvönen**. Den 47-åriga kombiföraren är van vid att vakna tidigt.

– Många förvånar sig över att jag åker iväg så tidigt, men på sommaren är det faktiskt riktigt trevligt. Inte brukar det hamma att starta till jobbet på morgonen, säger Hyvönen.

– Jag är också snabb att köra iväg, inte hinner man slöa.

Och det håller streck:

KLOCKAN 02.30 kliver han redan bakom lastbilsratten. Föraren byts i en sväng, då föraren som kör från Åbo till Vittis avslutar sin arbetsdag.

Sampukiito beläget i Vittis har totalt tio bilar och 14 förare. Hyvönen började på företaget år 2008 och har nu fungerat som förtroendeman i fyra år. Som förare har han dock jobbat sedan år 1995.

– Under första åren körde jag i Norden och nu och då i andra delar av Europa, och därefter tillsammans med min bror flygfrakt mellan Åbo och Vasa, minns Hyvönen.

KLOCKAN 04.00 anländer Hyvönen till terminalen i Lembois, där han lämnar styckegods som kommit från Åbo trakten och däremot lastar på det som är på väg till Sastamala. I terminalen planerar han på datorn också dagens distributionsrutt.

– När man placerar lasset och planerar utdelningsordningen, behöver man veta till exempel var det finns en truckplats och vad som är en bakändsplats. Dagarna är olika berörande utdelningsordningen, och visserligen varierar också lastmängden, säger Hyvönen.

Hyvönen är förare i tredje generationen. Redan hans farfar var bilförare, och hans pappa arbetade för morfar en gång i tiden. Familjen var från Rautalammi, men pappa stannade i tiderna i Vittis för att fråga jobb hos Vaano, och snart blev det flytt till Satakunta.

– Far körde länge utomlands, och som liten fick jag följa med honom på resorna. När mina föräldrar

↑ Lossning och lastning ger arbetet fysisk karaktär och på fritiden tar Tero Hyvönen hand om sin hälsa genom att cykla och simma.

↑ Tero Hyvönen har trivats länge med sitt jobb – och trivs fortfarande. "Inte en dag har jag varit arbetslös. På det sättet har jag varit lycklig", konstaterar Hyvönen.

↑ Under utdelningskörén sitter man inte långa tider bakom ratten.

skildes bodde vi alla hos min pappa, så vi har delvis vuxit upp i bilen. Också på sommaren var det endast arbetsresor istället för semesterresor.

Inga trauman uppstod av den tiden – tvärtom: Han blev inte och ligga på lagrarna, utan sökte sig efter skolan till Kumo för att studera till förare.

– Jag hade en erbjuden arbetsplats redan när jag avslutade skolan, och när skolan slutade på lördagen, åkte jag direkt till Sverige med kvällsfärjan.

KLOCKAN 7.30 är lasten färdig i Lembois, och Hyvönen åker iväg mot Sastamala, där lasten fördelas på andra bilar.

– På detta område är det tre Schenkers bilar som kör, varav endast denna är kombilastbil, säger Hyvönen.

Under två veckors pass kör han denna stora kombination totalt fyra dagar och två dagar leverans i Vit-tis. Dessutom innehåller passet ett nattskift. Rotationen är dock regelbunden.

– Man vet redan för nästa år vad man kör och när. Det är så vanligt.

KLOCKAN 8.30 är Hyvönen redan vid det första avlastningsstället i Sastamala. Hyvönens utdelningsområde är den tidigare Äetsä kommun, som nuförtiden är en del av Sastamala, samt delar av Vammala, som är Sastamalas tätortsområde. Idag är det 17 utdelningsställen på listan – större och mindre.

– Några platser är tidsbundna, och de sköts redan på morgonen. Ganska många av platserna besöks dagligen.

– Och nog kör jag hellre genom de här små byarna än i Helsingfors centrum, fortsätter Hyvönen.

KLOCKAN 11.15 efter lunchen tar Hyvönen ett last till ett lokalt gummiindustri. Det finns mycket industri i Sastamalaregionen, och till exempel Äetsä var tidigare en av de mest industrialiserade kommunerna i Finland. Samtidigt tas med varor för utsändning.

– Det är ofta större ställen på morgonen, och det kan fara en halv vagn med last till en plats.

Ibland åker lastbilen på ganska trånga ränder. Hyvönen levererar små paket till kunderna, som kan verka lite komiskt med en så stor bil.

– Sådana här småpaketsdagar är ganska sällsynta, men när vi ändå kör här, så är det ingen idé att åka skilt med en paketbil för dessa.

KLOCKAN 13.30 börjar leveranserna i Äetsä-området vara färdiga och det är dags för kaffepaus. Samtidigt väntar Hyvönen på om det skulle komma upp mer att avhämta från området.

– Detta är en lugn dag. Vanligtvis far det ganska mycket varor utomlands på torsdagarna, säger Hyvönen.

Efter åren är själva körningen det som fascinerar Hyvönen i jobbet. När jag var yngre tyngde även

äventyrlusten i yrkesvalet, men ännu idag behöver landskapet bytas tillräckligt.

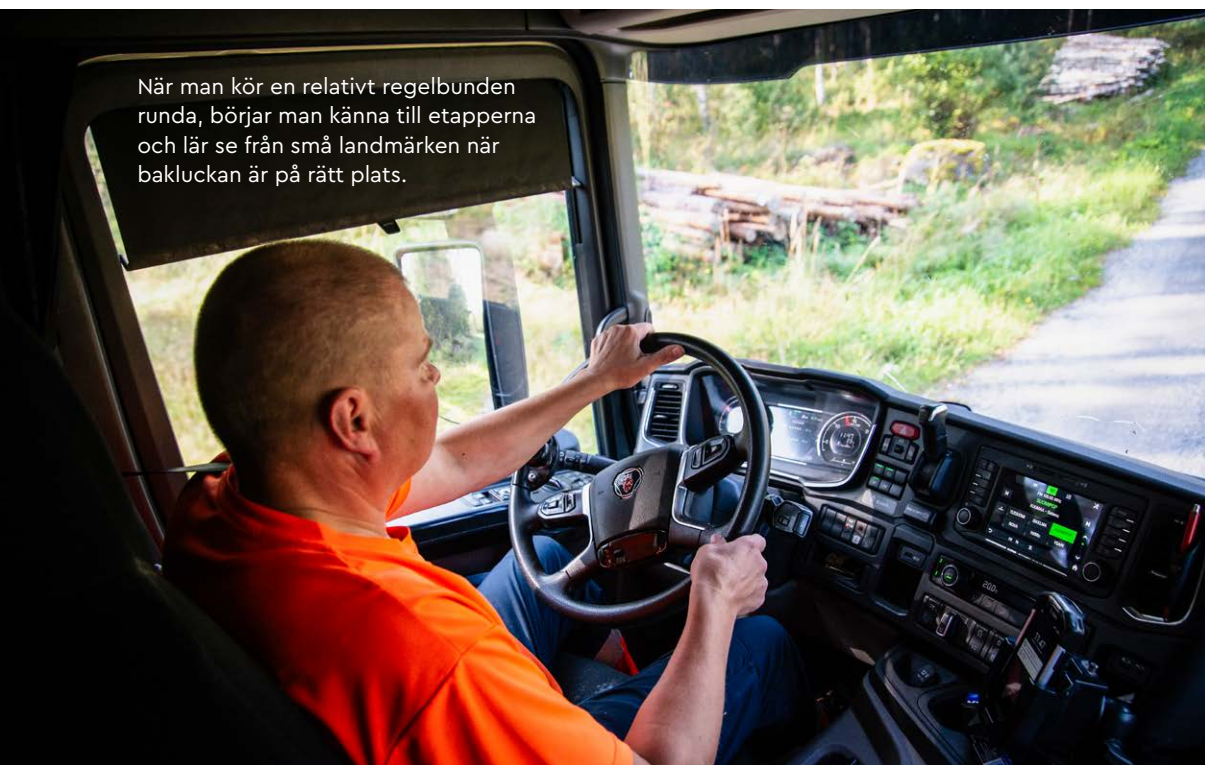
– Jag skulle nog inte kunna jobba till exempel på en fabrik. Här löper dagarna så att man inte ens märker det.

KLOCKAN 16.00, cirka 14 timmar efter väckning, avslutar Hyvönens arbetsdag. Den regelbundna arbetstiden gläder Hyvönen i detta livsskede.

– Detta jobb känns som hem. När jag började jobba var jag alltid en vecka på resa och det fungerade inte riktigt när man hade små barn hemma. Nu har barnen nog flyttat ut på sina vägar, men jag värdesätter ändå fortfarande regelbundenhet och det faktum att arbetet börjar och slutar en viss tidpunkt och att veckosluten är lediga. När dagen är slut vill jag dra handbromsen på och fara hem.

Hyvönen lyfter fortfarande hatten för utlandsförrarna. Han fortsätter traditionen som han och hans bror började med på deras fars 60-årsdag, nämligen att bjuda in tidigare och nuvarande utlandsförare till utlandsförareevenemang.

– Senast var det hundra deltagare. Den äldsta var visserligen 91 åring och den yngsta i tjugooårsåldern. Flesta av dem är dock mellan 75 och 85 år gamla, och det är en viktig händelse för dem, för även om de brukade se bekanta på vägen, var det aldrig samtidigt så många på plats. På detta sätt för vi också vidare vårt pappas arv, säger Hyvönen. ●

När man kör en relativt regelbunden runda, börjar man känna till etapperna och lär se från små landmärken när bakluckan är på rätt plats.

↑ När man jobbar i en liten by, blir många ansikten bekanta. En av de positiva sidorna i jobbet är att lära känna nya människor. Förarens jobb kan nämligen vara ofta ensamt.

Kiljavan opiston kurssit

Yhteistoimintalakikurssi (yleinen) 21.–22.10

Vuonna 2022 tuli voimaan uusi yhteistoimintalaki. Lain tuntemus on luottamushenkilöille tärkeää tehtävässä menestymisen kannalta. Laki muodostuu kolmesta kokonaisuudesta: jatkuva vuoropuhelu, neuvottelut muutostilanteissa ja henkilöstön edustus yrityksen hallinnossa. Nämä muutokset laajentavat yhteistoiminnassa käsiteltävien asioiden piiriä ja luottamushenkilöiden tietojen päivitys on vähintäänkin tarpeellista.

Työpaikan pakolliset henkilöstösuunnitelmat (yleinen) 23.–24.10

Kurssin tavoitteena on lisätä luottamushenkilöiden tietoa työpaikan erilaisista suunnitelmista, sekä pakollisista suunnitelmista että vapaaehtoisista. Avainsisältöjä mm: Henkilöstösuunnitelma ja koulutustavoitteet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, työsuojelun toimintaohjelma, työterveyshuollon toimintasuunnitelma, päihdeohjelma, sähköpostiohjesääntö, henkilörekisteriseloste, yhteistoiminta suunnitelmien laatimisessa sekä neuvottelutoiminta.

Yhteisten työpaikkojen turvallisuus: Työsuojelun täydennyskurssi (yleinen) 23.–25.10 AKT-ALT-Palta-Kaupan liitto-sopimuskurssi

Kurssin tavoitteena on parantaa ja kehittää yhteisten työpaikkojen turvallisuutta sekä selvittää eri toimijoiden ja työyhteisöjen vastuut ja velvoitteet yhteisellä työpaikalla. Tavoitteena on myös selvittää kaikkien työsuojelutoimijoiden asema ja tehtävät sekä lisätä työsuojelutoimijoiden välistä yhteistyötä. Avainsisältöjä mm: Yhteisen työpaikan käsite ja yhteinen turvallisuus, työturvallisuusvastuut ja velvoitteet, yhteisten työpaikkojen työsuojeluvaltuutetun ja työsuojelupäällikön asema sekä tehtävät, tiedottaminen ja yhteistoiminta, alihankinnan ja vuokratyön valvontavastuut sekä velvoitteet, vaarojen arviointi ja riskien hallinta yhdessä, yhteisten työpaikkojen työtapaturmien tutkinta ja perehdyttäminen sekä tarkastustoiminta yhteisellä työpaikalla.

Paikallinen sopiminen (yleinen) 23.–25.10 AKT-ALT-sopimuskurssi

Kohderyhmänä ovat luottamusmiehet ja työsuojeluedustajat, jotka ovat käyneet

perusopinnot. Kurssin tavoitteena on tutustua hyvään sopimuskulttuuriin ja lisätä osaamista paikallisessa sopimisessa. Avainsisältöjä mm: Paikallinen sopiminen tänä päivänä, paikallisen sopimisen edellytykset, sopimisvaltuudet, sopimusten tekeminen ja sisältö, paikallinen sopiminen ja luottamusmiehen rooli, riittävän valmistautumisen merkitys, työaikasopiminen työaikamallit ja työaikapankki.

Työoikeuden täydennyskurssi (yleinen) 28.10–1.11 AKT-ALT-sopimuskurssi

Kohderyhmänä ovat työoikeuden peruskurssin käyneet. Kurssin tavoitteena on syventää ja ajankohtaistaa työoikeudellisia tietoja ja taitoja sekä antaa lisävalmiuksia oikeudellisten ongelmien ratkaisemiseen työpaikalla. Avainsisältöjä mm: Työehtosopimusoikeus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuuslaki, työaikalaki, vuosilomalaki, työturvallisuusvastuut, ulkopuolisen työvoiman käyttö, työelämän tietosuoja, työrikkokset sekä työoikeuden ajankohtaiset teemat ja tuoreimmat oikeustapaukset.

Yksintyöskentelyn turvallisuus ja työväkivallan hallinta: Työsuojelun täydennyskurssi (yleinen) 18.–20.11

Kohderyhmänä ovat työsuojeluedustajat, luottamusmiehet, sekä työntekijät erityisesti niillä työpaikoilla, joissa työntekijät työtehtävissään joutuvat työväkivallan tai yksintyöskentelyn riskien kohteeksi. Avainsisältöjä mm: yksintyöskentelyn ja väkivallan tunnusmerkit, työväkivallan luonne ja uhat, yksintyöskentelyn erityispiirteet, vastuut ja velvoitteet, tuki ja henkinen jälkihoito sekä koulutus ja ohjeet turvallisiin työtapoihin.

Neuvottelutaidon kurssi (yleinen) 18.–22.11

Kurssin tavoitteena on antaa osanottajille valmiuksia erityisesti työyhteisössä käytäviin neuvottelu- ja keskustelutilanteisiin valmistautumiseen. Avainsisältöjä mm: oman työpaikan ja yleisen tilanteen seuranta ja tunnistaminen, valmistautuminen neuvottelutilanteisiin, tavoitteen asettaminen, päätöksentekotapoja, päätösten kirjaaminen, erimielisyyshuomiot ja pöytäkirjat, neuvotteluiden jatkotoimet, neuvottelijan viestintätaidot ja -tyylit sekä ristiriitojen käsittely neuvotteluissa.

Pääluottamusmiesten täydennyskurssi (yleinen) 25.–27.11 AKT-Palta-Kaupan liitto-sopimuskurssi

Koulutus on suunnattu luottamusmiehille, jotka eivät ole muutama vuoteen käyneet kursseilla tai joilla on vaikeuksia tehtäviensä tärkeysjärjestyksen, oman jaksamisensa ja ajankäyttönsä kanssa. Avainsisältöjä mm: Luottamusmiehen perusasioiden kertaus, luottamusmiehen rooli ja tehtävät, tärkeimmät uudet laki- ja sopimuspykälät, ajankäytön riittävyys, yhteistyö muiden edustajien kanssa ja sukupolvenvaihdos sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset muutokset.

Luottamusmiestoiminnan kehittäminen (yleinen) 28.–29.11

Kurssin keskeisin tavoite on kehittää ja uudistaa luottamusmiestoimintaa työpaikoilla ja sopii varsinkin niille, joista tuntuu, että asiat junnaavat paikoillaan. Avainsisältöjä mm: nykytilanteen arviointi ja kehittämisen haasteet, oman toiminnan arviointi ja ydintehtävän kirjaaminen, yhteistyön kehittäminen työpaikalla sekä toiminta- ja seuranta-suunnitelman laatiminen.

Tuottavuus ja hyvinvointi: Työsuojelun täydennyskurssi (yleinen) 25.–29.11 TAMPERE, AKT-ALT-sopimuskurssi

Kurssi on tarkoitettu työsuojelun perus- ja jatkokurssin käyneille työsuojeluedustajille. Avainsisältöjä mm: muuttuva työ-muuttuva työsuojelu, työsuojelun, työympäristön ja työhyvinvoinnin vaikutus tuottavuuteen, toimiva ja hyvinvoiva työyhteisö sekä työsuojelun toimintaohjelma ja työpaikkakohtaiset kehittämisohjelmat.

Tuottavuus ja hyvinvointi: Luottamusmiesten täydennyskurssi (yleinen) 25.–29.11 TAMPERE

Kurssin tavoitteena on tukea luottamusmiehen toimintaa työpaikan aktiivisena kehittäjänä ja antaa hänelle välineitä ja valmiuksia hyvinvoinnin ja yhteistoiminnan edistämiseen työpaikalla. Avainsisältöjä mm: tulevaisuuden työelämän näkymät, muutosvastarinnasta kehitysresurssien hyödyntämiseen, kehittämisen menetelmiä sekä oman työpaikan kehittäminen.

.....

LISÄTIETOJA koulutuksista ja kustannusten korvauksista AKT:n koulutusoppaasta sekä Kiljavan opinto-oppaasta. Tietoja saat myös AKT:n kotisivuilta: www.akt.fi / koulutus, mistä löytyvät myös kurssihakemuslomakkeet. Niitä on saatavissa myös työpaikkojen luottamushenkilöiltä, ammattiosastoilta ja AKT:n aluetoimistoista.

Lisätietoja koulutuksiin liittyvistä asioista lisäksi: www.kio.fi

AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsija
Esa Tuominen p. 050-5369056 / esa.tuominen@akt.fi

Kursseille hakeutuminen:

Hakeudu kursseille ajoissa. Täytä kurssikaavake ja toimita se työnantajallesi viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kurssin alkua. Jos työnantaja hyväksyy opintovapaasi, hän allekirjoittaa hakemuksen ja ottaa kaavakkeesta oman kappaleensa. Toimita loppuosat ammattiosastolle, oman alueesi aluetoimistoon tai lähetä se suoraan AKT:n järjestö- ja koulutussihteerille. Työnantaja voi tietyin perustein siirtää opintovapaan antamisen yhden kerran myöhempään ajankohtaan. Siinä tapauksessa kannattaa selvittää mikä on seuraavan vastaavan kurssin ajankohta. Siirto voidaan tehdä kuuden (6) kuukauden päähän tai enintään siihen saakka, kunnes seuraava vastaava koulutus järjestetään. Jos lähdet kurssille vapaa-aikanasi tai lomalla, et tarvitse hakemukseen työnantajan allekirjoitusta. Lisätietoja saat AKT:n koulutusosastolta. Mikäli pääset kurssille, toimittaa opisto sinulle kurssikutsun noin kaksi viikkoa ennen kurssin alkua. Kannattaa myös ilmoittaa omalle ammattiosastollesi, että olet menossa kurssille. Osastosi saattaa maksaa kurssilaisilleen oman stipendin. Kurssilaiset majoittuvat 1 hengen huoneissa.

Kurssin peruutusehdot :

Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Jos et pakottavan esteen vuoksi voi osallistua kurssille, ilmoita siitä mahdollisimman pian Kiljavan opistolle, puh.09-276251 tai kiljavan_opisto@kio.fi. Peruuttamatta jätetystä paikasta perimme maksun (50€) kurssilaiselta. Peruutusmaksua ei peritä, jos kurssilaisella on esittää lääkärintodistus tai muu todiste esteestä.

AKT:n alueorganisaatio

Tietoa korvauksista:

SOPIMUSKURSSIT: Mikäli toimit työpaikallasi luottamushenkilönä, maksaa työnantaja sinulle kurssin ajalta ansionmenetyksen (kurssiajan palkan) 8h/pv. Sopimuskursseissa liitto maksaa kurssimaksun, materiaalin sekä matkakulut.

JÄRJESTÖKURSSIT: Sopimuskurssien ulkopuolisia kursseja kutsutaan järjestökurssiksi. Jos kurssi, jolle olet kiinnostunut menemään, ei kuulu koulutussopimuksen piiriin, on sinulla mahdollisuus anoa opintovapaata. Tällöin työnantaja ei maksa kurssin ajalta palkkaa, eikä osallistu muutenkaan kurssin kustannuksiin. Liitto ja ammattiosasto maksavat sinulle tällöin ansionmenetyksen stipendinä ja päivärahoina, joka on verovapaata sekä matkakulut. Stipendi ja päiväraha on vuonna 2024 yhteensä 86,86 € / pv. Ammattiosaston osuus tästä on 17,37 € / pv.

Mikäli sinulle tulee kurssin ajalta ansionmenetyksiä, pyydä työnantajalta ansionmenetystodistus.

KUUKAUDEN KURSSIVINKKI

Puheenjohtaja- ja sihteerikurssi (yleinen) 18.–22.11

Onko sinut valittu syyskokouksessa osaston toimikuntaan? Tämä kurssi on hyvä peruskurssi kaikille osaston toimikuntalaisille.

Kurssin kohderyhmänä ovat osastojen puheenjohtajat ja sihteerit. Kurssille voi osallistua myös muu osaston toimikunta. Avainsisältöjä mm: osaston oikeudellinen asema ja päätöksenteko, kokoustoiminta (erilaiset kokoukset, kokousvirkaileijoiden tehtävät, kokouksen valmistelu ja kulku, äänestykset ja vaalit), kokousasiakirjat (kutsut, asialistat pöytäkirjat jne), kokoustoiminnan kehittäminen, sekä puheenjohtajana ja sihteerinä toimiminen.

Etelä-Suomen aluetoimisto

Viherniemenkatu 5, 00530 Helsinki

aluetoimitsija Jari Korhonen
p. 09 6131 1400, jari.korhonen@akt.fi

aluetoimitsija Timo Meriläinen
p. 09 6131 1401, timo.merilainen@akt.fi

jäsenpalveluneuvoja Annamari Perämäki
p. 09 6131 1402, annamari.peramaki@akt.fi

Länsi-Suomen aluetoimisto

Maariankatu 6 b, 20100 Turku

aluetoimitsija Tuulikki Aikio
p. 02 450 1540, tuulikki.aikio@akt.fi

jäsenpalveluneuvoja Hannele Lehto
p. 02 450 1451, hannele.lehto@akt.fi

Sisä-Suomen aluetoimisto

Rautatienkatu 10, 6. krs, 33100 Tampere

aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson
p. 03 230 1515, vili-petteri.adamsson@akt.fi

jäsenpalveluneuvoja Elina Wingren
p. 03 230 1510, elina.wingren@akt.fi

Itä-Suomen aluetoimisto

Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu

aluetoimitsija Antti Sainola
p. 013 511 1410, antti.sainola@akt.fi

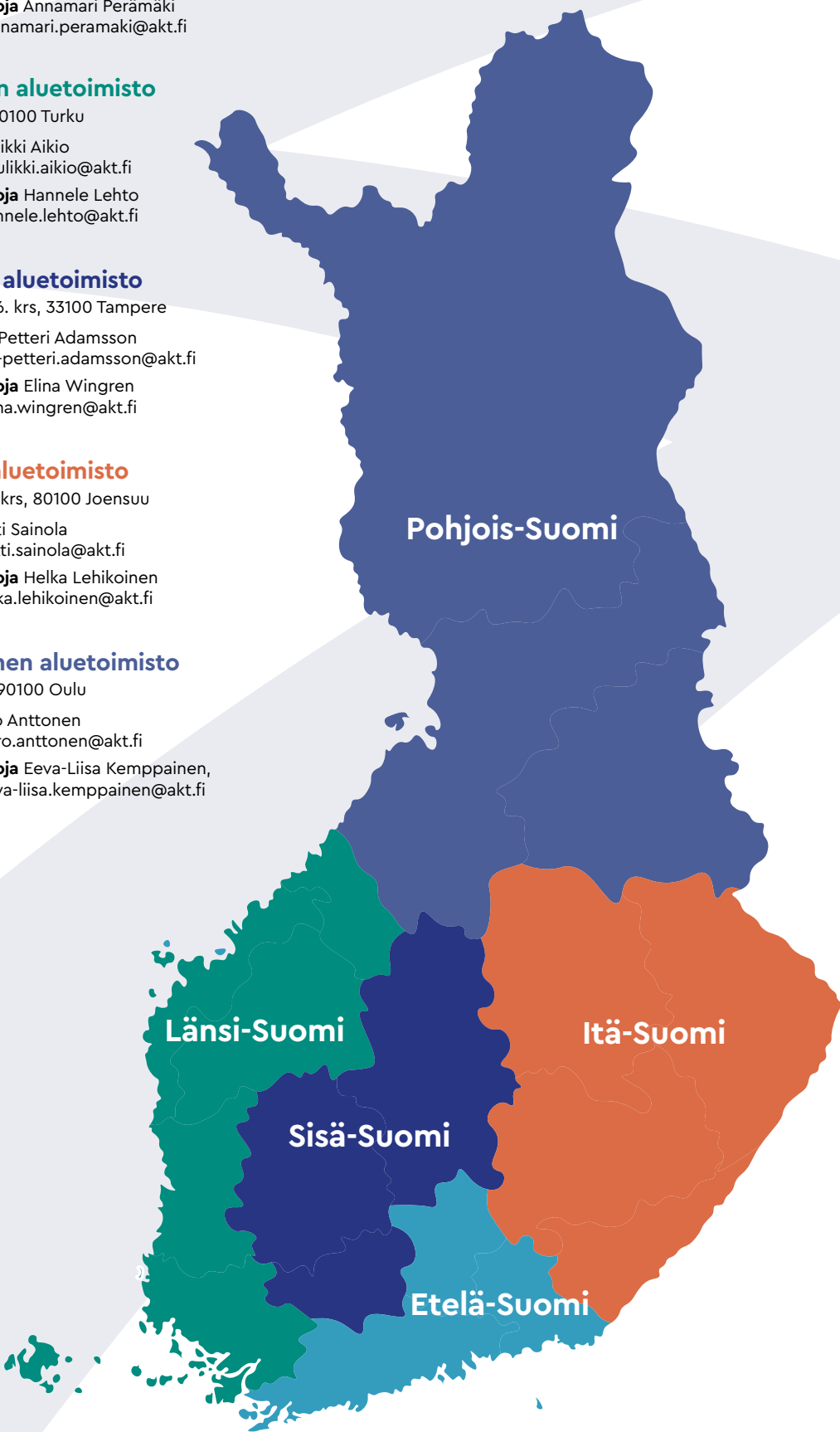
jäsenpalveluneuvoja Helka Lehikoinen
p. 013 511 1411, helka.lehikoinen@akt.fi

Pohjois-Suomen aluetoimisto

Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu

aluetoimitsija Tero Anttonen
p. 08 870 1440, tero.anttonen@akt.fi

jäsenpalveluneuvoja Eeva-Liisa Kempainen,
p. 08 870 1441, eeva-liisa.kempainen@akt.fi

OSASTOT TOIMIVAT

ETELÄ-SUOMI

Kotka os. 001/os. 075 eläkeläiset

Kerhossa luennoi hyvinvointialueen edustaja 10.10.2024 klo 11.30 alkaen. Tervetuloa!

Porvoo os. 061/syyskokous

Porvoon Autoalantyöntekijät ry:n sääntömääräinen syyskokous 2024 pidetään lauantaina 5.10.24 klo 15 osaston toimistolla Kaivokatu 47 A 22 Porvoo. Käsitellään säännöissä määrätyt asiat. Valitaan toimihenkilöt, toiminta ja taloussuunnitelmat, ym. asioita. Käsitellään ja vahvistetaan 2023 tilinpäätös. Vieraaksi saapuu aluetoimitsija Timo Meriläinen. Kokoukseen osallistujille ruokatarjoilu. Toimikunta

Borgå avd. 061/höstmöte

Borgå Automobilbrancharbetare rf:s stadgeenliga höstmöte 2024 hålls lördagen 5.10.24 kl 15 i avdelningens byrå Brunnsgatan 47 A 22 Borgå. På agendan lagstadgade ärenden. Val av funktionärer, verksamhets och ekonomiplaner, samt övriga ärenden. Behandlar och fastställer 2023 bokslut. Ombudsman Timo Meriläinen gästar oss. Matservering till mötesdeltagarna. Kommittén

Tuusula os. 026/syyskokous

Uudenmaan Kuljettajat ry:n syyskokous la 16.11.24 klo 10 Järvenpään Tilauksella, Järnefeltinkatu 9 E 1 Järvenpää. Esillä sääntömääräiset asiat. Aluetoimitsija Jari Korhonen paikalla.

Tuusula os. 026 eläkeläiset/syyskokous

la 16.11.24 klo 9 Järvenpään Tilauksella, Järnefeltinkatu 9 E 1 Järvenpää. Esillä sääntömääräiset asiat. Kahvia ja syötävää tarjolla molemmissa kokouksissa. Tervetuloa jäsenet mukaan vaikuttamaan. MK tal.hoit.

Tammisaari os. 174/syyskokous

Länsi-Uudenmaan Autoalan ammattiosasto 174 järjestää syyskokouksen, Karjaan Palvelutalossa Felix Frominkatu 6, la 16.11. klo 15. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Paikalla liiton edustaja Timo Meriläinen. Ruokailua, tervetuloa. Toimikunta

Ekenäs avd. 174/höstmöte

Västra-Nylands Bilbranschens fackavdelning 174 ordnar höstmöte lördag 16.11 kl 15 i Karis Servicehus, Felix Froms gatan 6. På mötet behandlas stadgeenliga ärenden. Förbundets representant Timo Meriläinen på plats. Matservering, välkomna. Styrelsen

Karkkila os. 115/syyskokous

Karkkilan Auto- ja Kuljetustyöväen ammattiosaston syyskokous pidetään 16.11.24 klo 13 osoitteessa Huhdintie 23-25, 03600 Karkkila. Laita päivämäärä heti kalenteriisi. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat sekä hyväksytään osaston säännöt. Kokouksessa paikalla myös AKT:n järjestöpäällikkö Juha Häkkinen. Tervetuloa tutustumaan toimintaamme kaikki jäsenet, myös uudet jäsenemme. Kokouksen jälkeen ruokatarjoilu kaikille kokoukseen osallistuneille jäsenille. Sydämellisesti tervetuloa kaikki! Toimikunta

Hamina os. 011/syyskokous

Haminan Autoalantyöntekijät ry, os. 011 syyskokous pidetään su 24.11.2024 alkaen klo 11 ravintola Mon Amissa (Raatihuoneentori 4, 49400 Hamina). Kokousvieraana AKT:n järjestöpäällikkö Juha Häkkinen. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa!

Hamina os. 011/pikkujoulut

Haminan Autoalantyöntekijät ry, os. 011 pikkujoulut pidetään la 7.12.2024 klo 18 alkaen ravintola Kerhossa (Kadettikoulunkatu 3, 49400 Hamina). Tervetuloa!

Hyvinkää os. 042/syyskokous

Hyvinkään Autoalantyöntekijät ry:n syyskokous 30.11.24 aamupäivästä paikkana Hyvinkää, kellonaika ja kokouspaikka tarkennetaan seuraavassa lehdessä 5.11. Aluetoimistolta tulee aluetoimitsija Timo Meriläinen. Myöhemmin lisää myös kotisivuilla. Hyvää syksyä toivottaen toimikunta.

Hyvinkää os. 042/osastojen yhteistapaaminen

Uudenmaan yhteistoiminta-alueen tapaaminen la 19.10. klo 11 osoitteessa John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki. Järjestö- ja koulutustoimitsija Esa Tuominen ottaa meidät vastaan. Tervetuloa.

Virkkala os. 077/syyskokous

Osaston syyskokous pidetään la 16.11.24 klo 12–15 ABC Hossa Lohja. Esillä sääntöjen syyskokoukselle määräämät asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta

Lahti os. 003/eläkekerho

Eläkekerho on aloittanut toimintansa 3.9.2024. Kerho kokoontuu joka kuun ensimmäisenä tiistaina syyskuusta toukokuuhun. Paikkana toimii ravintola Koti, Salpausseläntie 7, 15110 Lahti. Tervetuloa toimintaan mukaan niin konkarit kuin uudetkin eläkeläiset. Tervetuloa!

Helsinki os. 023/syyskokous

AKT:n Ulkomaankuljettajat ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään

16.11.24. klo 13. Esillä sääntömääräiset asiat. AKT:n järjestäjätoimitsija Lauri Tiainen paikalla. Paikka Ravintola Kerho, Tykkitie 1 04300 Tuusula. Osasto tarjoaa ruokailun. Tervetuloa. Toimikunta

Kouvola os. 033/syystalkoot

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry os. 033. Syystalkoot Hillosen huvilalla 5.10.2024. Talkoot alkavat klo 10 ja osasto tarjoaa talkoilijoille ilmaisen yhden yön majoituksen. Ruoka ja virvoketarjoilu. Toimikunta

Kouvola os. 033/syyskokous

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry, os. 033:n syyskokous pidetään 7.12.2024 klo 16. Paikkana osaston toimisto (Kouvolankatu 24 A, 45100 Kouvola). Kokouksessa käsitellään syyskokouksiasiat. Syyskokouksen jälkeen klo 19 on osaston pikkujoulu Bar Cafe Columbiassa. Jäsenet joukolla päättämään tärkeistä asioista. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

ITÄ-SUOMI

Kuopion os. 016/syyskokous

AKT os. 016 syyskokous 16.11.2024 klo 13 Teollisuusliiton kokoushuoneessa Vuorikatu 20, 3.krs. Kokouksessa käsitellään sääntöjen syyskokoukselle määräämät asiat ja muut syyskokoukseen esille tulevat asiat. Järjestö- ja koulutussihteeri Esa Tuominen paikalla kertomassa liiton ajankohtaisista asioista. Kahvit ja pullat tarjolla kokouksessa. Tervetuloa mukaan!

Pieksämäen os. 019/syyskokous

Pieksämäen Automiehet ry, osasto 019 sääntömääräinen syyskokous pidetään osaston toimistolla, Kalevalankatu 31 A 1, sunnuntaina 6.10.2024 klo 18. Kokouksessa käsitellään syyskokoukselle kuuluvat ja muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu! Tervetuloa!

Joensuu os. 039/syyskokous

Joensuun Seudun Autoalantyöntekijät ry. os. 39 syyskokous pidetään 24.11.2024 alkaen klo 10, paikka ABC-Marjala. Syyskokouksessa käsitellään syyskokoukselle kuuluvat ja muut esille tulevat asiat. Aluetoimitsija Antti Sainola paikalla. Ruokailu kokouksen jälkeen. Tervetuloa! Toimikunta

Joensuu os. 039/syystalkoot

Uimaharjun mökillä 5.10.2024 alkaen klo 9. Tehtävinä pihan siistiminen ja polttopuiden tekoa. Ruoka ja kahvit tarjotaan. Talkoisiin osallistujille yksi ilmainen vuorokausi muun vuokrauksen yhteydessä. Tervetuloa! Toimikunta

Joensuu os. 039/sählyvuoro

Joensuu Seudun Autoalantyöntekijät

ry:n os. 39 sählyvuoro sunnuntaisin klo 15–16. Paikka Karhunmäen koulun liikuntasali. Vuoro 11.8.–29.12.2024 ja 5.1.–1.6.2025 välillä. Yhdyshenkilö Kari Mikkonen p. 050 583 5085. Tervetuloa! Toimikunta

Pielisen Karjalan os. 031/syyskokous

AKT Pielisen Karjalan os. 031 syyskokous 23.11. Hyvärilän kartanohotellisessa Nurmeksessa. Aloitetaan lounaalla klo 12 ja kokous klo 13 syyskokouksen kuuluvat asiat ja toimikunnan sekä toimihenkilöiden valinnat. Tervetuloa! Toimikunta

Lappeenranta os. 062/laituripilkki

Laituripilkki sunnuntaina 6.10.2024 klo 10–13 Sataman rantalaitureilla. Lähtö Tullirakennuksen viereiseltä parkkipaikalta. Sarjat: Nuoret, naiset, miehet yleinen ja miehet yli 65 v. Ilmoittautuminen kilpailupaikalla. Tule pilkille koko perheen voimin! Toimikunta

Varkaus os. 030/syyskokous

Varkauden Automiehet ry os. 030:n syyskokous 13.11.2024 klo 18 osaston toimistolla (Linjurikatu 3, Varkaus) esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Antti Sainola. Tervetuloa!

Varkaus os. 030/osaston 80v juhlat/pikkujoulu

Varkauden Automiehet ry os. 030:n 80v juhlat la 9.11.2024 klo 14–18 Ravintola Kaks´ Ruusussa (Ahlströminkatu 25, Varkaus) Ohjelmassa ruokailu, ansiomerkkien jako ja elävää musiikkia. Lippujen omavastuuosuus 5€/hlö, myös avec. Lippuja rajoitetusti, ostettavissa osaston toimistolta (Linjurikatu 3) 16.10. Tervetuloa!

Mikkeli os. 012/syyskokous

Mikkelin automiehet ry os. 012 sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 23.11.24 klo 17 alkaen Sokos hotel Vaakunassa Mikkelissä. Kokouksessa käsitellään syyskokoukselle sääntöjen määräämät asiat. Kokoukseen osallistuneille osasto tarjoaa perinteisen jouluruuan. Sitova ilmoittautuminen 8.11.24 mennessä tekstiviestillä numeroon 0505434354. Tervetuloa! Toimikunta

POHJOIS-SUOMI

Suomussalmi os. 046/syyskokous

Raja-Kainuun Automiehet ry syyskokous pidetään pe 8.11.2024 klo 18 osoitteessa Hotelli Kiannon kuohut (takkatupa), Jalonkatu 1 B Suomussalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Suomussalmi os. 046/ jouluuokailu

Raja-Kainuun Automiehet ry järjestää jouluruokailun la 7.12.2024 klo 18 alkaen Konditoria Herkkusuussa, Jalonkaarre 3-5, Suomussalmi. Paikkoja varattu 35 hlölle. Omavastuu 10€. Maksu saavut- taessa. Ilmoittautumiset 1.12.2024 men- nessä Vilelle p. 0449823050. Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/syyskokous

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 23.11.2024 klo 12 osoitteessa Lapland Hotels, Kirkkokatu 3, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/pikkujoulu

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 23.11.2024 klo 18 osoitteessa Oulun Työväen Näyt- tämö, Upseerinkatu 4, Oulu. Näytös on Pariisin Kukko. Esityksen jälkeen siirrytään Lapland Hoteliin ruokailuun. Paikkoja rajoitetusti. Omavastuu hinta 40 €/ jäsen (max. 2 lippua / jäsen) Ter- vetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/salibandyvuoro

Osaston vuoro on su ajalla 11.8.2024– 31.5.2025 klo 17–18 osoitteessa Kisällisali, Salmelantie 3, Oulu. Osallistumismaksu 2 €/kerta, maksu paikan päällä. Yhteys- henkilö Tapio Lippo, p. 0414416811. Ter- vetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/eläkeläiset

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry eläkeläisten kokoontumiset jatkuvat muuttuneessa osoitteessa pe 6.9.2024 klo 13 Patelan rauhanyhdistyksen tiloi- sa, osoitteessa Keskuskatu 11. Takaisin Ouluun palataan to 26.9.2024 klo 13 osoitteessa Oulu10, Torikatu 10, 2 krs, Oulu. Ohjelmassa bingo hinta 3 €/ leh- ti. Kahvi ja pulla 2€. Tervetuloa uudet ja vanhat jäsenet! Toimikunta.

Ylivieska os. 069/syyskokous

Kalajokilaakson Auto- ja Öljyalan- työntekijät ry syyskokous pidetään la 16.11.2024 klo 11 osoitteessa Juurakon Kellari, Juurikoskenkatu 6, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Ko- koukseen osallistujille ruokailu. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetu- loa! Toimikunta

Kuhmo os. 070/syyskokous

Kuhmon Autoalantyöntekijät ry syys- kokous pidetään la 19.10.2024 klo 14 osoitteessa Ravintola Eskobarissa, Kai- nuuntie 8, Kuhmo. Esillä sääntöjen mää- räämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Posio os. 084/ osaston 2. purkamiskokous

Posion Autoalantyöntekijät ry pitää sään- töjen edellyttämän osaston 2. purkamis- kokouksen lauantaina 12.10.2024 klo 12. Kokouspaikkana Neste Posio, Uimanie- mentie 7, Posio. Kokouksessa paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Ruokatar- joilu. Tervetuloa! Toimikunta

Kuusamo os. 085/syyskokous

Kuusamon Automiehet ry syyskokous pidetään la 26.10.2024 klo 15 osoittees- sa Kitkantorin kokoustila, Kitkantie 32, Kuusamo. Esillä sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Paikalla alue- toimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toi- mikunta

Pyhäjokilaakso os. 088/syyskokous

Pyhäjokilaakson Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään su 17.11.2024 klo 14 osoitteessa ravintola Ruokakeidas, Asemakatu 1, Oulainen. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kahvi ja pizza tarjoi- lu. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Sotkamo os. 124/syyskokous

Sotkamon Autoalantyöntekijät ry syysko- kous pidetään la 19.10.2024 klo 17 osoit- teessa Breaks Sokos Hotels, Kidekuja 2, Vuokatti. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Raahe os. 126/syyskokous

Raahen ja Ympäristön Automiehet ry syyskokous pidetään la 17.11.2024 klo 18 osoitteessa Ratsukatu 5F, Raahe. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Kemi os. 141/syyskokous

Kemin Ahtaajat ry syyskokous pidetään su 27.10.2024 klo 16 Ajoksen sos.tila. Toi- mikunta paikalle klo 15. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa! Toimikunta

LÄNSI-SUOMI

Turku/eläkeläiset

Lokakuun kokous toimistolla 2.10.2024 klo 12 (huom! aika). Ilmoittautuminen kerhon 40-vuotis risteilyyn 26.11.2024 aamulähtö Glory. Tervetuloa! Toimikunta

Huittinen os. 022/hio-hoi hauskuuksia horisontissa

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os. 022 järjestää Tallinnan reissun, lähtö pe 29.11.2024 ja paluu la 30.11.2024 bus- si mukana. Maissa ollaan n. 4 h Laiva M/S Victoria. Omavastuu 50€/hlö (myös avec). Hinta sisältää matkat, ei ruokailu- ja. Sitovat Ilmoittautumiset ja mahdoli-

set club one numerot 18.10.2024 men- nessä sihteerille 0400784959. Paikkoja rajoitetusti.

Huittinen os. 022/syyskokous

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os. 022 sääntömääräinen syyskokous pidetään Brevessä la 16.11.2024 klo 11. Esillä sään- töjen määräämät asiat. Mahdollinen vie- ras ilmoitetaan myöhemmin. Kokouksen jälkeen ruokailu. Toimikunta kokoontuu klo 10. Tervetuloa! Toimikunta

Kokemäki os. 065/syyskokous

Kokemäki os. 65 syyskokous pidetään la 9.11.2024 Pitkäjärven vapaa-ajankes- kuksessa klo 13. Osasto tarjoaa kahvit ja ruokailun. Paikalla AKT:n 2. varapuheen- johtaja Niko Blom. Tervetuloa!

Kokemäki os. 065/uimahalli

Uimahalli varattu jäsenille perheineen 12.10.2024 ja 16.11.2024 klo 17–20. Ter- vetuloa!

SISÄ-SUOMI

Tampere os. 005/syyskokous

Tampereen Automiehet ry os. 005 syys- kokous pidetään sunnuntaina 24.11.2024 klo 15 toimistolla Rautatienkatu 10, 6. krs. Tampere. Käsitellään sääntöjen määräämät sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Toimikunta

Tampere os. 005/ lm+tsv -tapaaminen

Tampereen Automiesten osaston luot- tamus- ja varaluottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen tapaaminen 30.11.2024 klo 12 toimistolla Rautatie- katu 10, 6. krs. Tampere. Keskustelua tulevasta tes-kierroksesta ja ajankoh- taisista asioista. Paikalla osaston pu- heenjohtaja ja aluetoimitsija. Tarjolla virvokkeita. Ilmoittautuminen osaston sähköpostiin aktoso05@tampereenau- tomiehet.com 1.11.2024 mennessä.

Tampere os. 006/syyskokous

Tampereen Seudun Linja-autohenkilö- kunta ry os. 006 sääntömääräinen syys- kokous pidetään lauantaina 9.11.2024 alkaen klo 14 osaston toimistolla, Rau- tatienkatu 10, 6. krs, Tampere. Kokouk- sessa esillä sääntöjen syyskokoukselle määräämät asiat, puheenjohtajan ja toimikunnan valinta sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Toimikunta. P.S. seuraathan osaston kotisivuja, aktoo6.fi, sieltä löytyy ajankohtaiset tapahtumat.

Pihtipudas-Pyhäsalmi os. 066/ syyskokous

Pihtiputaan ja Pyhäsalmen autoalan työntekijät ry os. 066 sääntömääräi- nen syyskokous pidetään perjantaina

25.10.2024 klo 18. Kokouspaikkana Nie- menharjun Matkailukeskus, Harjutie 2 44800 Pihtipudas. Kokouksessa käsitel- lään sääntöjen määräämät asiat. Kahvi- tarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Pihtipudas-Pyhäsalmi os. 066/ pikkujoulumatka

Pihtiputaan ja Pyhäsalmen autoalan työntekijät ry järjestää perinteisen pik- kujoulumatkan jäsenille puolisoineen Kuopioon 23.–24.11.2024. Majoitus Kyl- pylähotelli Rauhalahdessa sisältäen jou- luruokailun sekä kylpylän vapaan käytön. Lauantaina aamupäivällä aikaa ostoksiin Matkuksessa. Tiedustelut ja sitovat il- moittautumiset Ollille 0400937785 vii- meistään 20.10.2024.

Äänekoski os. 103/syyskokous

Tervetuloa Äänekosken Autoalantyön- tekijät ry os. 103:n sääntömääräiseen syyskokoukseen 17.11.2024 klo 13 alkaen. Kokous pidetään osaston omalla toimis- tolla, Kotakennäntie 8 as 27. Kokousta- misen ohessa kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset 17.10. mennessä aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laitathan päivämäärän muistiin jo nyt.

Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään osoitteeseen ilmoitukset@akt.fi

Kuolleet

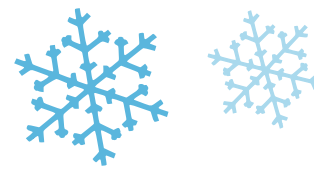
Osasto 062: jäsen
**Keijo Juhani
Hirvikallio**

s. 26.06.1939
k. 22.08.2024

Muistoa kunnioittaen
Omaiset

AKT:n mökkien vuokraus jäsenistölle talveksi 21.12.2024 – 3.5.2025

Rukan Talvihovi, Ukkoherrantie, Talvijärvi, laskettelurinteiden lähellä. 83 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

Kuusamon Vallioniemi, Kemijärventie 499, Kitkajärven rannalla, n. 25 km Rukan rinteiltä. 100 m², makuutilat 5:lle (2+2+1) + parvi, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Vallioniemeen ei saa viedä eläimiä.

Saariselän Kiilokaltio, Kiilopään tunturikeskuksen lähellä, 16 km Saariselältä ja 46 km Ivalosta. 80 m², tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+4) + parvi ja 100 m², tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4) + parvi, paritalo, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet.

Saariselän Kaunishovi, Kaunispään etelärinteellä, pari kilometriä rinteiltä. 160 m², paritalo, kaksi kerrosta ja iso parvi, tupakeittiö, makuutilat 12:lle (2+1+1+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

Levin Neljätuulta, Sirkassa, Neljäntuulen tien ja Rakkavaaran tien risteyksessä, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 50 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 6:lle, joista 4 parvella, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

Levin Kätkähoivi, Kätkäntie 13, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 85 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Kätkähoiviin ei saa viedä eläimiä.

Ylläksen Lomahovi, Hiihtäjantie 2, Ylläsjärvi. 104 m², kolme huoneistoa, kaksi kerrosta ja parvi, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistot eivät sovellu liikuntarajoitteisille. Yhtein huoneistoista ei saa viedä eläimiä.

Punkaharjun Tuunaantupa, Punkaharjun lomakeskuksessa, Savonlinnasta 27 km. 35 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 4:lle, sauna.

Himoksen Juhlahovi, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä. 69 m², paritalo, kaksi kerrosta, makuutilat 6:lle (2+2+2), tupakeittiö, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Juhlahoviin ei saa viedä eläimiä.

Tahko Black Suite, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², huoneisto, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistoon ei saa viedä eläimiä.

MÖKKEJÄ VUOKRATAAN vain AKT:n jäsenille eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisen käyttöön.

Talvikauden varaukset 15. lokakuuta mennessä. Jos samalle viikolle on useampia hakijoita, suoritetaan arvonta, jonka jälkeen hakijoille lähetetään tekstiviesti. **Ensikertalaiset on etusijalla.** Vapaaksi jääneitä viikkoja voi varata varauskalenterista.

Vuokra-aika on pääsääntöisesti viikko lauantai- tai lauantaihin, Himoksella ja Tahkolla viikko maanantaista sunnuntaihin. Merkitse hakemukseen toivomasi mökki ja lomaviikko; voit laittaa useampia vaihtoehtoja.

Hinnat talvikaudella:

Vallioniemi, Kaunishovi ja Lomahovi 570 €/viikko
Kätkähoivi, Talvihovi ja Kiilokaltio 525 €/viikko
Neljä tuulta 480 €/viikko
Tuunaantupa 275 €/viikko
Juhlahovi 510 €/viikko
Tahko Black Suite 680 €/viikko

Mökkihakemus täytetään verkkoasiointin kautta, www.akt.fi > Lomapaikat.

Stugor som AKT:s medlemmar kan hyra 21.12.2024 – 3.5.2025

Talvihovi i Ruka, Ukkoherrantie, Talvijärvi, invid slalombacken. 83 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

Vallioniemi i Kuusamo, Kemijärventie 499, vid Kitkajärvi, cirka 25 km från Ruka slalombacken. 100 m², sovplatser för 5 (2+2+1) + loft, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Vallioniemi.

Kiilokaltio i Saariselkä, nära Kiilopää fjällcenter, 16 km från Saariselkä och 46 km från Ivalo. 80 m², stugkök, sovplatser för 6 (2+4) + loft och 100 m², stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4) + loft, parhus, bastu, tvätt- och diskmaskin.

Kaunishovi i Saariselkä, på Kaunispääs sydsluttning, ett par kilometer från backen. 160 m², parhus, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 12 (2+1+1+loft), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

Neljä tuulta i Levi, i Sirkka, korsningen mellan Neljäntuulen tie och Rakkavaaran tie, ett par kilometer från hotell Levitunturi. 50 m², parhus, stugkök, sovplatser för 6, av vilka 4 på loftet, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

Kätkähoivi i Levi, Kätkäntie 13, ett par kilometer från hotell Levitunturi. 85 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplats för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Kätkähoivi.

Lomahovi i Ylläs, Hiihtäjantie 2, Ylläsjärvi. 104 m², tre lägenheter, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+ loftet), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. En av lägenheterna hålls djurfri.

Tuunaantupa i Punkaharju, i semestercentrum, 27 km från Nyslott. 35 m², parhus, stugkök, sovplatser för 4, bastu.

Juhlahovi i Himos, Golfarinkunnas 1

A, Jämsä. 69 m², parhus, två våningar, sovplats för 6 (2+2+2), stugkök, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Juhlahovi.

Tahko Black Suite, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², lägenhet, stugkök, sovplatser för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Tahko.

STUGORNA HYRS UT bara till AKT:s medlemmar och de får inte ges vidare till utomstående.

Reservera stugplats för vintersäsongen senast den 15 oktober.

Om det finns flera reservationer för samma mål avgör lotten och sökande får ett textmeddelande. **I första hand hyrs stugorna ut åt medlemmar som inte tidigare har hyrt stuga.** Man kan boka övriga veckor från bokningskalendern.

Hyrestiden är vanligtvis en vecka från lördag till lördag, i Himos och i Tahko en vecka från måndag till söndag. Ange

Under vintersäsongen är priset:

Vallioniemi, Kaunishovi och Lomahovi 570 €/vecka
Kätkähoivi, Talvihovi och Kiilokaltio 525 €/vecka
Neljä tuulta 480 €/vecka
Tuunaantupa 275 €/vecka
Juhlahovi 510 €/vecka
Tahko Black Suite 680 €/vecka

i din ansökan flera alternativa stugor, vilken vecka du helst vill hyra stuga och en alternativ tidpunkt.

På förbundets webbplats www.akt.fi under rubriken Lomapaikat finner du en elektronisk ansökningsblankett på finska.

Kassa vastaa

Mikä muuttuu päiväraahakemuksen täyttämisessä?

Tänä vuonna työttömyysturvaan on tullut useita muutoksia, jotka vaikuttavat sekä työttömyysturvan määrään että sen laskentatapaan. Vaikka työttömyysturvaa haetaan pääosin kuten ennenkin, **joitakin muutoksia tulee hakemusten tekemiseen.**

→ Euroistamisen vaikutus

2.9.2024 voimaan tuleva työssäoloehdon euroistaminen saattaa aiheuttaa tilanteita, joissa kassa tarvitsee hakijoilta palkkalaskelmia. Vaikka palkkatiedot saadaan pääosin suoraan verohallinnon ylläpitämästä tulorekisteristä, työnantajien ilmoitustapa voi vaikuttaa tarvittavien lisäselvitysten tarpeeseen.

Tulorekisteriin voidaan ilmoittaa palkkatiedot kahdella tavalla: joko suppeasti ilman erittelyjä tai laajasti, jolloin palkka eritellään palkanositain tarkemmin. Lisäksi työnantaja voi halutesaan ilmoittaa vapaaehtoisia täydentäviä tietoja, kuten poissaolot ja palkan ansaintajaksot.

On siis mahdollista, että **kassa pyytää sinulta palkka- ja työsuhdetietoja**, jos tulorekisterissä olevat tiedot eivät riitä päiväraahakemuksesi käsittelyyn. Jos saat hakujakson aikana palkkaa ja työnantaja on ilmoittanut tulorekisteriin vain suppeat palkkatiedot, kassa saattaa tarvita hakemuksesi liitteeksi vielä palkkalaskelman.

Aiemmin ensihakemuksen ja hakujaksokatkoksen liitteiksi on pyydetty täydentämään työs-kentelyaikoja. **Jatkossa täydennyksiä ei enää tarvita 1.10.2024 jälkeen maksettuihin palkkoihin.** Hakemukseen tulee kuitenkin edelleen täyttää päiväkohtaiset työtuntiselvitykset, joita tarvitaan muun muassa omavastuuajan laskemista varten.

→ Työssäoloehdon pitenemisen vaikutus

Työssäoloehto pitenee 12 kuukauteen syyskuun alusta alkaen. Hakemuksen täyttämisessä tämä näkyy siten, että ensihakemuksella tehtävä tulorekisterihaku pitenee 14 kuukauteen. Se tapahtuu automaattisesti, eikä edellytä sinulta mitään toimenpiteitä hakemusta täyttäessäsi.

→ Porrastuksen vaikutus

Syyskuun alussa astuu voimaan porrastus, mikä tarkoittaa, että ansiopäivärahan määrä alenee työttömyyden jatkuessa. Porrastus koskee kaikkia ansiosidonnaisen päivärahan saajia mukaan lukien lisäpäivillä olevat, osittain työllistyneet sekä yrittäjän ansiopäivärahaa saavat.

A-kassan eAsiainnin tilannetiedoissa on Las-kurit-kohdassa kerrottu, millä portaalla olet ja milloin siirryt seuraavalle portaalle. Sieltä saat myös tiedon, jos porrastus ei koske sinua.

Lue lisää A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa @AvoinKassa

Kuukauden runo

kirjoittanut esa kärhä

olen lokakuussani ja huomaan
kaikkieni
menneen, lomat, reissujeni aiheet, vaiheet
jaloimmat,
mut onneksi arkeni
jäi,

sillä tänäkautta pääsen
jälleen uusiin keväisiin,
kaikkiin jaloimpiin,
jos vain
oikeinpäin olen, tulen ja jään,
siksi rakastan lokakuutani, ruskaa
luopumisen jaloa tuskaa

Ristikko 6/2024

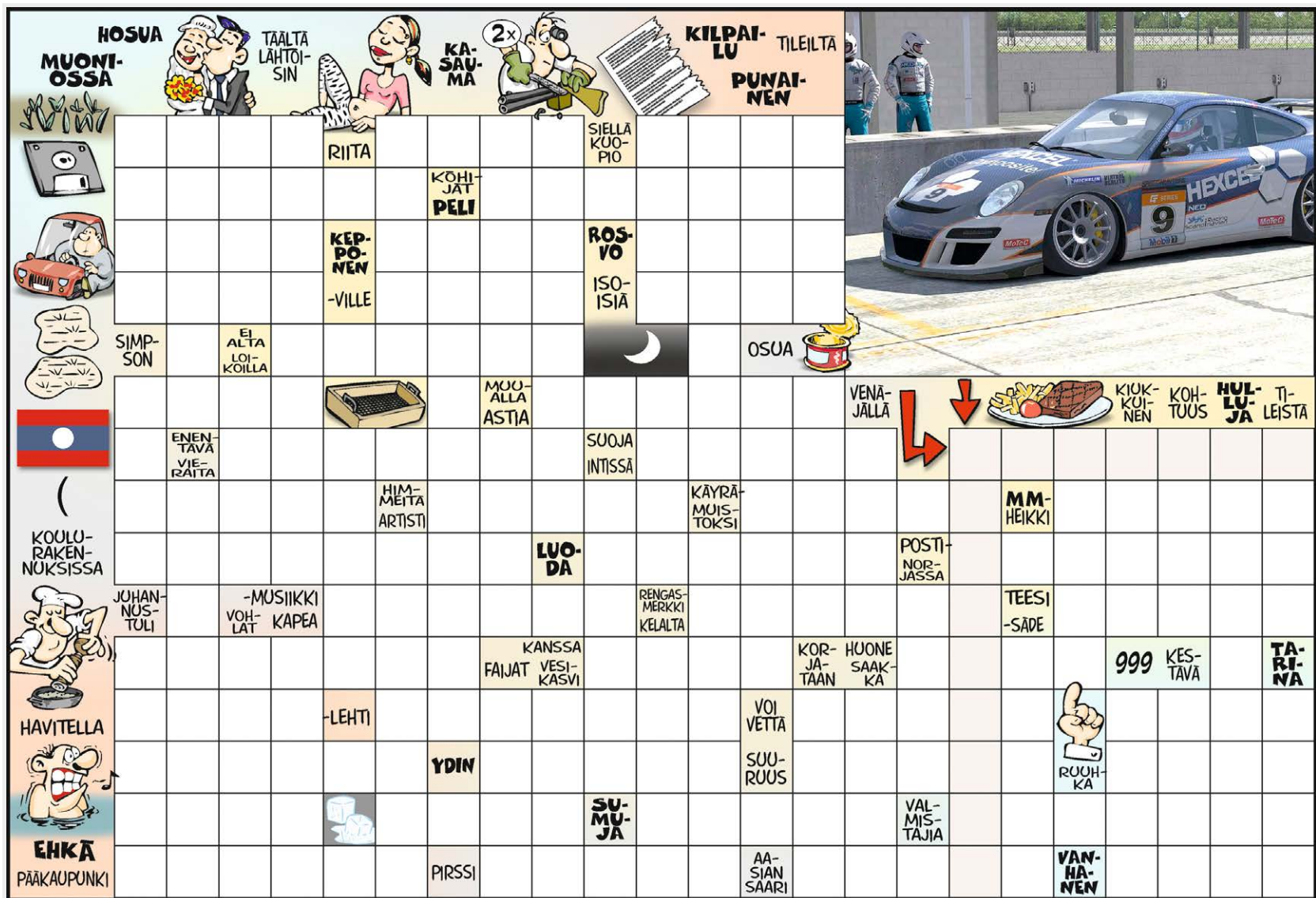
Lähetä ristikon ratkaisu 18.10. mennessä osoitteeseen AKT-lehti, PL 313, 00531 Helsinki. Kuoreen tunnus "Ristikko 6/2024". Ristikon oikein ratkaisseiden kesken arvotaan reppu.

Ristikön 5/2024 oikein ratkaisseiden kesken arvotun repun voitti **Veijo Häärä** Kuusankoskelta.

Onnea voittajalle ja kiitos kaikille osallistujille!

Ristikon
PALKINTONA
reppu!

Ristikon 5/2024 ratkaisu

[illegible]

NIMI:

OSOITE:

PUHELINNUMERO:

Kahvikupin ääressä

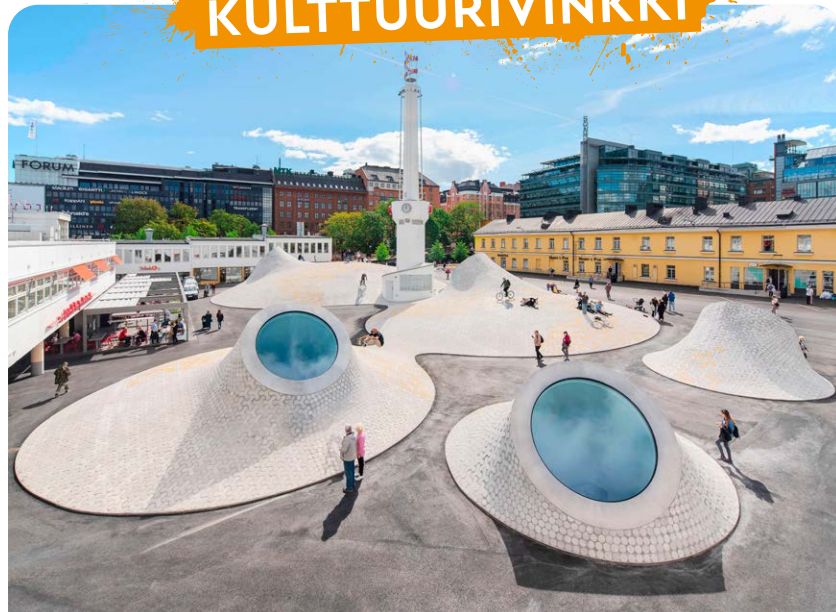
SINI SILVÄN

- Juomme kahvia iskelmälaulukilpailujen tavolla. Mitä kahvinporot kertovat?**
– Jos sanotaan, että sen lauluja laulat kenen leipää syöt niin nyt on ainakin itse maksettu pulla.
- Millainen pulla on parasta? Kenen tulee saada rusinat pullasta?**
– Ihan tavallinen pulla ja rusinat sille, jolla on kovin nälkä.
- Olet edennyt urasi huipulle. Monetko AKT:n johdolle tarjotut pullahvit saavutuksesi vaati?**
– En ole tainut kenellekään tarjota mitään.
- Maan hallitus käyttää toimistaan termiä 'kehittäminen' ja 'uudistaminen'. Pitäisikö tehdä ilmianto radio-ohjelma Aristoteleen kantapäälle?**
– Pitäisi ilmiäntä. Kehittämisestä on tullut heikentämistä eli suomenkieli on mennyt vinksalleen.
- Osallistumisesi valtakunnallisiin laulukilpailuihin on huomattu. Saat kutsun UMK:aan eli euroviisukarsintoihin. Miten varmistat voittonsi?**
– Pistän Käärijän asialle omasta puolestani.
- Työministeri on kutsunut sinut 'Satosen sumpeille' Tampereella. Kahvittelukutsussa sukunimesi à-kirjaimen hattu on väärään suuntaan. Vaaditko uuden kutsun korjatulla heittomerkillä?**
– En vaadi. Ei ole niin nuukaa, sillä suvussamme on sitä merkkiä vähän moneen suuntaan. Eikä haittaa vaikka merkkiä ei olisi lainkaan. Tärkeät asiat merkitsevät mutta tällaisia pilkkuja ei viilailla. Mutta, jos joku kirjoittaa yhdyssanat aina väärin eli sanat erikseen, niin sitten tulee sanomista.
- Työnantajasi haluaa nostaa kaikkien palkkoja yli vientialojen sopimuksen. Mitä mieltä olet?**
– Sanon kiitos! Ja lisäksi, että paikallisestihan voi aina sopia ja on tähänkin saakka voinut sopia tressiä paremmin.
- Tik-tok -tililläsi on käynyt luvattomia vieraita. Millaisia salaisuuksia onkaan vuotanut?**
– Ei ole mitään vuotanut koska ei ole tiliä. Ei kyllä hirveästi ole salaisuuksiaakaan.
- Autoradiosi soittaa vain heviä. Eikö klassinen musiikki olisi sopivampi päätoimittajan arvolle?**
– Autoradioni soittaa usein jotain äänikirjaa tai sitten uutisia. Joskus on kiva vain ajella kuuntelematta mitään.

TEKSTI Hannu Tuovinen Lue lisää Sini Silvänista sivulta 18.

KULTTUURIVINKKI

Lasipalatsin aukio: Tapahtumarikas funkiskeidas keskellä Helsinkiä

TEKSTI Hannele Siika-aho KUVA Mika Huisman/Amos Rex

Lasipalatsin aukio Helsingissä oli aikoinaan linja-autojen lähtöpyssä, josta pääsi – silloin kun bussit vielä kulkivat kylästä toiseen – melkein mihin tahansa Suomesa. Linja-autot siirtyivät sittemmin muualle ja hetkeksi aukio jäi tyhjäksi mutta tänään siellä tapahtuu taas. Matkalle lähdetään nyt musiikin ja taiteen merkeissä.

Aukiolla järjestetään erilaisia musiikkitapahtumia ja sen vieressä sijaitsee eräs Helsingin suosituimmista taidemuseoista, Amos Rex. Aukiolla voi myös tutustua ilmaiseksi nykyaikaiseen, Kim Simonssonin sammaljätit ovat nähtävillä vielä 20.10. saakka.

Amos Rexin museo aukion vieressä avaa 9.10. palestiinalais-tanskalaisen Larissa Sansourin näyttelyn, joka pyrkii videoiden ja installaatioi-

den kautta herättämään ymmärrystä ja myötätuntoakin – mitä tänään tarvitaan kenties enemmän kuin koskaan.

Itse rakennus aukion laidalla, Lasipalatsi, on Helsingin 1930-luvun funktionalismin helmiä. Sen suunnittelivat silloin vielä uransa alussa olleet arkkitehtipiskelijat Viljo Revell, Niilo Kokko ja Heimo Riihimäki ja se valmistui vuonna 1936.

Lasipalatsi rakennettiin kaupunkilaisten kohtaamispaikaksi, jossa sai käydä nauttimassa elokuvista ja taiteesta. Sieltä löytyi jo 1930-luvulla kahviloita ja ravintoloita moneen maakuun. Näin myös tänään. Lasipalatsi ympäristöineen jatkaa tätä perinnettä ja alueella on helppo käväistä, vaikka olisi vain pikavisiitillä Helsingissä. Aukio sijaitsee aivan Helsingin rautatieaseman kupeessa. ●

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 40 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliö- auto- ja öljytuote-, matkailu-, huolinta- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki

Postiosoite:
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

Toimisto avoimena:
Katso akt.fi/yhteystiedot

Jäsenrekisteri:
Puhelinpäivystys 09 6131 1244

Työsuhdeneuvonta:
Puhelinpäivystys 09 6131 1222

ALUETOIMISTOT

Etelä-Suomen aluetoimisto
Viherniemenkatu 5, 00530
Helsinki
09 6131 1400
09 6131 1401
09 6131 1402

Länsi-Suomen aluetoimisto
Maariankatu 6 b, 20100 Turku
02 450 1540
02 450 1541

Sisä-Suomen aluetoimisto

Rautatiekatu 10, 6. krs, 33100 Tampere
03 230 1510
03 230 1515

Itä-Suomen aluetoimisto

Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu
013 5111 410
013 5111 411

Pohjois-Suomen aluetoimisto

Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu
08 870 1440
08 870 1441

Tänään on hyvä päivä

liittyä liittoon.

akt.fi/liity-jaseneksi

